

DIARI DE SESSIONS DEL **PLE** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 770-1987

Fq.Con.núm. 33/27

III legislatura

Any 1991

Núm. 8

Presidència del Molt Honorable Sr. Cristòfol Soler i Cladera

Sessió celebrada dia 16 d'octubre del 1991, a les 16,30 hores.

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I.- INFORME DE LA COMISSIÓ DE PETICIONS.

II.- PREGUNTES:

1) R.G.E. núm. 1727/91, presentada pel Diputat Sr Jaume Peralta i Aparicio del Grup Parlamentari Mixt, amb la formulació següent: "Davant les queixes persistents dels veïns de Maó sobre la contaminació produïda per la Central GESA a Menorca, pensa el Govern Balear iniciar algun tipus d'actuació vers aquesta situació?"

2) R.G.E. núm. 1728/91, presentada per la Diputada Sra Encarna Magaña i Alapont del Grup Parlamentari SOCIALISTA, amb la formulació següent: "Ha finançat la Comissió Interdepartamental de la Dona el "Curso de protocolo y relaciones sociales" organitzat pel Centre Cultural Altior?"

3) R.G.E. núm. 1730/91, presentada pel Diputat Sr Joan Mari i Serra del Grup Parlamentari SOCIALISTA, amb la formulació següent: "Pensa el Govern de la Comunitat Autònoma emprendre alguna acció en relació amb la prohibició feta per la Regidora d'Assumptes Socials de l'Ajuntament de Sant Jordi de Portmany al col·lectiu de minusvàlids d'exhibir-se en públic en dies de festa?"

III.- PROPOSTA de creació de comissió d'investigació sobre l'aplicació de la igualtat d'oportunitats de la dona.

IV.- MOCIONS:

1) R.G.E. núm. 1708/91, derivada del Debat de la Interpel·lació R.G.E. núm. 1198/91, presentada pel Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a política del Govern de la Comunitat en matèria de protecció del patrimoni cultural de l'Església catòlica a les Illes Balears.

2) R.G.E. núm. 174/91, derivada del Debat de la Interpel·lació R.G.E. núm. 1271/91, presentada pel Grup Parlamentari Mixt, relativa a política relacionada amb la producció, distribució i consum d'energia a les Illes Balears.

V.- INTERPEL·LACIÓ R.G.E. núm. 1472/91, presentada pel Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a política lingüística del Govern de la CAIB.

VI.- PROPOSICIÓ NO DE LLEI R.G.E. núm. 1516/91, presentada pel Grup Parlamentari Mixt, relativa a disminució d'emissions de TVE a les Illes Balears.

I.- INFORME DE LA COMISSIÓ DE PETICIONS.

EL SR PRESIDENT:

Comença aquesta sessió plenària. El primer punt de l'ordre del dia és l'informe de la Comissió de Peticions sotmès a la consideració del ple de la Cambra.

Atès que s'ha repartit amb anterioritat, deman si és necessari procedir a la lectura de l'esmentat informe. Entenc que no és necessari i també deman si es pot considerar aprovat per assentiment. Queda aprovat per assentiment l'informe que la Comissió de Peticions eleva a la consideració del ple de la Cambra.

II.1) PREGUNTA R.G.E. NÚM. 1727/91, PRESENTADA PEL DIPUTAT SR JAUME PERALTA I APARICIO, DEL GRUP PARLAMENTARI MIXT.

EL SR PRESIDENT:

El punt següent són les preguntes. La primera és la núm. 1727, que formula el Diputat Sr Jaume Peralta i Aparicio sobre la contaminació produïda per la Central de GESA a Menorca. Té la paraula el Diputat Sr Peralta.

EL SR PERALTA I APARICIO:

Gràcies, Sr President. Com diu l'escrit, aquesta pregunta ve motivada per les queixes persistents que es venen produint, concretament a Maó, per la contaminació que produeix la Central de GESA del Port de Maó. Concretament, aquesta central té una llicència i, segons les informacions provisionals que tenim, sembla que en el seu projecte original figuraven uns filtres per evitar la contaminació que no s'han posat. Voldríem saber si el Govern de la Comunitat, que té responsabilitat en el tema del medi ambient, pensa emprendre cap tipus de mesura per controlar aquestes emissions molestes i resoldre la situació d'una vegada per totes. Gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Peralta. Té la paraula el representant del Govern, per respondre.

EL SR CONSELLER ADJUNT A PRESIDÈNCIA (Francesc Gilet i Girart):

Gràcies, Sr President. El Govern Balear, Sr Peralta, ja va actuar abans de les queixes dels veïns de Maó. Des d'abril del 1990 fins al febrer del 1991 es va dur a terme una campanya de mesures quant a la qualitat de l'aire de Maó per tal de conèixer-ne l'estat abans de funcionar la central i actualment es desenvolupa una campanya anàloga, amb la central ja en funcionament. Els nivells contaminants mesurats abans del funcionament de la central són molt baixos, per davall dels valors límits permesos per la legislació europea i també per sota dels valors guia de la mateixa legislació.

D'altra banda, s'ha de dir que els nivells mesurats després de la posada en marxa de la central, de maig a setembre d'enguany, són del mateix ordre que els mesurats abans, però la Conselleria de Comerç i Indústria no pensa emetre cap informe fins que s'hagi mesurat durant un període de temps suficient per fer avaluacions fiables. Efectivament, atès que la central disposa d'una autorització provisional fins al desembre d'enguany, data en què haurà d'aportar els certificats acreditatius del compliment de la normativa en matèria d'emissions. D'altra banda, tenim constància que GESA treballa en la posada a punt definitiva de la central i esperam que abans d'acabar el rodatge dels motors, i consegüentment abans que sol·liciti l'autorització definitiva, s'hagin reduït considerablement les molèsties al veïnat. Res més.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Peralta?

EL SR PERALTA I APARICIO:

No, Sr President.

II.2) PREGUNTA R.G.E. NÚM. 1728/91, PRESENTADA PER LA DIPUTADA SRA ENCARNA MAGAÑA I ALAPONT, DEL GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTA EL SR PRESIDENT:

La pregunta següent és la núm. 1728, que formula la Diputada Sra Encarna Magaña i Alapont sobre el finançament per part de la Comissió Interdepartamental de la Dona del "Curso de protocolo y relaciones sociales". Té la paraula la Sra Magaña i Alapont.

LA SRA MAGAÑA I ALAPONT:

Gràcies, Sr President. Aquesta pregunta s'ha fet, per una banda, per la sorpresa s'haver arribat a les nostres mans una informació del Centre Cultural Altior, a través de la qual s'anunciava un "curso de protocolo y relaciones sociales", i dic sorpresa perquè a la banda de baix sortia un títol que deia "Comissió Interdepartamental de la Dona", quan el contingut del curs no és especialment bàsic per a la igualtat. Per exemple, el núm. 3 parla de cortesia, puntualitat, de "la actuación de la mujer ejecutiva en la vida social", o "como se recibe a una misión extranjera". El Grup SOCIALISTA, com veurà més tard, és completament conscient no tan sols de la necessitat d'un institut de la dona, qüestió utòpica en aquesta Comunitat, sinó també d'una comissió parlamentària, perquè a vegades es donen subvencions que no compleixen tal fi i en aquest cas ens trobam en desigualtat.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sra Diputada. Vol fer ús de la paraula, el representant del Govern? Sí, té la paraula.

LA SRA CONSELLERA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS (Mª Antònia Munar i Riutort):

Sí, Sr President, per bé que ens ha explicat una història, però no ha fet cap pregunta. Com que no ha fet cap pregunta directament, donaré resposta a la que m'havien fet per escrit preguntant a veure si la Comissió Interdepartamental de la Dona havia contribuït o no econòmicament amb Altior per fer uns cursos. La resposta és que contribuïrem econòmicament amb una quantitat a uns cursos determinats d'Altior, entre d'altres aquest.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sra Consellera. Vol fer ús de la paraula, la diputada?

LA SRA MAGAÑA I ALAPONT:

Sí; gràcies, Sr President. Jo donava per fet que la pregunta era clara: Demanava si s'havia finançat, però la Consellera ja ha dit que pensaven fer-ho. Torno a insistir que ens sembla que la Comissió Interdepartamental de la Dona no té per què finançar aquest curs, que no s'especifica que sigui per al tema de la igualtat. Suposam que potser que aquest curs sigui necessari, però que no cal que el doni la Comissió Interdepartamental de la Dona. Gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sra Diputada. Vol fer ús de la paraula?

LA SRA CONSELLERA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS (Mª Antònia Munar i Riutort):

Sí, Sr President. Aquesta és la seva opinió, però no la meua, i jo presidesc la Comissió Interdepartamental de la Dona. Vostè sabrà que uns dels punts d'aquesta comissió, concretament l'1.7, diu: "Aquesta comissió vetllarà perquè la dona no quedi discriminada a l'hora d'accedir a la creació i a la participació culturals". Com vostè també sap, el Club Altior és un centre de dinàmica cultural; en aquests moments compta amb un alumnat molt important, bàsicament de dones, hi ha molt poca participació masculina, i és un centre de dinamització cultural. Tal vegada vostè creu que la Comissió Interdepartamental s'hauria de dedicar únicament i exclusivament a altres temes; jo crec que també s'ha de dedicar a altres temes, però que no és dolent que participi en uns cursos determinats que de qualche manera són de formació, perquè tracten d'activitats de protocol oficial, empresarial i de relacions socials que el dia de demà poden donar perfectament accés a un lloc de feina i que, per tant, no van en contra, ni molt manco, de la filosofia d'aquesta Comissió Interdepartamental. Crec que els centres com Altior haurien de proliferar, perquè de qualche manera ajuden a la dinamització cultural de les dones d'aquesta Comunitat.

II.3) PREGUNTA R.G.E. NÚM. 1730/91, PRESENTADA PEL DIPUTAT JOAN MARÍ I SERRA, DEL GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTA.

EL SR PRESIDENT:

Passam a la pregunta següent, que és la 1730, que formula el Diputat Sr Marí i Serra, sobre la prohibició feta per la regidora d'assumptes socials de l'Ajuntament de Sant Antoni de Portmany al col·lectiu de minusvàlids. Té la paraula el Sr Marí i Serra.

EL SR MARÍ I SERRA:

Gràcies, Sr President. El dissabte dia 5 d'octubre quedarem tots sorpresos, almanco els d'aquest costat de la Cambra, davant la notícia que portava el diari El Dia, descrivint les declaracions fetes per la regidora de serveis socials de l'Ajuntament de Sant Antoni d'Eivissa, on deia que no era ètic que els minusvàlids s'exhibessin en públic durant les festes patronals, i per això mateix els denegaren la petició de posar una taula per recollir fons per a la seva associació.

Com poden veure els senyors del Govern hem estat prudents a l'hora de presentar aquesta pregunta en aquesta Cambra, perquè esperàvem alguna mesura per part del batle d'aquell municipi, cosa que no ha succeït i per això ens veiem obligats a fer-la ara: Pensa el Govern de la nostra Comunitat emprendre alguna acció per tal de reparar en allò que es pugui l'agravi fet per l'esmentada regidora al col·lectiu de minusvàlids?

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Diputat. Té la paraula el representant del Govern, per respondre.

EL SR CONSELLER DE SANITAT I SEGURETAT SOCIAL (Gabriel Oliver i Capó):

Gràcies, Sr President. Sí, des del moment que vàrem tenir coneixement d'aquestes discrepàncies sorgides entre una associació de minusvàlids de les Pitiüses i la regidora d'assumptes socials de Sant Antoni de Portmany hem procurat recaptar informació, naturalment amb la col·laboració de la conselleria competent del Consell Insular d'Eivissa i Formentera, ja que, com vostè sap, té transferides les competències en Acció Social. Ens informa que aquest problema ja s'ha solventat i que, pel que sembla, no es tractava de cap acció contra els minusvàlids, sinó d'una mesura d'ordenació municipal sobre actuacions a una via pública d'una associació ciutadana, a la que, òbviament, donaren el mateix tractament que l'Ajuntament dona a les altres. Gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Vol fer ús de la paraula, Sr Diputat?

EL SR MARÍ I SERRA:

Sí, Sr President. Amb tot el respecte, jo crec que no és així, perquè la mateixa regidora, en unes declaracions posteriors, ha continuat dient que no era ètic, que ella no els va prohibir assistir a la festa - per descomptat que no va posar cap municipal perquè aturés que algun minusvàlid entràs a la festa - però sí que no era ètic que posassin una taula el dia de la festa. Per altra banda, no em serveix que això s'hagi solucionat, quan n'hi havia una de la Creu Roja i una de Càritas, la qual cosa demostra que el problema hi és. Per altra part, atès que aquesta regidora és del mateix grup polític que dona suport al Govern, preocupa al Grup SOCIALISTA que la seva actitud pugui reflectir la forma de pensar del Govern de les nostres illes.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Diputat. Vol fer ús de la paraula, el representant del Govern?

EL SR CONSELLER DE SANITAT I SEGURETAT SOCIAL (GABRIEL OLIVER I CAPÓ):

Gràcies, Sr President. Jo vull fer una sèrie de puntualitzacions, perquè jo no crec de cap manera que aquest tema s'hagués de dur aquí. Primer, per jutjar una qüestió com aquesta s'haurien d'haver tengut totes les circumstàncies i no treure de context, a través d'una frase, el que va passar realment, tenint en compte, sobretot, la possibilitat de defensa d'ambdues parts i les implicacions polítiques partidistes que poguessin haver afectat les seves conductes.

Aquesta associació de minusvàlids, de recent creació, vostè ho sap, fins ara no s'ha volgut integrar en el Patronat de Benestar Social que, per acord conjunt del Consell Insular, de tots els ajuntaments i fins i tot d'organitzacions no governamentals com Càritas i Creu Roja, aglutina i coordina totes les tasques d'acció social a Eivissa i Formentera. Entenem que aquest problema s'ha tret del seu context, ja que la instal·lació d'una taula de propaganda o d'exposició d'unes reivindicacions públicament pertany a l'àmbit administratiu de la corporació local corresponent, no del Parlament, això ho diu la Llei de Règim Local. No creim que un conflicte d'una associació ciutadana amb l'ajuntament s'hagi de dur aquí, ja ho he dit, sinó al consultori. A pesar de tot, hem col·laborat, hem demanat què havia passat, però creim que el problema s'ha de plantejar allà i no aquí, ja que no som els indicats per jutjar, a través d'una frase que vostè ha tret d'un context, les actuacions d'organismes sobirans, com ho és un ajuntament. Gràcies, Sr President.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Conseller.

III.- PROPOSTA DE CREACIÓ DE COMISSIÓ D'INVESTIGACIÓ SOBRE L'APLICACIÓ DE LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS DE LA DONA

EL SR. PRESIDENT:

Esgotades les preguntes, passam al punt següent de l'ordre del dia, que és la petició núm. 1707, presentada pel Grup Parlamentari SOCIALISTA a l'empara de l'article 51.1 del Reglament d'aquesta Cambra, mitjançant la qual se sol·licita la creació d'una comissió no permanent d'investigació sobre l'aplicació de la igualtat d'oportunitats de la dona a les Illes Balears. Pel Grup proposant, té la paraula la Diputada Sra Teresa Riera i Madurell.

LA SRA RIERA I MADURELL:

Gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats.

La capacitat d'inferir es a dir de treure conseqüències i argumentar, són dues habilitats que el cervell humà exercita amb una certa freqüència. Del que altres diuen, n'inferim coses que potser no s'han dit i aleshores argumentem per convèncer que una cosa s'infereix d'una altra. En el tema que avui ens ocupa, sembla que la inferència directa, per algun motiu que desconeixem, no ha funcionat massa bé. És per això que no ens ha quedat més remei que fer això que fem: pujar a aquesta tribuna i argumentar per fer-los veure com d'una sèrie de veritats que ara exposaré se'n dedueix una única conclusió: La necessitat i la conveniència que en el nostre Parlament hi figurin també una comissió d'investigació per a la igualtat d'oportunitats entre dones i homes que arribi a conèixer en profunditat quina és la realitat de la nostra terra i que impulsi un conjunt d'actuacions que vagin a l'arrel de les discriminacions, des dels primers nivells d'educació fins a la participació en les institucions que conformen la societat.

M'explicaré: En el primer període de sessions de l'any 1990, és a dir, de l'any passat, amb el suport de totes les forces polítiques amb representació en aquell moment en aquest Parlament, es va crear una comissió amb una finalitat semblant a la que avui proposem. Va ser una comissió sense precedents, que certament va haver de passar un rodatge, però que, sense entrar en més detalls, diré que, per les poques vegades que es va reunir - aquí hi ha la Presidenta de la Comissió per ratificar o desmentir les meves paraules - va aconseguir marcar una línia de treball clara, seriosa i necessària que no es va poder acabar per manca de temps, però que tothom tenia clar que havia de continuar. Així ho recull la recomanació del punt 4 de l'informe que la Comissió va presentar en concloure la legislatura i que va ser aprovada per unanimitat, i també va ser remarcat pels portaveus de tots els grups en les seves diferents intervencions.

Tot feia preveure, doncs, que en començar la tercera legislatura es podria posar en marxa una comissió de les mateixes característiques que en realitat continués la tasca de l'anterior. Res més senzill, la situació era clara: La Comissió tenia una feina parlamentària important sense acabar; tota feina parlamentària important sense acabar cal que es continuï en la següent legislatura; per tant, cal continuar la comissió en la següent legislatura. És una inferència ben senzilla, apareix en tots els llibres de lògica elementals: allò de "el sol es una estrella; todas las estrellas están destinadas a desaparecer; por tanto, el sol està destinado a desaparecer"; el que vulgarment és diu "d'una lògica aclaparadora".

No obstant això, Sres i Srs Diputats, sembla que la lògica, com la fe, ja no mou muntanyes en el nostre país, ho diu fins i tot el Papa, sobretot quan aquestes són altes i fredes i hem hagut de fer enrera en el nostre camí per agafar l'altre viarany que ofereix el nostre Reglament, el de dur aquest tema al Ple perquè aquesta diputada pugui exercitar l'argumentació, segona de les habilitats del cervell humà a les quals feia referència al començament de la meva intervenció.

Certament, la Constitució Espanyola estableix a l'article 14 que tots els ciutadans són iguals davant la llei i que no pot

prevaler cap mena de discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social. També en parla l'Estatut al seu article 9, però també és ben cert que, desgraciadament, una cosa és el cas teòric, legal i normatiu, i una altra és l'aplicació de la norma. La realitat és que, si bé la situació de la dona a la nostra Comunitat ha evolucionat positivament alhora que ho feia a la resta de l'Estat, avui en dia el nombre de dones que assumeixen responsabilitats públiques és molt baix i en alguns casos inexistent.

La presència de dones en el centre transició és també molt baixa, les dones encara tenim moltes dificultats a l'hora de fer compatibles la vida professional i la privada, el nivell d'instrucció de les dones adultes és inferior al dels homes adults, la taxa d'analfabetisme femení és superior a la masculina, les dones joves que estudien es concentren prioritàriament en els estudis considerats tradicionalment com a femenins, les dones que treballen en empreses es promocionen en general menys que els homes, moltes nines en edat d'escolaritat obligatòria assisteixen a centres mixtes que encara no han assolit la coeducació, la violència contra les dones continua produint-se, i un llarg etcètera.

Tot això que he dit molt ràpidament i molt resumit ho trobaran documentat en xifres en aquest llibre i, si volen exemples concrets de la nostra Comunitat només cal que agafin la transcripció de les intervencions que el Dr Coca, professor de Dret Civil de la nostra Universitat, i també la del Director Provincial del Ministeri de Treball, que en les seves compareixences a la Comissió de la Igualtat, l'any passat, van donar dades concretes sobre el que he dit. Per exemple, i recullo paraules textuales del Director Provincial de Treball quan explicava que ell mateix s'havia trobat amb un conveni col·lectiu que tenia dos grups de salaris, el grup A i el B, cadascun dels quals era integrat per les mateixes categories, però amb diferents quantitats salarials, i que després de dificultoses investigacions va resultar que el grup A era el dels homes i el Grup B era el que s'abonava a les dones.

Això succeïa aquí, a la nostra Comunitat, malgrat l'existència de l'article 4 de l'Estatut dels Treballadors, que desenvolupa l'article 35 de la Constitució en el sentit que cap persona no pot ser discriminada en la feina per raó de sexe i de l'existència, en el mateix sentit, de l'article 28, en la línia de les recomanacions de l'OEIP i de la mateixa Comunitat Econòmica Europea, que estableix que tot empresari és obligat a pagar el mateix salari per la prestació d'un treball igual, sense cap discriminació per raó de sexe.

Queda, doncs, molta feina per fer, Sres i Srs Diputats. Justifica això fer una comissió específica? Nosaltres creiem que sí i la Comunitat Europea així ho recomana. Concretament en un dels seus documents parlant d'aquests temes, diu textualment: "Cal que s'hi doni un tractament global integrat, perquè només això permetrà de donar una eficàcia màxima a les polítiques d'igualtat".

Sres i Srs Diputats: Creant una comissió com la que sol·licitem no faríem més que seguir les recomanacions del Consell d'Europa, tant en el sentit ampli com en el sentit estricte. Com vostès saben, la Comunitat fa de motor en la tasca de fomentar la igualtat d'oportunitats entre dones i homes. Des

del 1975 i per mitjà d'accions legislatives ha anat ampliant progressivament el camp d'aplicació del principi d'igualtat, principi ja reconegut, per altra banda, en les disposicions de l'article 119 del Tractat. És un fet constatat que diferents directrius adoptades pel Consell d'Europa referents a la igualtat d'oportunitats entre dones i homes han estat decisives per millorar la situació de les dones. Els plans d'acció 1882-85 i 1986-90 i els compromisos presos dins aquest marc constitueixen contribucions molt positives a la promoció de la igualtat d'oportunitats.

Justament en el document de la Comissió de la Comunitat relatiu al tercer pla d'acció comunitària 1991-95 és on es remarca la importància del Parlament Europeu - i, sobretot, de la Comissió Parlamentària dels Drets de la Dona - dins el desenvolupament de la política comunitària en matèria d'igualtat d'oportunitats, i s'especifica com el tercer pla d'acció està basat en les diferents resolucions relatives a la igualtat que ha impulsat aquesta comissió.

Aquí, Sres i Srs Diputats, avui tenim l'ocasió de poder-nos col·locar en una situació semblant. Hi ha temes sobre els quals no cal inventar res, perquè mirant dels Pirineus en amunt trobem països d'una llarga tradició democràtica que ja els tenen resolts, i encara diré més: Enguany mateix, en la seva resolució de dia 21 de maig del 1991 - per esmentar la més recent - el Consell d'Europa tornar a remarcar que convida els Estats membres a prendre mesures semblants a les comunitàries a nivell nacional, regional i local, evidentment en relació amb la igualtat, d'acord amb les seves necessitats, i també a prendre altres mesures polítiques pertinents i a establir els objectius corresponents d'acord amb les especificitats nacionals, alhora que en la mateixa resolució es constata novament que, malgrat els esforços desenvolupats en el si de la Comunitat i la millora de la situació, les desigualtats subsisteixen, sobretot pel que fa al món del treball de les dones, la qual cosa no fa més que reforçar les meves paraules anteriors.

Al Ple del Parlament Europeu, com ja han pogut deduir de les meves paraules, per si de cas hi havia algú que no ho sabés, hi funciona una comissió ad hoc per a la igualtat d'oportunitats i els diré una cosa: Aquesta comissió, que fou creada immediatament després de la constitució del Parlament Europeu, resultat de les eleccions del 1979, i que era presidida per Ivette Roudin, aleshores ministra francesa, va passar, si em permeten de dir-ho així, el mateix xarmpió que la nostra. Després de 18 mesos de treball intens, la comissió va presentar al Ple un informe sobre la situació de les dones europees, acompanyat d'una resolució que va ser aprovada per una amplíssima majoria dia 11 de febrer del 1981.

Amb l'aprovació d'aquesta resolució per part del Parlament, la comissió ad hoc acabava el seu mandat i deixava un important programa de treball per a la comissió de la Comunitat i per als estats membres. Malgrat això, algun temps després les dones parlamentàries es van adonar que si no es creava un nou instrument parlamentari que s'ocupés de les dones, la resolució aprovada pel Parlament corria el risc de passar a la història simplement com un full de paper escrit. Això, Sres i Srs Diputats, no m'ho invento jo: són paraules de la Sra Marisa Cincianni Rodano, aleshores Presidenta de la Comissió, i així va ser com, a petició de 109 parlamentaris, fou creada la Comissió d'Investigació sobre la situació de la dona a Europa, formada

per 19 membres. Els treballs d'aquesta Comissió d'Investigació van inspirar profundament el programa d'acció dels anys 1982-85, i d'aquesta manera la Comissió Europea el va poder presentar al Consell tan sols 10 mesos després de ser aprovada la resolució de la comissió ad hoc abans esmentada. Hauríem d'aprendre un poc més de la història i no caure en els mateixos errors.

També podríem parlar, Sres i Srs Diputats, de la Carta Comunitària dels drets socials fonamentals dels treballadors, adoptada pel Consell d'Europa dia 9 de novembre del 1989. Adoptada, com deia, pels caps d'estat i de govern dels 11 estats membres, que declara categòricament, al punt 16, que la igualtat de tracte entre homes i dones ha de ser garantida, que la igualtat d'oportunitats entre homes i dones ha de ser desenvolupada, i que per això és necessari intensificar per on calgui les accions per garantir l'aplicació de la igualtat entre homes i dones.

He parlat de la Comissió del Parlament Europeu. Com també probablement saben, l'any 1987 el Congrés de Diputats va acordar la creació d'una comissió parlamentària mixta Congrés-Senat per a la igualtat d'oportunitats de les dones. El Parlament de Catalunya, d'acord amb les seves necessitats i possibilitats reglamentàries, va optar per la fórmula de la creació d'una comissió d'estudi, etc., etc., etc. Per resumir i acabar, Sres i Srs Diputats, el Grup SOCIALISTA proposa la creació d'una comissió per a la igualtat d'oportunitats entre homes i dones pels següents motius:

- 1.- Per la mateixa coherència d'aquesta Cambra.
- 2.- Perquè aquest Parlament no es pot fer enrera d'aquest camí per aconseguir la igualtat d'oportunitats entre homes i dones.
- 3.- Perquè a aquesta tasca de tots hi són obligats tots els poders públics per mandat constitucional i, per tant, el Parlament.
- 4.- Perquè el Consell d'Europa així ho recomana als estats membres.

Totes aquestes tasques no es poden dur a terme sense una comissió especialitzada. Sres i Srs Diputats, és necessari donar a aquesta problemàtica un enfocament global integrat per poder aplicar una política eficaç d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes, i si la Portaveu del PP-UM pretén sortir a dir-nos que ja existeix una Comissió Interdepartamental de la Dona, que ho deixi córrer. Una cosa és una proposta seriosa de veure si la teoria de la dona va d'acord amb la realitat que ara i aquí patim les dones i l'altra - prengui nota, Sra Portaveu - és un aplec de funcionàries que confonen la lluita per a la igualtat de la dona amb una mostra de les juguetes de la padrina. Les dones han de poder beneficiar-se en condicions d'igualtat de la construcció d'un mercat únic i contribuir plenament a aquesta construcció. Per afrontar el repte dels noranta, hem d'utilitzar millor el talent de les dones a fi de permetre la seva plena participació en el procés de desenvolupament europeu. Aquesta participació, Sres i Srs Diputats, és un factor essencial per a la cohesió econòmica i social d'Europa. Res més, Sr President. Moltes gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sra Riera. El Grup Parlamentari Mixt ha fet arribar a aquesta Presidència la seva intenció de distribuir-se el temps que tenen assignat. Per tant, correspon intervenir en primer lloc al Diputat Sr Peralta.

EL SR PERALTA I APARICIO:

Gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats.

Des del meu punt de vista, la proposta que avui s'ha portat a la Cambra és altament interessant i, per tant, vagi per endavant que tindrà el meu vot favorable. S'ha de dir que si bé l'article 50 del Reglament de la Cambra parla de la creació de comissions no permanents i diu que aquestes conclouen quan conclou la legislatura, segons la informació que tenc al meu abast, la comissió similar que existia va fer una bona labor durant l'anterior legislatura i molts dels temes que va tractar es van poder dur endavant gràcies a la seva existència.

Per tant, atès que el mateix Reglament preveu als articles 51 i 52 la creació de noves comissions - concretament parla de comissions d'investigació i de comissions de caràcter mixt - crec que és una bona mesura que avui es porti a la Cambra aquesta proposta de creació d'aquesta comissió per fer un seguiment i investigar la desigualtat que persisteix en molts dels indrets de la nostra societat quant a la igualtat de la dona. Per tant, jo donaré el meu vot favorable a aquesta creació, si bé, encara que no hagi tengut temps de presentar una esmena, jo entenc que el títol d'aquesta comissió permanent, atès que així ho preveu l'article 52, podria haver estat més adient el de Comissió no permanent de seguiment i d'investigació, ja que molts dels punts que posteriorment es desenvolupen a la proposta, amb els quals estic totalment d'acord, parlen concretament de fer un seguiment, no de fer una investigació, tret d'alguns casos molt concrets, on tal vegada seria necessària. Per això trobaria molt més adient el títol de Comissió de seguiment i, en tot cas, de seguiment i d'investigació.

No obstant això, com he dit anteriorment, el meu vot serà favorable a aquesta proposta. Moltes gràcies, Sr President i Srs Diputats.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Peralta. Té la paraula el Diputat Sr Vidal i Juan.

EL SR VIDAL I JUAN:

Gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats.

D'entrada, vull dir que aquesta proposta mereix tota la nostra simpatia i, sobretot, la nostra atenció per un tema tan important com aquest de la igualtat de la dona. No obstant això, com diu aquell amic meu que també escriu, amb l'única diferència que a ell li han donat el premi Nobel, jo no som ni masclista ni leninista, de manera que crec que tot el que es faci en aquest sentit ha de tenir el nostre suport almenys quant al fons. Dit això i per insistir encara més en la nostra postura, hem pensat que com que al Grup Mixt i a un altre grup minoritari d'aquesta Cambra no hi tenim dones, necessitàvem dos portaveus per parlar d'aquest assumpte equiparant-nos un poc

als grups majoritaris, i sobretot als grups que tenen la sort de tenir dones als seus escons.

Dit això, no cal dir que hi ha diferents parers dins el nostre reduït Grup Mixt. A diferència del que ha dit el meu company, Sr Peralta, aquest diputat i l'altre que no intervindrà reservarem el nostre vot fins després d'escoltar les explicacions que puguin donar el Govern o el Grup majoritari que li dóna suport sobre com ha actuat aquesta Comissió Interdepartamental de la Dona, sense entrar en el tema de les juguetes, sobre el qual record haver llegit cosa, però no sé exactament de què va, com tampoc no ho sé, perquè jo no era aquí l'anterior legislatura, sobre el fet que aquesta comissió es va designar per un acord potser fins i tot unànime d'aquesta Cambra.

El que vull dir, per tant, és que si aquesta comissió ha actuat d'acord amb la finalitat per la qual va ser creada - deixant de banda aquestes coses anecdòtiques que hem dit -, si aquesta comissió ha tengut cura de tot això que diu aquí el grup proponent quant a vetllar per l'aplicació a la nostra Comunitat de les resolucions de les Nacions Unides, a l'adaptació a la nostra Comunitat del Pla d'Igualtat emanat de la Comunitat Europea, a la situació de la dona a la vida política, econòmica, cultural i social; a la seva participació en les institucions, a que l'aplicació del principi d'igualtat d'oportunitats a la dona sigui real i efectiva; si s'ha recaptat aquesta informació sobre les discriminacions que es puguin haver produït a l'àmbit de les nostres illes i ha impulsat les actuacions pertinents per fer prevaler el principi de la igualtat de la dona, aleshores pensam que podria sobrar la creació d'una comissió no permanent, sobretot d'investigació, perquè quan es constitueix una comissió parlamentària d'investigació és perquè hi ha un motiu molt clar per investigar, segons es diu aquí i segons és norma parlamentària.

Si ens ha convençut la intervenció de la senyora que ha fet de portaveu del Grup Parlamentari SOCIALISTA quant a la necessitat de tot això i no ens convencessin les intervencions dels altres grups - que no sabem si seran a favor o no, però que fossin en una altra línia i no poguessin justificar aquests compliments -, naturalment li donaríem suport. D'altra manera, no, o sigui que reservam el vot fins a saber el que ha donat de si aquesta Comissió Interdepartamental de la Dona, per saber si hi ha motiu o no per crear aquesta Comissió no permanent d'Investigació. Moltes gràcies, Sr President.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Diputat. Pel Grup Parlamentari PSM-EEM, té la paraula el Diputat Sr Serra i Busquets.

EL SR SERRA I BUSQUETS:

Gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats.

Ens trobam davant un tema que ja és història en aquest Parlament, atès que les dues passades legislatures tractarem la problemàtica de la dona en distintes ocasions, a través d'interpel·lacions fetes per homes o per dones, indistintament, de diferents grups polítics, i no només amb interpel·lacions, sinó també amb propostes no de llei, amb preguntes, amb esmenes als pressuposts, etc. Tractarem qüestions com aquesta que avui ens ocupa de crear una comissió d'investigació o d'estudi, com vulguin anomenar-la, o de seguiment; tractarem qüestions com la necessitat d'un pla laboral, com el seguiment de les competències que té el Govern de la Comunitat en matèria d'acció social, tema sobre el qual el Govern va dir en aquell moment que ignorava en certa mesura que tengués aquelles competències i que no sabia massa bé com les havia d'exercir; tot i essent una competència que té des de l'any 1984 en matèria de marginació de la dona, de dones profundament marginades.

Per altra banda, també tractarem, com he dit, qüestions culturals, de treball; socials, iniciatives diverses i, de fet, el debat sempre va ser viu, un debat amb més o manco passió, però fins i tot qualque vegada alguna alta autoritat de la Comunitat no present en aquests moments a la sala, va dir al nostre Grup Nacionalista i d'Esquerres que no volien fer corralets, que el Govern no era partidari de tractar d'una manera concreta la problemàtica de la dona, sinó que aquesta alta autoritat de la Comunitat era partidària d'integrar-la dins la globalitat. Nosaltres contestàrem que era ver, que la problemàtica era global, però que calia atendre les problemàtiques específiques i, sobretot, com ha afirmat la Sra Riera, que calia seguir les orientacions que en aquests moments precisa i du endavant la Comunitat Europea.

El PSM i l'EEM donaren suport, oportunament, a treballs excel·lents, com el que va fer el Consell Insular de Mallorca a través de la seva Comissió de Cultura, presidida per la Sra Munar, fa dues legislatures, "Les mallorquines d'avui", fet per la bona investigadora i treballadora Gina Garcías; donàrem suport al Pla d'Igualtat de la Dona, que el Govern va presentar en aquest Parlament la passada legislatura, amb l'emperò que aquell treball per ventura no es veuria concretat per falta de pressupost i per falta d'un equip especialitzat per dur-lo a terme.

Ens semblava i ens sembla bé la Comissió Interdepartamental creada pel Govern, si bé ens pareix que caldrà fer un seguiment i una concreció de les seves actuacions. Estàrem i estam per una comissió com la que avui proposa la Sra Riera, que de fet ja va existir la passada legislatura. Jo record que entre les nostres posicions a Ponència hi ha havia dues peticions: Una, treballem el tema de Dret Civil - el Doctor Coca va comparèixer al Parlament i va fer una bona exposició - i, per altra banda, treballem el tema laboral a través del Director Provincial del Ministeri. També és cert que propugnàrem i propugnam convenis amb l'Institut de la Mujer i fins i tot la transferència d'aquesta institució a la Comunitat Autònoma.

Per tant, en aquest Parlament hi ha tota una tradició, hi ha uns plantejaments que ens duen a veure amb molts bons ulls la proposta defensada per la Sra Riera. Ara bé: també ens trobam

que avui el Govern pot tenir dues actituds diferents; no sabem si el seu Portaveu del Grup POPULAR I UNIÓ MALLORQUINA continuarà la tradició de la passada legislatura d'acceptar la creació de la comissió, d'anar avançant amb un Pla d'Igualtat, d'avançar amb la creació de la Comissió Interdepartamental, o del que la Sra Munar va recolzar en el Consell Insular - la publicació d'un treball crec que encara no igualat per altres, com el que he esmentat de la Sra Gina Garcías, "Les mallorquines d'avui" - o si sortirà per uns altres paràmetres, com ha aventurat la Sra Riera.

Aquí, nosaltres tenim l'obligació de parlamentar i la d'intentar convèncer-nos els uns als altres, i en aquest sentit hem fet una certa anàlisi crítica de la proposta presentada avui. Què demanen, realment, que s'aprovi? Crear una comissió no permanent - és a dir, no té per què durar tota la legislatura, pot durar el temps que faci falta - d'investigació - això implica estudi, intercanvi d'experiències, treball - sobre l'aplicació de la igualtat d'oportunitats de la dona, és a dir, sobre un esperit de les legislacions europees, sobre les directrius del Consell d'Europa, sobre els plantejaments del Parlament Europeu; en definitiva, sobre el Pla d'Igualtat de la Dona aprovat pel Govern que s'intenta posar en marxa a través de la Comissió Interdepartamental creada pel mateix Govern.

Parlam, per tant, d'un seguiment d'un conjunt de polítiques legislatives i d'un seguiment d'un conjunt de treballs, però al mateix temps també es tracta que el Parlament, a través dels seus grups parlamentaris respectius, amb una composició que es parla que sigui la mateixa de les altres comissions - a nosaltres ens pareixeria suficient un diputat o dos de cada grup parlamentari, bastaria poca gent, el nombre és el que té menys importància -, que treballàs i que tengués iniciativa, és a dir, que de la lectura de la proposta que ha fet la Sra Riera, nosaltres entenem que es tracta de tenir iniciativa, no només de dur un control del que fa o deixar de fer el Govern, sinó d'aplicar a la realitat quotidiana la problemàtica de la igualtat de la dona a les Illes Balears.

Per tant, nosaltres animaríem els diputats del Grup POPULAR-UNIÓ MALLORQUINA i els dels Grup Mixt, que hem vist que encara escolten les intervencions per veure si els convencen o no, per tal que s'engressassin en aquesta qüestió. No tinguem por a exercir de parlamentaris, pensem que el Parlament és qualque cosa més que venir a votar o a escoltar el que fa el Govern, o venir a importunar-lo, sinó que també és bo que hi venguem a treballar i a aportar coses. En aquest sentit, nosaltres pensam que una comissió d'investigació, de treball i estudi seria perfectament complementària amb unes accions que ens corresponen normalment - la del control del Govern i la de tenir iniciatives -, i a través d'aquesta comissió, en definitiva, mirar si Balears podríem ser capdavantera en un tema que, d'acord amb els paràmetres de riquesa, d'acord amb els paràmetres de nivells culturals, en certa manera ens podria correspondre.

Nosaltres no creim que haguem de quedar endarrera respecte del que es fa al Congrés o al Senat de l'Estat espanyol. Pensam que podem fer tantes o més coses que ells, no creim que haguem de quedar darrera d'altres Parlaments, com el català, per exemple, sinó que òbviament podem aportar moltes coses i, a més, som ben conscients que en el si de la nostra societat civil existeixen col·lectius, uns més grossos i els altres petits, uns

més dirigits i els altres manco, però que des de les òrbites cultural, social o senzillament de l'estudi i la investigació pugnen en aquest camp i que, en conseqüència podrien aportar una excel·lent col·laboració i ajudar-nos. .

Nosaltres, per tant, en nom del PSM-EEM, hem de dir al Grup que té la majoria legítima a través d'unes eleccions que s'animi, que s'engresqui i que pensi que una comissió d'aquestes característiques en definitiva ajudaria a tota la societat. Gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Pel Grup Parlamentari POPULAR I UNIÓ mallorquina, té la paraula la Diputada Sra Cava de Llana.

LA SRA CAVA DE LLANO I CARRIÓ:

Sr President. Sres i Srs Diputats.

Avui és la primera vegada que tinc l'honor d'ocupar aquesta tribuna. Som castellano-parlant, però en primer lloc vull deixar testimoni de la meva voluntat de dir les primeres paraules en la llengua d'aquesta Comunitat Autònoma i recordar el que va dir el President del Govern de la Comunitat Autònoma el dia del discurs d'investidura: que a la normalització lingüística s'hi ha d'arribar per conscienciació i no per imposició. Doncs bé, amb plena conscienciació hem comproment que d'aquí al final d'aquesta legislatura i si puc comptar amb la seva benevolència, faré alguna intervenció íntegrament en llengua catalana.

El Grupo Parlamentario SOCIALISTA solicita el apoyo de los demás grupos para la creación de una comisión no permanente de investigación sobre la igualdad de condiciones de la mujer. Es innegable que la historia de la mujer es reciente, porque tradicionalmente ha sido ignorada como sujeto histórico, y ese olvido de más de la mitad de la humanidad es lo que ha propiciado la reivindicación de la presencia de la mujer en todos los ámbitos.

¿Cuándo nació la conciencia feminista? Es difícil de precisar, yo creo que fue naciendo a medida que se fueron desarrollando las marginaciones sufridas. Lo cierto es que a raíz de la aprobación de la Constitución de 1978 se asentaron las bases legales para eliminar las desigualdades jurídicas entre el hombre y la mujer. El artículo 14 consagraba la igualdad de todos los españoles ante la ley, prohibiendo cualquier tipo de discriminación por razón de sexo. Esta dio lugar, en años posteriores, a revisión de cantidad de preceptos legales con la finalidad de ordenar nuestro derecho positivo al expresado principio constitucional, de tal forma que hay que reconocer que el ordenamiento jurídico español ha pasado de ser tremendamente discriminatorio contra la mujer a ser uno de los más avanzados de Europa.

Es preciso resaltar también, como muy bien ha hecho la Sra Riera, el trabajo realizado por la Comunidad Económica Europea en aras a la consecución de la igualdad de derechos y oportunidades entre el hombre y la mujer. Ya en el tratado de Roma, en el artículo 119, hablaba de la igualdad de retribución de trabajadores masculinos y femeninos para un mismo trabajo. Por cierto que, a raíz de los resultados de la Conferencia Europea de Mujeres celebrada en Bruselas los días 5 y 6 de

marzo de este año, se solicitó la modificación de este artículo para que se incluyeran todos los aspectos financieros ligados al trabajo de las mujeres, tales como jubilación, salario mínimo, etc.

La Comunidad elaboró también tres planes de acción sobre la igualdad de oportunidades entre hombres y mujeres. El primero, que abarcaba desde 1982 a 1985; el segundo, de 1986 a 1990, y el tercero, de 1991 a 1995. Se dictaron también cinco directivas sobre igualdad, a las que los estados miembros han debido adaptar su legislación: La 75/117, sobre igualdad de remuneraciones; la 76/207, sobre igualdad de acceso al empleo; la 79/7, sobre igualdad de trato en los regímenes legales de la Seguridad Social; la 86/378, sobre igualdad de trato en regímenes profesionales de la Seguridad Social, y la 86/613, sobre igualdad de trato entre hombres y mujeres que ejercen actividades independientes, hallándose en este momento pendientes de la aprobación del Consejo otras dos propuestas de directivas.

A mayor abundamiento, en diciembre pasado la Comisión decidió aplicar en el marco de los fondos estructurales la iniciativa NAU, para fomentar la aprobación profesional i empleo de las mujeres; el programa IRIS, para valorar la formación profesional de mujeres; el programa ILE, para formación de empleo, y un largo etcétera que denota el gran interés de la Comunidad Económica Europa en conseguir la igualdad de trato.

Seria de desagradecidos - y no lo somos - no reconocer el enorme papel que han desempeñado la multitud de asociaciones tanto nacionales como internaciones que a lo largo del tiempo se han ido creando con respecto a la mujer y que sin duda han conducido a modificar actitudes, comportamientos y formas de vida que impedían a las mujeres el libre desarrollo de su personalidad y su participación activa en la cultura, el trabajo y la política. Mi total respeto, mi total admiración y mi total agradecimiento a todas ellas.

Dice la Sra Riera que deje de hablar de la Comissió Interdepartamental de La Dona. No lo voy a hacer en absoluto; se creó recientemente en nuestra Comunidad Autónoma, el 26 de julio de 1990, una de cuyas funciones, contempladas en el artículo 2 párrafo g), es velar por el cumplimiento de la legislación aprobada, así como de los tratados y convenios aprobados por la Organización de las Naciones Unidas, por las instituciones comunitarias europeas, así como los del Consejo de Europa, en todo lo que afecte a la promoción de la mujer. Si coge usted su escrito, Sra Riera, se dará cuenta que usted se ha basado básicamente en los fines de esta asociación para formularlo. Entonces lo que no entiendo es lo que vale y lo que no vale para ustedes. Pienso que puede ser que lo que tiene su color político, o sea el Instituto de la Mujer, es bueno, y lo que no tiene su color político, es decir la Comissió Interdepartamental, no lo es. Lo que le aseguro es que si usted lo lee se dará cuenta de que los tiros ha ido por ahí.

Ahora nos solicita la creación de una comisión parlamentaria sobre la mujer. Por favor, Sra Riera, ya no más comisiones para la mujer. En su intervención ha empleado usted un silogismo para hablar de la lógica aplastante de la necesidad de la creación de la comisión parlamentaria que solicita, y ha dicho: "El sol es una estrella; todas las estrellas tienen que

desaparecer; luego, el sol tiene que desaparecer". Yo le contesto con otro silogismo: "La mujer es un ser humano; todos los seres humanos son iguales; luego, la mujer es un ser humano igual que los demás". Como los demás, sin discriminaciones, sin mas comisiones. No existen comisiones para hombres. ¿Por qué tienen que existir para las mujeres?

Habiendo como hay en este Parlamento una Comisión de Asuntos Sociales en la que se puede estudiar, debatir, investigar cualquier tema referente a las mujeres, ¿por qué crear otra comisión? ¿Es que ustedes pretenden que la discriminación de la mujer perdure por los siglos de los siglos? Yo creo que ningún diputado debería apoyar la creación de la comisión que solicita el Grupo SOCIALISTA, pero las mujeres que integramos este Parlamento aún menos. ¿Por qué? Muy fácil: porque nos autodiscriminamos más, y yo creo que en vez de autodiscriminarnos lo que tenemos que hacer es autoconscienciarnos de cual es nuestra situación.

Aceptemos nuestras diferencias fisiológicas, porque es innegable y evidente que las hay. La maternidad, por ejemplo, es una responsabilidad añadida que no podemos compartir. Podremos influir para que existan políticas para la creación de guarderías que faciliten a la mujer sus labores, pero el embarazo, el parto, es algo inherente a la mujer. ¿Qué debe hacer la mujer? Lo que debe hacer la mujer es remontar esa situación y no retranquear en ella y hacer prevalecer su condición para obtener prerrogativas de las que ahora hablaré, que creo que nos hacen un flaco servicio.

Por un lado estamos abogando por la no discriminación. Estamos diciendo que la mujer no tiene por qué sufrir ningún tipo de discriminación en el mundo laboral, pero por otro lado aceptamos con gran beneplácito grandes privilegios, según se nos vende, que son falsos privilegios, hay que decirlo así. Falsos privilegios como el caso de la Ley 3/89, que se publicó precisamente en el BOE el 8 de marzo de 1989, el día que se conmemoraba el "Día Internacional de la Mujer", y que ampliaba el permiso laboral por maternidad a 16 semanas. Vamos a hablar claro: ¿Es que hay alguien en su sano juicio que cree que eso, que se vendió como un gran logro, puede favorecer las expectativas de la mujer a acceder a un puesto de trabajo? ¿Acaso las mujeres no nos damos cuenta que estos privilegios nos van en contra, cuando un empresario tiene que coger a una persona para que trabaje en sus empresas? Esa es un gran retroceso para las mujeres. Se nos vendió como un gran logro y se nos hizo un flaco servicio, máxime ante las perspectivas de un período de reducción de empleo como el que se nos avecina.

No perdamos, pues, el rumbo, porque sin duda podríamos ir a la deriva. Utilicemos los cauces existentes, que los hay y se deben utilizar al máximo: Comisiones de Acción Social, Comisión Interdepartamental de la Dona, Instituto de la Mujer, toda lo que ustedes quieran, pero más, por favor, no. No utilicemos más, porque todo lo demás es discriminación. Creo que no existe la necesidad de la creación de esta comisión: Primero, porque no debemos propiciar la discriminación de sexos; segundo, porque no debemos duplicar las comisiones existentes en este Parlamento, y tercero, porque duplicar en casos innecesarios supone que haya unos dispendios totalmente absurdos e innecesarios.

La mujer no tiene por qué ser discriminada ni a favor ni en contra por la sencilla razón que equiparación equivale a igualdad de trato. Si España ha alcanzado ya la mayoría de edad para entrar a formar parte de la Comunidad Económica Europea, las mujeres españolas también han alcanzado afortunadamente su mayoría de edad y no necesitan de la creación de comisiones específicas que no hacen más que convertirla en una rara avis, en detrimento de esa equiparación de sexos por la que abogamos y luchamos todos. Gracias, Sr Presidente.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sra Diputada. Pel tom de rèplica, té la paraula la Diputada Sr Riera i Madurell.

LA SRA RIERA I MADURELL:

Gràcies, Sr President. En primer lloc, gràcies, Sr Peralta i Sr Serra, pel seu suport, però ja veuen el panorama.

Sr Vidal, jo crec que sí que hi ha moltes qüestions per investigar. Li sembla poc tot aquest llistat de punts que li he dit molt de pressa? Si mira el llibre que li he recomanat, podrà fer gairebé una tesi doctoral. Esper que ara l'acabaré de convèncer, Sr Vidal.

Nosaltres també creiem, Sr Serra - i això també va per a la senyora representant del PP-UM - que la dona no és un ens a part, però ha de reconèixer que es veu afectada de manera negativa i molt especialment per estructures, costums i ideologies. Nosaltres no volem corralets a part; ho ha dit vostè, Sr Serra; en això estam d'acord amb el President Cañellas. No es tracta de fer una comissió de dones, sinó una comissió per a la igualtat on hi vagin les persones més expertes i més interessades en el tema de la igualtat, que ara per ara són les dones, però pel món hi ha molts homes juristes, sociòlegs, etc., absolutament experts en aquest tema.

En primer lloc, Sra Portaveu del PP-UM, li he d'agrair les seves paraules en català; no esperàvem menys d'una dona. Jo no som jurista, Sra Cava de Llana, però crec que conec la diferència entre el poder legislatiu, l'executiu i el judicial, i també sé que una cosa és el Parlament i una altra, el Govern, no és cap problema de colors. Potser no m'ha entès bé o jo no m'he explicat prou, però crec que en la meva argumentació he posat clarament de manifest la incoherència en què caurà aquest Parlament si vostès voten en contra. En el fons, jo sé que m'ha escoltat i m'ha entès, el que passa és que el seu Grup, per dir-ho d'una manera suau, en aquests temes raona amb una lògica diferent de l'aristotèlica, que és la que més o menys fem funcionar en els països desenvolupats.

Per entendre'ns, permeti'm que li faci una mica de paròdia. Ja que vostè ja agafat el guant del meu sil·logisme, jo li diria que el seu Grup en lloc de raonar amb l'exemple "el sol es una estrella, todas las estrellas están destinadas a desaparecer, el sol está destinado a desaparecer", ho fan seguint la pauta d'aquell altre exemple clàssic que diu: "Marte gira alrededor de la tierra; Mozart era calvo; por tanto, no hay sal en el salero", és a dir, no raonen, perquè de fet jo crec que en el fons el tema no els preocupa massa. Em sembla, per tant, que el mínim que podem demanar al nostre Parlament és coherència. Si no, què vol que

li demani? Vots? Vostè ja ha deixat clar que vots, ni un; no cal estudiar matemàtiques per saber que els comptes no sortiran, almenys per a nosaltres, que som els qui defensem la igualtat, no per a vostès que tenen la majoria. De fet, jo no volia parlar de la Conselleria de Cultura. Jo sé que en aquest tema la Consellera fa el que pot, l'al·lusió a les joguines m'ha escapat perquè avui ha sortit a la premsa i ha estat una provocació, mentre dinàvem amb el Sr Pons hem vist que s'havia de fer alguna cosa, però pensí que no són només les joguines de la padrina, és que n'ha fet de molt grosses aquesta comissió! Hi les "damas al trote"; hi ha el manual de protocol al qual ha fet referència abans la Sra Magaña, que a mi em recorda els llibres d'una altra època; hi ha trobada de jugadors de *futbito*. A veure, Sra Cava de Llano, vostè pensa realment que amb un concurs de "damas al trote" solucionarem els problemes de la igualtat?

Nosaltres creiem - a vegades ho hem dit a la Consellera, en compareixences seves - que el Pla d'Igualtat que té la Conselleria no és un pla d'igualtat en el sentit que s'entén a Europa. Un pla, per exemple, necessita marcar uns objectius a complir en un termini determinat, marcar una sèrie d'actuacions per assolir aquests objectius, determinar els organismes que les han de dur a terme, i el Pla d'aquesta Comunitat no fa res d'això. Per tant, per a nosaltres no és un pla. Jo no li trec mèrits Sra Consellera, suposo que ha estat molt difícil convèncer el seu govern que havia de fer qualque cosa i poder fer-ho, però, clar, si vostès m'ho demanen jo no els puc enganar. Jo crec que el que cal fer, Sr Consellera, és tenir un poc més de paciència i treure un pla en col·laboració amb la gent que coneix aquest tema. Li asseguro que jo conec persones que porten molts anys treballant-hi, que el coneixen en profunditat i que les seves aportacions haurien estat molt interessants.

De totes maneres, vull dir que no em preocupa massa que enguany no tinguem comissió, perquè estic convençuda que l'any que ve en tindrem i els diré per què. Ja és la tercera vegada que em passa això: L'any passat vaig pujar aquí en nom del meu grup, vaig proposar un parc tecnològic, vot en contra, i enguany, parc tecnològic als diaris; l'any passat vaig proposar que es fes una llei d'I + D, vam venir aquí, vot en contra i enguany ja s'ha anunciat una llei d'investigació i tecnologia. Realment, crec que el meu grup no m'ha de fer sortir més, perquè no hi ha manera que convenci de res.

Bé, duc moltes coses, però com que ja tenc el llum encès passaré directament al final. Li volia dir, Sra Cava de Llano, que les dones que hem arribat a llocs de responsabilitat hem de treballar perquè altres dones tinguin les mateixes oportunitats. Per acabar, també diré que, contràriament al que poden pensar, nosaltres continuem essent optimistes. Crec que les dones tenim una tradició de treballar unides, deixant de banda tot el que ens pot separar i buscant el denominador comú amb esperit de comprensió, tolerància i dinamisme. Les dones i homes del Grup SOCIALISTA voldríem que aquest esperit de col·laboració que havia existit clarament a la legislatura anterior i que incomprendiblement s'ha trencat, continués existint. Per això, Sra Cava de Llano, li voldria demanar un darrer favor: Faci ús del seu torn de contrarèplica per convèncer el seu partit que voti a favor. El nostre país i les nostres dones ho volen així, perquè aquesta comissió té un avantatge; com ja ha dit el Sr Serra, deixarà de funcionar el dia que acabi la feina, que en definitiva és el que tots desitgem: Que arribi un dia que no

siguin necessàries comissions com aquesta. Gràcies, Sr President.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Riera. Té la paraula la Consellera, Sra Munar, amb la qual intervenció queda oberta qüestió incidental.

LA SRA CONSELLERA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS (Mª Antònia Munar i Riutort):

Gràcies, Sr President. En primer lloc, manifestar que no tenia prevista aquesta intervenció i voldria demanar al President que no fos torn incidental, perquè ha estat una al·lusió claríssima i, per tant, he d'intervenir perquè m'han al·ludit personalment, no per obrir torn incidental.

En primer lloc, Sr Riera, li he de dir que la idea de la creació d'una comissió de la dona no va ser del seu partit ni seva, sàpiga, i amb vostè els altres membres del Parlament, que se la va apropiari; que vostè va presentar la creació d'aquesta comissió tot i que la idea no era seva.

Jo crec que la comissió va tenir una efectivitat. Vàrem tenir unes reunions. Seria interessant saber realment quin cost varen tenir les conclusions a les quals vàrem arribar, però és fàcil. Basta multiplicar les 10.000 pessetes de cada reunió per totes les reunions que vàrem tenir i veurà que el cost de les conclusions va ser elevadíssim. No obstant això, després d'haver-nos reunit, en un moment determinat vàrem tenir una informació sobre quina era la situació de la dona en aquesta Comunitat Autònoma.

Una vegada sabem quina és la situació, creim que és necessari posar-hi remei i es crea una Comissió Interdepartamental que, vostè dirà el que vulgui, però jo dic que té un pla. Un pla que pretén que aquesta igualtat entre homes i dones no sigui només una igualtat constitucional, damunt el paper, sinó que es vagi aconseguint que de cada dia tots siguem més iguals. Quin és aquest pla? Jo crec que, més o manco, vostès el coneixen; ara no puc explicar aquí tot el Pla d'Igualtat de la Dona, però sí dir que fa incidència en temes com el de l'educació, per exemple. Creim que és molt important incidir bàsicament en l'educació, perquè el dia de demà els nins i les nines d'aquesta Comunitat siguin realment nins i nines educades en la igualtat.

Què s'ha fet, en matèria d'educació, per aconseguir això? En matèria educacional s'han fet coses tan importants com pot ser la revisió dels llibres de text, bàsica perquè en el futur no hi hagi sempre la imatge del metge amb la infermera, el director amb la secretària, etc. Creim que és important que això es vagi modificant i que la visió que el nin tenguí del futur rol que hagi d'exercir sigui igualitari. També s'ha treballat en el tema del reciclatge del professorat, que és la font bàsica per aconseguir realment aquesta igualtat, i també en un pla de difusió perquè cooperin en aquest tema les associacions de pares d'alumnes.

Després hi ha un programa de formació ocupacional per a determinats grups, la edició de recomanacions de coeducació i de material didàctic encaminats a aquest tema. També hi hagut la dotació de beques d'investigació per aconseguir la igualtat, les publicacions de tesis i treballs d'investigació, la creació d'un

fons documental històric, campanyes de conscienciació pública, desenvolupament de programes d'actuació que fomentin l'acaparament femení, programes d'impuls a les accions de formació professional, premis anuals d'anunciar amb igualtat. Dins tot aquest conglomerat d'activitats només dedicades a educació, també li podria parlar de programes de formació ocupacional, li podria parlar de totes les activitats de conscienciació, de totes les activitats destinades a acció social i a acció sanitària. Crec que ara no és el moment de parlar de tots aquests temes, però sí - vostès ho saben, perquè el pla s'ha divulgat - que es treballa molt en aquesta matèria i que de qualque manera hem aconseguit que hi hagués un pla. M'estranya molt que vostè digui que això no és un pla o que vostè no ho considera un pla, quan casualment aquest mateix programa s'ha presentat a l'Institut de la Mujer, i ens han firmat un conveni de col·laboració perquè el donem a conèixer. Crec que seria interessant que tengués més connexions amb el seu Partit a nivell nacional, perquè si no, entra en flagrants contradiccions.

Tot això per no entrar en tot el que vostès, des d'un Govern central amb unes competències en matèria sanitària i en matèria d'educació - no oblidí que l'educació és el futur i que en certa manera és on es pot incidir més en la igualtat -, no fan absolutament res. Podríem posar molts d'exemples, la Diputada que ha parlat en nom del PP-UM ha posat el del permís de la maternitat, que realment no sé com s'atreveixen a presentar-ho com una manera de beneficiar la dona, perquè és clarament una mesura totalment discriminatòria si no és el Govern, a través de la Seguretat Social, el qui pagui que la dona pugui descansar aquestes setmanes. Pel contrari, el que fa realment és discriminar la dona, que de cada dia els empresaris vulguin manco dones i, per tant, a la llarga, perjudicar-nos clarament.

Tot això ve a compte perquè vostès demanaven que creàssim una Comissió de la Dona, però no per aportar idees. Vostès ho han presentat d'una altra manera, almanco a mi m'ha arribat com demanda de crear una comissió d'investigació per fer un seguiment dels plans d'actuació per a la igualtat de la dona. Les comissions d'investigació es solen demanar i constituir quan, de qualque manera, hi ha quelcom a investigar. En aquest cas, jo crec que si el que pretenen els Srs i Sres Diputats és controlar el Govern, ho poden fer; no tan sols hi tenen dret, sinó que jo crec que també en tenen el deure. El que em pareix exagerat és que, per poder fer un seguiment del Govern, vulguin cobrar unes dietes de 10.000 pessetes per anar reunint gent que ens vagi donant informació, quan això s'ha fet durant una legislatura i s'ha arribat ja a unes conclusions. Moltes gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sra Munar. Dins el torn de la qüestió incidental, té la paraula la Diputada Sra Riera. Per què demana la paraula, Sr Alfonso?

EL SR ALFONSO I VILLANUEVA:

Sr President, el Grup Parlamentari SOCIALISTA voldria posar una qüestió d'ordre.

EL SR PRESIDENT:

Exposi-la.

EL SR ALFONSO I VILLANUEVA:

El Grup Parlamentari SOCIALISTA manifesta la protesta per les dues al·lusions que la Consellera ha fet al cost d'una comissió parlamentària. Esperam que en aquesta línia d'estalvi que proposa la Consellera, el Govern no cobri dietes a partir d'ara.

EL SR PRESIDENT:

Té la paraula la Diputada Sra Riera i Madurell, dins la qüestió incidental.

LA SRA RIERA I MADURELL:

Gràcies, Sr President.

Sra Consellera, jo no sé que hi hagi cap registre de propietat d'idees; el que sí és veritat el que vostè un dia va reunir les dones d'aquest Parlament per veure si estàvem d'acord a fer unes reunions, i evidentment li vam dir que sí. Això, al meu entendre, no és una comissió parlamentària permanent, ni no permanent, ni d'investigació, etc., etc. Després del que ha dit, jo crec que bàsicament sembla que aquesta comissió no s'aprova per veure qui tenia la patent del seu invent, és a dir, perdoni que li ho digui, però darrera s'hi veu un cert afany de protagonisme.

Sra Consellera, el cost dels anuncis que vostè posa a la premsa és molt més alt que el cost que aquesta comissió produiria a aquest Parlament. Quins llibres de text ha revisat, Sra Consellera, perquè jo soc autora de llibres de text de batxillerat i totes les revisions que jo conec les ha fet l'Institut de la Dona. Vostè diu que jo tinc poc contacte amb aquest Institut i que, a més a més, vostè té un conveni. Ja ho sabem que té un conveni, crec que les dones socialistes hi vam intervenir bastant amb aquell esperit de col·laboració que teníem l'any passat al qual he fet referència abans.

La veritat és que la llista que ha llegit no m'ha impressionat gens, perquè conec el contingut de totes i cada una de les accions que la Conselleria ha fet en aquest camp, només li ho dic perquè vostè ho ha dit. No voldria entrar en aquest tema, és llarguíssim i podria ser motiu d'una altra actuació parlamentària. A més a més, tot ha sortit perquè avui, amb una pràctica que ja comença a ser habitual i preocupant, la Sra Consellera diu a un diari allò que mai no havia dit aquí fins avui, que n'hem començat a parlar un poc. A nosaltres no ens costa que cap diari sigui, avui per avui, una institució de la Comunitat; m'atreveria a dir que això fins i tot es pot considerar com una petita burla a aquest Parlament. Si vol fer un debat, s'ha de fer aquí, com hem fet avui, a part que les afirmacions que fa sobre tot això són absolutament inconsistents.

De veritat destinarà 300 milions per a la dona? De quina partida pressupostària? Si això dels 300 milions fos veritat, realment seria fantàstic: A través d'una iniciativa nostra, d'una iniciativa del Grup SOCIALISTA, hem aconseguit 300 milions per la problemàtica de la dona. El que farem serà presentar-ne una cada setmana. Bromes a part, Sra Consellera, és que els 300 milions no són per a la dona, sinó per als diaris.

Sra Consellera, cregui que aquesta comissió hauria d'existir. Negar això és tant com dir que no hi ha cap problema, i jo no puc creure que vostè pensi això. Tots sabem que vostè vol la igualtat; si no, digui-ho clarament, i si la vol, per què s'oposa a la creació d'aquesta comissió? Gràcies, Sr President.

EL SR PRESIDENT:

Per tancar aquesta qüestió incidental, té la paraula la Consellera Sra Munar.

LA SRA CONSELLERA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS (Mª Antònia Munar i Riutort):

Gràcies, Sr President i Srs Diputats. Mirin per on, avui que no hem pertocava intervenir en aquesta proposta, casualment només han parlat de mi; m'agradaria que de tant en tant miressin qualcú altre.

Sí que existeix un registre de propietat d'idees, Sra Riera, i es diu Registre de la Propietat Intel·lectual. El tema no és si vostès ens han ajudat o no en el pla que nosaltres tenim, sinó que vostè havia dit que no existia aquest pla i jo li deia que sí, que vostès el coneixien i que el seu mateix Institut de la Dona reconeixia la seva existència i que ens havia firmat un conveni. Si vostès ens han ajudat, jo els don les gràcies per haver-ho fet i esperam que ho continuïn fent, que puguem continuar firmant molts de convenis i que tinguem molts de doblers per fer totes aquestes activitats que vostès i nosaltres volem fer.

També diu que no l'impressiona tot el que jo he dit. Jo no pretenc impressionar-la, només he anomenat una sèrie de coses que es fan en aquest moment, que pensam continuar fent en el futur i que desitjam que redundin en benefici de tots en general, de tota la nostra societat i molt especialment de la dona. Mai no he volgut fer burla d'aquest Parlament, si he parlat amb qualche mitjà de comunicació sempre ha estat perquè en un moment determinat el mitjà de comunicació s'ha interessat per aquest tema; li asseguro, Sra Riera, que no he anat a cercar ningú per explicar-li -ho. Si vostè vol dir que he volgut que un mitjà de comunicació parlàs d'un tema per aixafar-li la seva intervenció, li puc assegurar que això no és així, ho pot comprovar demanant al mitjà de comunicació com ha succeït tot i veurà que la meua intenció no ha estat aquesta. Que en un moment determinat, quan hi ha un debat al Parlament sobre el tema de la dona, un mitjà de comunicació s'interessi per saber que fa aquesta comissió és una cosa òbvia i molt normal. No hi vegi més intencionalitat, perquè li asseguro que no ha existit.

Vostè diu que no creu que el proper any es gastin 300 milions de pessetes en el tema de la dona. Doncs a final d'any, quan es faci la Memòria, jo li demostraré que no seran 300 milions, sinó segurament bastants més de doblers els que s'hauran d'invertir en aquest tema, i m'agradaria realment que no s'haguessin d'invertir, que fos una despesa innecessària, perquè de qualche manera significaria que aquesta realitat teòrica també seria pràctica.

Sàpiga també el Sr Alfonso que només he volgut dir que ja teníem les conclusions i que creia que era innecessari continuar invertint en comissions que en certa manera només eren informatives o per recaptar documentació, perquè aquesta documentació ja la tenim. Sàpiga igualment que els membres del Govern, si no són diputats, tampoc no cobren per estar asseguts aquí, en els plenis.

Finalment, dir a la Sra Riera, perquè m'ho ha demanat, que crec en la igualtat de la dona; que he estat una defensora d'aquest tema, una de les dones d'aquesta Comunitat Autònoma que més ha treballat per aconseguir-la, que duc molts anys intentant-ho des d'un ajuntament petit, des del Consell Insular, des del Govern Balear, i que pens continuar per aquest camí perquè crec que d'una manera o d'una altra anirem aconseguint coses. Tan sols que no crec necessària aquesta comissió d'investigació, com vostès mateixes han dit, de fer un seguiment al Govern, ja que tots, des del seus escons, poden donar igualment idees, fer propostes i ajudar-nos a fer-ho millor. Moltíssimes gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sra Munar. Per què demana la paraula, Sr Alfonso?

EL SR ALFONSO I VILLANUEVA:

Sí, Sr President. Crec que m'han al·ludit clarament, fins i tot en el meu nom.

EL SR PRESIDENT:

Aquesta Presidència entén que en aquest cas no hi ha lloc a al·lusions. Pot asseure's, gràcies. Tancada la qüestió incidental, procedeix entrar al torn de contrarèplica que havia quedat pendent. Grups que vulguin intervenir? Pel Grup Parlamentari Mixt, té la paraula el Sr Peralta.

EL SR PERALTA I APARICIO:

Gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats. La veritat és que el debat que acabam de sentir m'ha deixat bastant sorprès, perquè un tema que es plantejava com una comissió de seguiment i d'investigació sobre si - s'havia complit la normativa vigent en matèria de la dona - s'ha convertit en un debat absolutament simplista, on al final ha semblat que la qüestió econòmica prevalia sobre qualsevol altra. Per una banda, jo crec que s'ha suscitat un tema de forma errònia, que no s'havia d'anar pel camí de suposar que els diputats que estam a favor de la constitució d'aquesta comissió ho fèiem perquè aquesta comissió es reunís i es cobrassin unes dietes. Si fos així, ni tan sols no valdria la pena sortir aquí a parlar-ne. Vagi per endavant que si algú pot interpretar-ho així, aquestes 10.000 que val l'assistència a la comissió poden anar a un fons per acabar amb la desigualtat de la dona.

Algú també ha fet un altre plantejament, que ha estat el de les futures inversions que es farien en el tema d'aquesta comissió o d'aquest treball que es vol fer des del Govern. S'ha parlat de 300 milions de pessetes; jo no dubto de la bona intenció d'aquesta inversió ni de la seva importància, ja que sens dubte són uns programes o treballs de cara a la dona altament interessants, d'un resultat altament positiu, però quan jo he llegit la proposta m'he fet les preguntes següents: Si es feien o no es feien cada una de les funcions d'aquesta comissió, i d'aquí ha vingut el meu suport a aquesta proposta. Es fa, en aquests moments, un seguiment de l'aplicació de la legislació vigent en aquest àmbit? Açò és un tema, i jo tenc els meus dubtes que es faci aquest seguiment per part del Parlament. Es vetlla per l'aplicació a la nostra Comunitat de les resolucions de les Nacions Unides?, etc., etc., etc.

Açò és que jo deman si es fa o no es fa. Segons la informació i els coneixements que jo tenc, em sembla que realment no es fa el seguiment de res d'açò. Per tant, jo entenc que la creació d'aquesta comissió és molt important i que el fet d'arribar a aquest final simplista de reduir-ho tot a una qüestió econòmica ha quedat totalment fora de lloc per a tots aquells que estam disposats a donar suport a aquesta proposta. Per tant, com he dit abans, el meu vot serà favorable i esper que altres membres de la Cambra que encara no estaven prou convençuts abans d'iniciar-se el debat també donin el seu vot favorable, perquè crec que es molt interessant que es creï aquesta comissió. Moltes gràcies, Sres i Srs Diputats. Moltes gràcies, Sr President.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Peralta. Pel Grup PSM-EEM, té la paraula el Diputat Sr Serra.

EL SR SERRA I BUSQUETS:

Gràcies, Sr President. Després del debat, nosaltres estam una mica perplexos i tenim necessitat d'argumentar un parell de qüestions. La primera, que trobam tremendament lamentable aquest tema dels protagonismes i sobretot el de qui surt a la premsa i amb quina foto; la qüestió de la premsa i dels mitjans de comunicació social en general ens ha semblat tan lamentable que fins i tot ens em empegueït un poc, no del que es deia, sinó dels tics que suposàvem que hi havia darrera aquesta qüestió.

En segon lloc, ens ha preocupat molt el tema dels doblers que s'han esmentat. Nosaltres estam per un estalvi i per una autèntica racionalització de la despesa pública, però en aquest Parlament i a totes les institucions públiques certament es malgasten molts de doblers i ens pareix que no és excessivament il·lustratiu aplicar l'esquema de l'estalvi a una comissió d'igualtat de la dona. En aquest sentit, Sra Cava de Llano, nosaltres veim el problema, clar que el veim, però passa que la Mesa d'aquest Parlament, per exemple, ha vehiculat un sistema de demanar les compareixences al Govern que significa reunir una comissió per veure si la comissió vol que compareguin aquí membres del Govern, és a dir, que també podríem aplicar l'estalvi a aquest mateix exemple que avui matí hem vist en comissions i ens ha semblat molt poc alligador. Ho dic com un exemple qualsevol d'estalvi; es pot estalviar, però en aquest cas ens pareix que l'exemple no ha estat massa il·lustratiu.

Tercer tema: Nosaltres creim que és ver que cada Diputat, cada Grup Parlamentari, a través de les comissions que hi ha al Parlament, dels plenaris, dels mecanismes legislatius, de proposicions de llei o no de llei, interpel·lacions, preguntes, etc., pot fer feina en el tema de la dona, això és evident i és la nostra obligació. Ara bé, nosaltres entenem que la proposta del Grup SOCIALISTA és un poc més extensiva, ho hem dit abans, per bé que li hem de donar la raó, Sra Cava de Llano, és ver: l'esquema que s'ha utilitzat aquí és prou conegut, el de l'Institut de la Mujer i d'altres bandes, això és cert, s'ha traduït al català, però té raó. Hem escoltat la seva intervenció amb molta d'atenció i estam d'acord amb molts de punts, però nosaltres entendríem que aquesta comissió - també li ho deim a vostè, Sra Munar - significa molt més que un control del Govern. Per controlar el Govern no importa fer cap comissió especial, això és obvi, però creim que hi ha qualche cosa més a fer en aquest tema i és per això que donam suport a la comissió i no la consideram inútil. També és ver que veuríem amb bons ulls que fos més reduïda quant a diputats, i així sí que podríem propiciar l'esperit d'estalvi. Ara bé, no creim que l'interès del Grup SOCIALISTA, del PSOE en aquest cas, només sigui un control del Govern. Seria ridícul; per a això sí que, evidentment, hi ha altres mecanismes. Gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Serra. Sí, té la paraula la Sra Cava de Llano.

LA SRA CAVA DE LLANO I CARRIÓ:

Sra Riera, quizá usted, ante la evidencia de que esta propuesta efectuada por su grupo no iba a prosperar, ha venido de alguna forma a acusar o decir que nosotros no defendíamos o negábamos los problemas de las mujeres. Eso es totalmente incierto, usted sabe que no es cierto, los problemas de la mujer existen, los conocemos todos y por todos luchamos para intentar evitarlos, pero aun pensando lo mismo la cosa está en que la vemos desde ópticas distintas: Ustedes creen - yo imagino que con la mejor voluntad - que las cosas se pueden remediar creando más comisiones; nosotros, por el contrario, creemos, también con nuestra mejor voluntad, que lo que debemos hacer es racionalizar los recursos que tenemos y no crear nuevas comisiones. Utilizar los recursos de la Comissió Interdepartamental de la Dona, de la que tanto se ha hablado; utilizar el Consejo Superior de Acción Social, utilizar los Consells insulars, utilizar los consejos municipales de acción social, es decir, no dispersar más recursos y no crear más comisiones.

Crea, Sr Riera, que si persistimos en la idea de crear más comisiones específicas para la mujer no vamos a hacer mas que institucionalizar la discriminación de la mujer, se lo digo con toda sinceridad. En cuanto a lo que dice que a pesar de que esta proposición no va a salir adelante, usted es optimista y seguirá luchando, me alegro mucho de oirlo, porque optimistas lo somos todos. Creo que fue Franklin quien dijo que los lamentos son el lenguaje de la derrota y creo que en el tema de la mujer - y en el tema de la igualdad de la mujer - jamás nos hemos de dar nadie por vencidos. Muchas gracias, Sr Presidente.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sra Diputada. Acabat el tom de contrarèplica, passam a la votació.

Sres i Srs Diputats que votin a favor de la petició, es volen posar drets? Gràcies, es poden asseure.

Sres i Srs Diputats que voten en contra, es volen posar drets, per favor? Gràcies, es poden asseure.

Sres i Srs Diputats que s'abstenen? Gràcies.

El resultat de la votació ha estat el següent: A favor, 24; en contra, 30; abstencions, 2. En conseqüència, queda rebutjada la proposta presentada pel Grup Parlamentari SOCIALISTA sol·licitant la creació d'una comissió no permanent d'investigació sobre l'aplicació de la igualtat d'oportunitats de la dona a les Illes Balears.

IV.1) MOCIÓ R.G.E. NÚM. 1708/91, DERIVADA DEL DEBAT DE LA INTERPEL·LACIÓ R.G.E. NÚM. 1198/91, PRESENTADA PEL GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTA, RELATIVA A POLÍTICA DEL GOVERN DE LA COMUNITAT EN MATÈRIA DE PROTECCIÓ DEL PATRIMONI CULTURAL DE L'ESGLÉSIA CATÒLICA A LES ILLES BALEARS.

EL SR PRESIDENT:

Passam al punt següent, corresponent a mocions. La primera és la 1708, subscripta pel Grup Parlamentari SOCIALISTA, sobre política del Govern de la Comunitat en matèria de protecció del patrimoni cultural de l'Església catòlica a les Illes Balears. Pel Grup proponent, té la paraula el Diputat Sr Pons i Pons.

Sr Secretari segon, pot donar lectura al text de la moció, per favor.

EL SR SECRETARI SEGON:

Sí, Sr President. "Moció.- El Parlament de les Illes Balears acorda:

1.- En aplicació del que preveu l'article 15 de l'Acord de dia 3 de gener del 1979 entre l'Estat espanyol i la Santa Seu sobre ensenyament i assumptes culturals, fonament del conveni entre el Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i els bisbes de les diòcesis de Mallorca, de Menorca i d'Eivissa sobre patrimoni cultural de l'Església catòlica, regulat mitjançant el Reglament de la Comissió mixta Govern Balear-diòcesis de l'Església catòlica de les Illes Balears sobre patrimoni cultural de l'Església catòlica - BOCAIB núm. 16, 10 de juny del 1985 - insta el Govern de la Comunitat Autònoma a:

a) Aplicar de forma real i efectiva les disposicions del Reglament esmentat per tal de protegir de forma adient el patrimoni cultural de l'Església catòlica a les Illes Balears.

b) Complir de forma estricta l'article 5 del Reglament esmentat per tal de garantir el funcionament adient del Ple i de la Permanent de la Comissió mixta.

c) Constituir i impulsar els grups de treball d'arxius i biblioteques, béns mobles i museus, béns immobles, arqueologia i difusió cultural prevists al Reglament de la Comissió mixta.

2.- Instar el Govern de la Comunitat Autònoma a incloure al projecte de pressuposts generals del 1992 una partida de 300 milions de pessetes destinada íntegrament a obres de protecció del patrimoni cultural de l'Església catòlica a les Illes Balears. Aquesta partida serà aplicada a les obres que determini la Comissió mixta Govern Balear-diòcesi de l'Església catòlica a les Illes Balears. La partida esmentada serà mantinguda i actualitzada als successius pressuposts generals de la Comunitat Autònoma.

3.- Instar el Govern de la Comunitat Autònoma per tal que, dins les actuacions a realitzar per tal de protegir el patrimoni cultural de l'Església catòlica a les Illes Balears, consideri una de les àrees prioritàries l'Arxiu Diocesà de Mallorca, ubicat a

l'edifici restaurat del celler de la Mensa episcopal, Palma de Mallorca. Aquestes actuacions inclouran:

a) La dotació adient de mobiliari, arxivadors i prestatgeria.

b) La climatització de l'edifici, particularment de la sala de consulta i lectura.

c) L'equipament informàtic i la seva connexió pel sistema informàtico-arxivístic de fora de les Illes Balears.

d) La instal·lació deshumificadors i nigròmetres al dipòsit documental.

e) La transformació del sistema de fitxes de paper en fitxes informàtiques.

f) La dotació d'aparells de microfilmació i de lectura i reproducció de microfilms.

g) L'elaboració d'un programa de microfilmació sistemàtica dels fons documentals, començant pels que presenten un estat de conservació precari.

h) L'elaboració d'un programa de restauració documental d'urgència, destinat a salvar els documents dels segles XVI i XVII afectats per la corrosió i l'oxidació.

i) L'equipament en telefax, per tal d'evitar desplaçaments innecessaris a l'Arxiu.

j) La creació de la biblioteca auxiliar de l'Arxiu.

l) L'edició dels catàlegs de l'Arxiu.

m) L'establiment d'un conveni mitjançant el qual la Conselleria de Cultura, Educació i Esports contribueixi a les despeses de personal de l'Arxiu".

EL SR PONS I PONS:

Sr President. Sres i Srs Diputats.

Quan el Grup Parlamentari SOCIALISTA va presentar la interpel·lació referida al patrimoni cultural de l'Església catòlica, algú d'un mitjà de comunicació es va dirigir a mi a veure si això anava de ver. Li vaig haver de recordar - i ho record als Diputats, per si algun ho desconeix - que el patrimoni d'una institució dues vegades mil·lenària representa, sense fer curt, prop d'un 80% del gran patrimoni cultural de les Illes Balears. Hi ha cap edifici més important que la Seu, a Palma de Mallorca? Anem a qualsevol poble i veurem com el gran edifici és l'església, un edifici patrimoni de l'església catòlica, i que dins aquest edifici hi ha un patrimoni d'escultura, de pintura i un gran patrimoni documental avui depositat - això és molt important - precisament a l'Arxiu Diocesà de Mallorca.

Crec que la interpel·lació va posar de manifest de manera rotunda i clara que el Govern de la Comunitat Autònoma no havia complert els seus propis acords sobre protecció del patrimoni cultural de l'església catòlica. Un diputat nostre va introduir aquí una frase, "paraula de president", per expressar el

fet de donar una paraula solemne i no complir-la. "Paraula de rei no pot mentir", paraula de president ha de mentir, al final resultava que en altres matèries constatarem que era així. Parlàvem d'ordenació del territori, però també podríem parlar de cultura, i en matèria de cultura "paraula de president" - i jo introduiré un altre concepte: conveni o acord de president-signifiquen convenis que es firmen amb l'Església catòlica, institució no gens suspecta d'estar a la banda contrària de ningú i precisament d'aquest Govern, i no es compleixen.

Vàrem explicar que la protecció de la cultura era una obligació marcada per la Constitució i per l'Estatut, que es fonamentava en l'acord de dia 3 de gener del 1979, firmat a la Ciutat del Vaticà entre la Santa Seu i l'Estat espanyol, que a la vegada era el fonament del conveni entre el Govern de la Comunitat Autònoma i els bisbes de les diòcesis de Mallorca, Menorca i Eivissa, en base al qual el mateix any 1985 es va fer un reglament de funcionament d'aquesta comissió. Aquesta comissió era la que tenia com a objectiu fonamental que el Govern de la Comunitat Autònoma, que té competència exclusiva en matèria de cultura, aplicàs aquesta competència al patrimoni de l'Església catòlica de les Illes Balears.

Què va passar? Que aquest diputat va manifestar d'una manera rotunda - i ho continua fent - que la Comissió mixta no funciona perquè hi ha un interès per part de la Conselleria de Cultura perquè no funcioni, i la Molt Honorable Consellera de Cultura, Sra Mª Antònia Munar, va dir textualment: "Ha funcionat". Qui té raó? Jo crec que hem d'acudir als papers, "canten papers" - en aquest cas no menten barbes - però crec que la Sra Consellera no va dir la veritat.

Què diu el Reglament de la Comissió? Article 5: "El ple es reunirà com a mínim una vegada cada trimestre". A través d'un sol·licitud de documentació vàrem demanar les actes de la comissió permanent i del ple de la comissió mixta, i quantes reunions s'haurien d'haver fet des de la seva constitució, dia 14 d'octubre del 1985. Segons els nostres càlculs - som de Lletres i em puc equivocar - unes 25 reunions. Quantes n'han fet? Set; una el 1985, dues el 1986; el 1987 hi havia eleccions i es veu que això d'eleccions i cultura no va bé, fora reunions; el 1988 en fan quatre i "se acabó la historia", s'ha acabat. Cultura continua funcionant, els pressuposts continuen funcionant, i la Comissió mixta que ha d'intervenir sobre el 80% del patrimoni de les Illes Balears, ni cinc, desapareguda, no se'n sap res.

Què passa, aquí? Ha funcionat, aquesta comissió? Es sostenible l'afirmació de la Sra Consellera que demostra tant d'interès i va a fer passadissos? Supòs que avui no cobrarà la dieta. Article 5 del Reglament: A part del plenari hi ha la permanent. Si el plenari s'ha de reunir cada trimestre, la permanent - petit organisme per no haver de reunir tanta gent - s'ha de reunir més vegades. Segons les actes que ens han passat, es va reunir una vegada el 1985 i una altra el 1986. Si per complir el Reglament el plenari s'havia de reunir almenys 25 vegades, no diguem ja la permanent.

Ens trobam amb una voluntat clara de la Conselleria de Cultura d'obstaculitzar la reunió normal de la Comissió mixta Govern Balear-diòcesis de Mallorca, Menorca i Eivissa, per tant, és clara i reiteraré el perquè: No han d'explicar a l'Església catòlica, organisme quasi bimil·lenari, que els doblers són necessaris per funcionar. L'Església catòlica no és només un

sistema de creences personals com creu qualche romàntic; era un sistema d'organització social, un sistema econòmic que tenia un poder formidable, molt més persistent que les aristocràcies, els reis, etc. L'element de permanència més important de la cultura occidental, durant dos mil anys, és l'Església catòlica i, per tant, sobre aquest patrimoni cultural, si la Comissió es reuneix de manera normal hi haurà peticions raonades. De manera que haurà de torejar un bou molt difícil, Sra Consellera, i aquest bou és el que vostè no vol torejar.

La Comissió mixta és morta, ho va manifestar un dels seus membres al qual vaig demanar que m'informàs, a part de les actes que vostè ens ha passat. El Sr Antoni Deig, bisbe de Menorca, protestà perquè la comissió no es reunia, ho torn a dir aquí perquè quedi clar i consti al Diari de Sessions. Per què? En definitiva, perquè si hi hagués aquestes reunions hi hauria planificació, no hi podria haver arbitrariedad, i si no hi ha aquestes reunions hi ha una còmoda repartidora sotmesa a la voluntat arbitrària de la Conselleria de Cultura.

Un altre element molt important, i ja entram en el segon punt de la moció: Proposam 300 milions de pessetes any com a dotació mínima, i que es vaig actualitzant, perquè aquesta comissió funcioni. "Una xifra astronòmica, no tenim doblers, no pot ser! D'on treurem tot això?". No posi aquestes excuses, Sr Consellera, si és que ho pensa fer. Li vaig dir que mai no havia sentit gemegar per qüestió d'anuncis publicitaris. Els 300 milions de pessetes no li basten per a la campanya publicitària que du. Si fins i tot fa cartells de coses que no ha fet! Dins la Conselleria té penjat això de la Llei Balear de l'Esport, que encara no ha entrat en aquest Parlament i ja hi ha cartells fets, miri si fa via la maquina publicitària. A mi també em fa gràcia; si jo fos una persona que me'n rigüés de la cultura, també compartiria les seves rialles.

Crec que les actes no menten. Record que dia 14 d'octubre del 1985, quan vàrem constituir la Comissió - un moment solemne; quan un estrena un cotxe o inaugura una comissió, nota que passa qualche cosa important, ara anam millor, ho va dir en català però abans les actes es feien en castellà - el Sr Gilet deia: "Es una satisfacció poner en marcha la comisión - ho va dir en català, però aleshores les actes es feien en castellà -, deseando toda clase de parabienes a la misma". Quant a solemnitat, ni hi ha res a dir, però al seu costat tenia el representant de les diòcesis de Mallorca, cosa que va començar a rebaixar els fumets al Sr Gilet: I això com ho feim? Va fer una pregunta innocent, en veu baixa, així com es parla dins els llocs sagrats: "Sobre los presupuestos asignados al efecto?". Resposta del Sr Gilet: "La Comisión no tendra partida presupuestaria específica para afrontar el gasto", i llavors, intentam vendre la moto: "lo que supone una ventaja que hara la agilidad de los pagos". Home! Si hi ha doblers es pot tenir agilitat, però si no hi partida, ja em diran quina agilitat hi ha aquí! O es que fan gimnàstica com els esquiroles, pegant bots d'una branca a l'altra? Veig que el tema diverteix i m'agrada molt. Total, que el Sr Jaume Cabrer va tornar a demanar explicacions al Sr Gilet: "Pide explicaciones al respecto". Clar, amb aquesta lògica pressupostària degué pensar que el Sr Gilet, més que un Conseller, devia ser un poeta.

I encara hi ha una cosa més preocupant: Dia 14 d'octubre del 1985, Sr Gilet, vostè va posar en marxa dins la Comissió una dinàmica que jo qualificaré amb els termes exactes: una dinàmica de la mentida. En una comissió la part afectada la qual no hi és, no es poden utilitzar arguments que desqualifiquen aquest Parlament. Vostè va dir que no hi havia doblers, "consecuencia del recorte presupuestario", 14 d'octubre del 1985. Em vol dir quan aquest Parlament ha retallat una partida de protecció del patrimoni de l'Església catòlica? No cerqui la data perquè no la trobarà.

El Sr Jaume Martorell, que va succeir al Sr Gilet en la feina d'assistir a aquesta comissió, va continuar amb la seva dinàmica, 31 de maig del 88, i va afirmar que el Parlament havia propiciat "una limitació notable de la disponibilitat de fons" - aquí ja escrivien en català - per subvencionar obres als béns eclesiàstics". Digui de part nostra al Sr Jaume Martorell que l'esperam aquí o a la comissió perquè ens transmeti quan cap Grup Parlamentari de l'Oposició - tret del seu, que es fa gols a la seva porteria - ha retallat cap partida pressupostària de protecció del patrimoni de l'Església Catòlica.

Rèplica del Sr Jaume Cabrer, que abona - bromes a part, això és molt important - la necessitat que almenys aquests 300 milions es consignin a aquesta partida. El Sr Jaume Cabrer, al qual no han d'explicar res en aquesta matèria, va contestar hàbilment al Sr Jaume Martorell: "Aquestes situacions s'evitarien amb una consignació i més explícita per a les obres corresponents a béns de titularitat eclesiàstica en el pressupost de cada exercici", perquè clar, si vostè ens du una partida de 300, 400, 700 milions per, ja ho veurem, i el Grup SOCIALISTA diu: En llevin 300, llavors resulta que a l'hora de l'aplicació - ara acabaré, Sr President - la Consellera diu: Han llevat justament els 300 que volíem destinar a l'Església Catòlica, miri si són dolents! Què no? És una excusa que ha mantengut durant quatre anys. Hi va haver un retall pressupostari, crec que era d'un centenar de milions, i aquests cent milions varen servir per no sé quantes coses; el que passa és que la partida pressupostària no ho deia.

Per acabar, el tema de l'Arxiu Municipal. Em doni dos minuts, Sr President, i acab.

(L'Honorable Sr. Vicepresident Segon substitueix el Molt Hble. Sr. President en la direcció del debat)

EL SR PRESIDENT:

No tant, Sr Pons. Un minut.

EL SR PONS I PONS:

Un minut. L'Arxiu Diocesà de Mallorca és el segon dipòsit documental de les Illes Balears. S'hi ha fet una restauració, s'ha arranjat l'edifici del celler de la Mensa Episcopal, que és aquí prop, devora el Palau, però no s'ha acabat. Falta climatització, no hi ha control d'humitats, no hi ha microfilmació de fitxes, no està informatitzat, i un altre detall, i amb això acab Sr. President.

¿Com volen que funcioni un arxiu que té dos quilòmetres de documentació, que representa el segon dipòsit documental de totes les Illes Balears, que va des del segle XIII al segle XX, si - escolti això, Sra Consellera, que crec que l'afecta - el salari dels qui hi treballen són uns de 30.000 pessetes cada mes i els altres de 50.000 pessetes. Convé que en matèria de cultura prenguem les coses seriosament, que acabem la feina que hem començat a l'Arxiu, que és positiva, i que arribem a un conveni en matèria de protecció del patrimoni de l'Església catòlica, perquè això no són salaris d'una Comunitat que forma part d'Europa sinó del continent d'una mica més avall. Moltes gràcies, Sres i Srs Diputats.

EL SR PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr Pons. Grups que vulguin intervenir? Pel Grup Parlamentari Mixt, té la paraula el Sr Vidal.

EL SR VIDAL I JUAN:

Gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats.

A l'hora de parlar sobre aquesta moció vull dir que compartim la preocupació cultural que d'alguna manera conté. Quan he vist aquesta sala quasi buida quan ha intervengut el Grup proponent, a pesar que sempre m'agrada fer bromes, m'he hagut de fer una reflexió mig seriosa i mig en broma, tampoc no era totalment seriosa: Qui quedam aquí? Només els qui estam acostumats a parlar amb bisbes? Això ho he dit en to col·loquial, perquè a Eivissa tenim el costum de dir "tu que saps molt de parlar amb bisbes" i he cregut que era apropiat.

Crec que s'ha d'alabar el Grup SOCIALISTA només pel fet de preocupar-se per un tema tan important com aquest del patrimoni cultural de l'Església catòlica a les nostres illes. El dia que es va presentar la interpel·lació de la qual ha derivat aquesta moció, jo vaig dir i repetesc que m'havia convençut la intervenció de la Sra Consellera de Cultura, i no és per marcar diferències amb el Diputat que m'ha precedit, la veritat és que em va convèncer. No obstant això, crec que el contingut de la moció és bastant oportú, atès que ens recorda l'acord de dia 7 de gener del 1979 entre l'Estat espanyol i la Santa Seu, del qual deriva el conveni entre el Govern de la Comunitat Autònoma i els bisbes de les diòcesis de Mallorca, Menorca i Eivissa sobre el patrimoni cultural de l'Església catòlica, però abans nosaltres voldríem saber, precisament per definir-nos, si els diferents punts d'aquesta moció es poden votar separatament, perquè la veritat és que en algunes coses, tal vegada en prioritacions, podria ser que no estiguéssim completament d'acord, almenys el Diputat que parla.

Llavors també veim que al punt 2 s'insta el Govern de la Comunitat Autònoma a incloure en el projecte de pressupostos generals una partida de 300 milions. Això és molt legítim, però atès que s'acosta el debat sobre els pressupostos, tal vegada seria més oportú presentar una esmena als pressupostos. Llavors també volia dir que aquesta xifra dels 300 milions pareix mítica, i no és que em prengui les coses en broma. Jo no sé com ho valoren; abans hem parlat del tema de la dona i ha sortit la mateixa quantitat, i ara, tal vegada per allò del fru-fru de les faldes, com deia un il·lustre socialista que ara és troba un poc menys en primera línia tal vegada pel fru-fru d'unes altres vestimentes, aquí també s'assignen 300 milions. No sé si està

ben quantificat o no, però m'ha fet una certa gràcia que es repetís aquesta xifra, que torn a repetir que pareix mítica. És com aquella dels 30 milions que saben els meus companys del Consell Insular d'Eivissa - només n'hi ha un, aquí, i jo mateix; tots dos sabem de parlar amb bisbes -, i és que sempre que el Govern ha de comprar quelcom a Eivissa sempre posa que val 30 milions. Bé, aquí són 300 milions, i encara que he parlat un poc en broma, la veritat és que no sé en què es basen per fer aquest càlcul.

Finalment, torno a dir que abans de decidir el nostre vot ens agradaria saber si podríem votar aquesta moció punt per punt en lloc de fer-ho conjuntament a fi d'evitar un possible greuge comparatiu. Tal vegada l'Arxiu Diocesà de Mallorca hauria de ser realment prioritari, però tal vegada es podria parlar de necessitats a altres diòcesis. No em vull estendre més, Sr President. Repetesc que a pesar que el dia de la interpel·lació la Sra Consellera de Cultura ens va convèncer en aquest respecte, tal vegada avui, com que el fons de la qüestió precisament és de protegir i mantenir un patrimoni tan important com el de la Església catòlica a les Illes Balears, ens reservam el vot per les raons esmentades i insistim que ens agradaria votar els punts separatament. Moltes gràcies, Sr President. Gràcies per la seva atenció, Sres i Srs Diputats.

(El Molt Hble. Sr. President reprèn la direcció del debat).

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Vidal. Pel Grup Parlamentari PSM-EEM, té la paraula el Diputat Sr López i Casasnovas.

EL SR LÓPEZ I CASASNOVAS:

Gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats.

Ahir, dimarts, un periodista important d'un important rotatiu espanyol enviava aquesta notícia des de Roma, que tradueix del castellà: "Quan fa uns dies es va presentar a Itàlia la Llei de Pressupost per al 1992 va quedar en evidència que n'havia desaparegut l'equivalent en lires al bilió i mig de pessetes per a la conservació de la ciutat de Venècia en els propers deu anys. Quan dissabte passat es va desbordar la llacuna veneciana i les aigües van pujar fins a un metre i vint-i-sis centímetres en alguns punts i es negà tot, qualcú de l'Administració de Roma es degué adonar que, pel fet de llevar la finançació a Venècia l'enfonsaven una mica més de pressa".

Aquí, a les Illes Balears, pot ser que el patrimoni no s'inundi, però es submergeix definitivament sota capes d'asfalt, a vegades; es tomba quan les excavadores de la modernitat així ho reclamen, es fa malbé per insensibilitat, descurança o incultura quan no es perd per robatoris o espoliacions i, és clar, després s'han de fer operacions de rescat mitjançant estranyes modificacions de crèdit per subvencionar honorables entitats interposades. Una llàstima, una pena de política conservadora en matèria d'estudi, defensa, conservació, restauració, difusió i increment del patrimoni.

Després d'un lent procés d'evaporació de llàgrimes d'aquesta pena o de dades sobre el patrimoni, ara, aquells núvols, condensats en el transcurs d'una interpel·lació passada sobre els béns de l'Església catòlica, ara plouen mesures

concretes d'actuació desfermades, òbviament, pel Diputat Sr Damià Pons. La Sra Consellera de Cultura no pot al·legar que el servei de previsió meteorològica no l'informàs de la pertorbació que s'acostava. Què li demanaria, el Parlament, si avui aprovava aquesta moció? Que donàs bon acompliment a allò que vós mateixa heretàveu d'aquest Parlament, d'aquest predecessor que ara seu a l'escó de Conseller Adjunt a la Presidència i aleshores ho era de Cultura, el Sr Gilet i Girart. El conveni el compliment del qual ara reclama, estricte compliment d'un acord signat - les signatures del consellers supòs que valen alguna cosa - cal, idò, que es compleixi. Era l'any 1985 i calia posar-hi ganes. Cal deixondir-se, cal ser gent de poca son, com li agradava dir al Canonge Magistral de la Seu, Sr Antoni Mª Alcover.

Respecte al punt 3 de la moció del Grup del Sr Pons ¿què n'hem de dir que ja no s'hagi esmentat? Les actuacions a l'Arxiu Diocesà de Mallorca són tan òbviament necessàries que sembla mentida que a hores d'ara i després d'anys de denunciar-ho, encara no s'hagin emprès. Ara bé, tot açò val doblers. Una política autonòmica implica finançació autonòmica i aquí hi ha el pot del sucre. Què proposa la moció del PSOE? Que la Comunitat Autònoma de les Illes Balears dediqui un 1% dels pressuposts globals de la Comunitat Autònoma a actuar en aquest camp. D'acord. Serà bo de tenir, al costat de programes de política cultural com publicacions de llibres, subvencions per neteja de façanes, una partida d'un 1 % del pressupost. Molt bé.

Tenir 300 milions per protegir un patrimoni fonamental per mantenir la memòria històrica dels pobles de les Illes implica prioritzar actuacions i reduir, a més a més, despeses d'altres bandes. Per exemple, és molt més important realitzar polítiques concretes que gastar 35 milions en una campanya de divulgació de les realitzacions del Govern en spots de premsa, televisió i ràdio. A l'article 103 surt una partida de 34.991.000 pessetes en una campanya de divulgació institucional, jo no m'ho invent, ho acabam de veure en les subvencions. - No li ho dic a vostè, ho dic a aquesta Cambra i al Govern, encara que sigui poc representat en aquest moments.

No obstant això, senyors del PSOE, també cal recordar les promeses no complides. El Sr Semprún va dir que es faria una política progressiva de descentralització de la despesa al Ministeri de Cultura, i el Sr Semprún, a part de ser ministre, en aquell moment era un bon novel·lista; esperem que les promeses no fossin novel·les. Enguany, al projecte de pressuposts per al 1992, resulta que el Ministeri passarà dels 17.080 milions de pessetes als quasi 19.000 milions de pessetes en despeses de personal, això a un Ministeri de Cultura que, en principi, atesa la descentralització política de l'Estat espanyol, hauria de minvar i no créixer, en política de personal, i en canvi disminuiran, fixin-se per on, les inversions: de 18.150 milions a 16.711 milions, un 7,93% menys, i les transferències a altres institucions també minvaran un 58,40%, són dades que ahir publicava la premsa.

Per tant, la progressiva descentralització de les despeses resultarà inviable per ara, ha dit el Sr Jordi Solé Tura, Ministre de Cultura. Les grans inversions que preveu realitzar el Ministeri l'any que ve seran per a l'obra catòlica de la Reina Isabel, però no per al patrimoni de l'Església catòlica, o sigui que aniran bàsicament al Museo de Amèrica, també al Teatro Real i a la Biblioteca Nacional, institucions domiciliades a

Madrid, i, a més a més, les subvencions del Ministeri de Cultura en relació amb la nostra Comunitat Autònoma no passen per l'informe previ del Govern, com és el cas de la Generalitat de Catalunya, però és clar, allà hi ha una força nacional i aquí sabem prou que tenim un govern d'ala curta i de vol ras.

Sres i Srs Diputats, farien bé de donar suport a aquesta moció. El nostre Grup ho farà, perquè aquesta moció és una lògica conseqüència de la intervenció que es va fer a la interpel·lació i una lògica conseqüència d'una absència de política d'arxius, en general, i de política de conservació de patrimoni. Una altra cosa, però, és d'on surten les garroves hora de poder donar menjar a aquesta política. Repetim: El Govern pot prioritzar, crec que hauria de prioritzar molt més en inversions de caràcter cultural, però tampoc no hem de perdre de vista que una política autonòmica implica una suficiència de finançació que en aquests moments queda molt en entredit. Moltes gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr López i Casasnovas. Pel Grup Parlamentari POPULAR I UNIÓ MALLORQUINA, té la paraula la Diputada Sra Ferrer i Bascuñana.

LA SRA FERRER I BASCUÑANA:

Sr President. Sres i Srs Diputats.

L'esforç de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports en la política de protecció del patrimoni històric han consistit sempre en estudiar per ponderar la magnitud dels problemes i les característiques específiques de cada sector del patrimoni a fi d'elaborar la política en base a idees tretes de l'anàlisi dels problemes. La moció presentada pel Grup Parlamentari SOCIALISTA no té en compte aquest procedir del Govern i pretén que d'una sola vegada la Conselleria de Cultura dediqui només al patrimoni eclesiàstic més doblers dels que té pressupostats a la Direcció General de Cultura pel conjunt del patrimoni de titularitat eclesiàstica i no eclesiàstica.

Tot i que el patrimoni eclesiàstic té un pes immens dins el conjunt del patrimoni cultural balear, no el podem erigir en objecte d'una dedicació pressupostària exclusiva. Cada manifestació del patrimoni eclesiàstic forma part d'un grup d'elements de valor històric d'identica naturalesa, però de diversa titularitat. Així, el de la Cúria diocesana és dels arxius on es deposita un patrimoni documental balear particularment ric. No es pot concentrar l'esforç econòmic d'aquest arxiu sabent que això suposa necessàriament augmentar proporcionalment la descurança per als altres arxius.

El Govern anunciarà en un termini no llunyà la clarificació concebuda per tal de preservar el nostre patrimoni documental i d'altres manifestacions del patrimoni històric. Dins cada una d'aquestes, aquella part de titularitat eclesiàstica serà tractada tenint en compte les deliberacions de la Comissió mixta Comunitat Autònoma-diòcesis de l'Església catòlica. Per tant, nosaltres no donarem suport a aquesta moció. Gràcies, Sr President.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sra Diputada. Per al torn de rèplica, té la paraula el Diputat Sr Pons i Pons.

EL SR PONS I PONS:

Sr President. Sres i Srs Diputats.

En primer lloc, voldria dir al Sr Cosme Vidal que si vol que votem els punts per separat no hi haurà cap inconvenient, però que sí m'ha preocupat, perquè crec que indica simplement una falta de ponderació del problema, la reticència a considerar un dels objectius prioritaris - no l'objectiu prioritari - l'acabament de l'obra de reubicació de l'Arxiu Diocesà de Mallorca, dotant-lo de les coses que ha de menester un arxiu modern i europeu l'any 1991 per funcionar degudament. El motiu és que l'Arxiu de la Pabordia d'Eivissa - el Sr Joan Marí ja ho va manifestar davant la Comissió - no es trobava en una situació tan problemàtica com l'Arxiu Diocesà de Mallorca, i pel que fa a l'Arxiu Diocesà de Menorca, vostès saben que els turcs no anaren a Ciutadella precisament d'excursió, que hi va haver una destrucció documental important, i que durant els anys de la guerra civil també hi ha haver destruccions arxivístiques que lògicament varen minvar el volum de l'Arxiu de Menorca. Per tant, la prioritat és lògica: es tracta d'acabar una obra que ja s'ha començat.

Sr López Casanovas, li voldria agrair el suport que ha anunciat a aquesta moció; crec que era d'esperar, vostès tenen una sensibilitat particular en matèria cultural. Quant a la suficiència del finançament autonòmic, això s'ha de veure d'una manera global. Totes les comunitats autònomes es consideren insuficientment finançades, el problema és aquí, és molt fàcil dir des de Balears que ens falten doblers, si repassam les informacions en falten pertot, això és un tema global que no podem discutir avui.

Quant a la intervenció de la Sra Pilar Ferrer, jo estic content que comenci a entrar en temes culturals. Vostè té una responsabilitat concreta a una altra institució, el Consell Insular de Mallorca, i estic content que s'informi, que hagi llegit les actes de la Comissió mixta. Haurà vist que - n'hi hauria d'haver més, que no s'ha reunit, això és d'una lògica aclaparant: no s'ha complert el Reglament, aquest és un element fonamental de la moció, perquè des del moment que vostès votin en contra el punt primer, votaran en contra del compliment del conveni que va crear la Comissió mixta Govern de la Comunitat Autònoma-diòcesis de Mallorca, Menorca i Eivissa, perquè no funciona i el Parlament demana que acabi aquesta situació.

Crec que a mesura que es vagi documentant en els temes culturals que siguin objecte de debat parlamentari per part del Grup SOCIALISTA, Sra Portaveu del Grup POPULAR-UNIÓ MALLORQUINA, podrà comprovar perfectament que com més s'informi més raó ens haurà de donar. La Comissió no funciona, la partida pressupostària ja va ser denunciada pel Sr Jaume Cabrer l'any 1985, ha plogut, i continua sense dotació específica suficient, i l'acabament de l'obra de dotació de l'Arxiu Diocesà de Mallorca és d'absoluta justícia. Tal com es troba l'Arxiu no es pot treballar, els investigadors no el poden consultar degudament i no podem deixar una obra a mitjan camí. Per tant, repetesc que estic content que entri en aquesta matèria, perquè

si vostè s'ha documentat i em consta que ho ha fet, crec que internament ens dóna la raó.

Una altra cosa és que des de la Conselleria de Cultura es faci arribar a aquest Parlament que la dotació de l'Arxiu Diocesà implicaria una minva dels altres arxius, això és absolutament impresentable. Quins altres arxius? Si tots els arxius de les parròquies de Mallorca, exceptuant la part del segle XX, s'han depositat en aquest! Pràcticament, el patrimoni documental de l'Església catòlica es concentra d'una forma aclaparadora dins aquest arxiu. Natural que n'hi ha d'altres, hi ha l'arxiu de la Seu i d'altres, però jo no he sentit dins aquest Parlament, ni per boca seva ni de la Sra Consellera, que es manté darrera la roca perquè ara vénen mal donades i no podria justificar la falta d'actuació ni la falta de pressupost, els han agafat en delictes flagrants de no reunió i no surt. Això és el que fa vostè perquè una altra doni la cara per vostè, i això realment és una mica fort.

Aquí es denuncia d'una manera claríssima una responsabilitat de Govern i jo no he sentit cap veu que s'aixecàs a justificar que no es reuneixen per tal cosa, que no acaben l'arxiu per tal altra o que no tenen doblers pel que sigui. Els 300 milions no sé si són un 1 % o la meitat de la quantitat que inverteix el Govern en publicitat per tal de fer-se camí, electoralment, dins la societat. Que el Govern anunciarà una planificació? I per què no l'ha anunciada? O és que el Sr Cañellas ha començat a governar avui? Ja fa tres vegades que l'investeixen president i cada vegada va minvant la part cultural del seu discurs. "En matèria de cultura, creim que l'Administració ha de facilitar els instruments necessaris per assegurar el seu lliure desenvolupament". Una generalitat. "Els poders públics han de ser vies - escolti això - de les administracions artístiques que es produeixen en la societat i, això sí, garantir l'accés a tots els ciutadans a aquesta cultura". Què passava? Que Góngora era funcionari de la Comunitat Autònoma, quan escrivia aquestes frases? Perquè això no vol dir absolutament res! Dins una de fregar caiguer caldera. A veure, ordenin les frases.

Per acabar, jo crec que el tema ha quedat absolutament clar. La comissió no funciona, no hi ha partida pressupostària, fet denunciat reiteradament per la part eclesial, i, finalment, tenim un arxiu a la inauguració del qual, això sí, hi va anar la Sra Consellera. Varen fer un magnífic reportatge fotogràfic en color, etc., etc., però ¿no es va adonar que faltava mobiliari? No es va adonar que els documents no estaven microfilmats? No li varen explicar que hi ha una part importantíssima - alguns diputats del Grup SOCIALISTA ho hem anat a veure amb els nostres propis ulls - dels documents del XVI i del XVII a punt de destruir-se irremediablement perquè les tintes eren excessivament carregades i els documents es van desintegrar?

Això no li ho varen explicar el dia de la inauguració. Nosaltres li ho hem explicat i li ho tornam a dir: Si no posa remei a això, vostè no fa una cultura europea. Per favor, almenys ajudi a posar al dia els sous dels qui treballen a l'Arxiu, començant per l'Arxiver, el Sr Joan Rosselló i Lliteres. Com pot ser que persones especialitzades que treballen a un arxiu cobrin 30.000 pessetes cada mes i el director en cobri 50.000? No li parlem que vostè pagui aquests salaris, parlem que via conveni cerqui els acords pertinents per tal que aquesta situació de tercermundisme arxivístic s'acabi d'una vegada. Moltes gràcies, Sr President, Sres i Srs Diputats.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Diputat. Sí, té la paraula la Consellera Sra Munar. Queda oberta qüestió incidental.

LA SRA CONSELLERA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS (Mª Antònia Munar i Riutort):

Gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats, els deman disculpes, però no em queda més alternativa que sortir a aquesta tribuna. El Sr Damià Pons sempre té un gran interès perquè surti i perquè l'escolti, perquè quan intervé m'ho demana o m'ho exigeix. L'escolto, Sr Pons; a vegades no el miro, però l'escolto.

La moció del Grup Parlamentari SOCIALISTA cerca inspirar una mica l'actuació de la Conselleria i a vegades ho aconsegueix. Com li he dit abans, llegim les mocions i les interpel·lacions i dia a dia intentam aprendre qualque cosa de totes les que vostè ens explica i que sap molt bé. Li diré que aquesta moció que avui vostè ha presentat es podria dividir en tres parts, no és estrany que algú hagi demanat votació separada.

A la primera, demana que el funcionament de la Comissió de seguiment aprovat oportunament es faci exactament com diu el text. La segona part de la proposta diu que hem de fer un augment espectacular del fons dedicat a conservació del patrimoni històric de l'Església catòlica, i a la tercera part de la moció ens diu que, independentment d'aquest doblers que demana que dediquem a la restauració del patrimoni de l'Església, hem d'assumir la dotació total de l'Arxiu Diocesà.

Li aniré donant resposta punt per punt. Quant al funcionament de la Comissió, ha obeït bàsicament a un esperit de consens entre la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i l'Església. Com vostè ha dit, crec que la Comissió es va crear l'any 1985 i, l'any 1987, quan vaig entrar a la Conselleria la vaig intentar revitalitzar de qualque manera, sense necessitat de cap impuls parlamentari, 'perquè en aquell moment vostès no m'ho varen demanar. És cert que no ha seguit exactament les prescripcions del Reglament, però això obeïa bàsicament a l'evidència que les actuacions empreses eren totalment necessàries i estaven d'acord amb les disponibilitats pressupostàries, dotacions determinades, per cert, moltes vegades amb independència de la voluntat del Govern, perquè, com vostè sap, en aquell moment, no érem majoritaris, això és una realitat, vull dir que moltes vegades els doblers eren els que ens permetien les comissions parlamentàries.

La dotació de les partides s'invertia en els conceptes que els Srs Diputats assignaven i la Comissió mixta va romandre sense necessitat de massa deliberacions, ja que la dotació pressupostària no era excessiva. Els projectes i les reunions es fan debades quan hi ha uns béns molt limitats, vull dir que amb poques reunions en sortíem. Jo diria que aquesta inoperància que vostè diu afectava les comissions permanents, per dir-ho de qualque manera, i els grups de treball, però mai el plenari, atès que aquest es convocava, es reunia i decidia les coses que s'havien de fer amb els doblers que hi havia. Ens pareixia innecessari fer diferents comissions en el si de la primera, perquè certament no hi havia res a discutir.

A pesar de totes aquestes limitacions descrites, jo crec que la Conselleria ha fet possibles realitzacions prou importants a

favor del patrimoni de titularitat de l'Església catòlica. Aquestes realitzacions ja els hi vaig explicar quan varen presentar la interpel·lació i només a manera de recordatori, entre altres temes que s'han dut endavant a les diferents illes, li podria parlar de la restauració de la catedral de Ciutadella per una quantia de 75 milions de pessetes; del retaule i de l'església de Nostra Senyora de Jesús, amb quantitats igualment significatives, 20 milions; de l'Arxiu Diocesà de Mallorca, com diu vostè molt bé, amb una quantia de 32 milions per començar, i tot un seguit d'obres menors que no anomenaré per no allargar-me.

Sobre aquestes actuacions, el plenari d'aquesta Comissió mixta sempre ha estat consultat i informat, i, com és obvi, aquest plenari inclou tots els membres de la permanent, de manera que estan perfectament representats i no crec que en aquest moment tinguin res a dir. A la legislatura que hem iniciat ara i en la mesura que ho permetin els fons que tinguem, continuarem reunint aquestes comissions, sobretot la permanent, i, si hi ha tants de programes i tants de doblers, no dubtarem a convocar també les altres.

Després, a la segona part, demana que augmentem el pressupost dedicat a conservació dels béns de titularitat eclesiàstica amb unes quanties importantíssimes que vostè a xifrat en 300 milions de pessetes. A mi m'encantaria poder dotar aquesta partida en 300 milions de pessetes i totes les altres de diferents coses que voldria poder dur endavant a la Comissió i a la Conselleria de Cultura. Són moltes les coses que s'haurien de fer, són molts de doblers a invertir, però desgraciadament els doblers sempre són limitats. Això de la quantia econòmica i el perquè no es posen aquí o a un altre lloc, com vostè ha dit molt bé, és perquè de qualque manera intentem fer una distribució lògica i coherent. Les restauracions també són lentes, s'ha d'anar fent una cosa darrera l'altra i creim que la distribució que feim en aquests moments almanco és coherent.

Després li podria dir que el Ministeri de Cultura, que com vostè sap també té una sèrie d'obligacions pel que fa a restauracions. No li parlaré dels doblers que inverteix en molts altres temes, de les dotacions pressupostàries que té en temes com el personal, perquè crec que el Sr López Casasnovas ho ha explicat clarament, però li diré que és cert que el Ministeri creix certament en personal i despesa general i, en canvi, incompleix els convenis que té signats. Vostè ha fet referència al fet que si la Conselleria s'havia compromès amb l'Església a fer unes determinades activitats, ho havia de complir; jo també creia que quan un Sr Ministre firmava, després complia, però precisament en restauració no s'ha complit el conveni.

Després parla de la dotació de la infraestructura de l'Arxiu de la Cúria diocesana. Ja li he dit que la Conselleria ha subvencionat l'habilitació de la nova seu de l'Arxiu Diocesà amb 32 milions de pessetes. Vostès proposen, a més a més, que amb part d'aquests 300 milions que demanen que posi acabi l'Arxiu Diocesà i que em preocupi del tema de documentació, de microfilmació, cosa que, si es factible, no tendrem cap inconvenient a fer. Realment és una obra que hem iniciat i m'agradaria poder concloure, no és que tenguim res en contra, però, com li he dit abans, passa que els doblers sempre són limitats i 32 milions de pessetes per a un arxiu era una quantia prou significativa i important, cosa que no vol dir que no la puguem augmentar els propers anys.

El que em pareix injust és que parli del personal de l'Arxiu Diocesà, que cobri 30.000 o 50.000 pessetes, i que em miri a mi mentre ho diu com si jo hagués posat aquests sous que no tenen res a veure amb la Conselleria de Cultura, Educació i Esports; que en tot cas tendrien relació amb l'Església i que són ells els qui deuen assignar aquestes quanties. Denunciar el sou baix d'aquests senyors i donar-nos la culpa a nosaltres, em pareix que no té cap sentit.

Després li podria parlar de tot el que vostè ha reclamat. Moltes de les coses que vostè proposa es tradueixen bàsicament a dir: Inverteixi més doblers en el patrimoni de l'Església catòlica. Si els tengués, jo li asseguro que no tendria el més petit dubte a fer-ho, però he de ser coherent amb el pressupost que tenc i només li diré que l'any 1990 vaig invertir en patrimoni immobiliari de l'Església el 42,3 % del total que tenia per a inversions de restauració, i que l'any 1991 hi he invertit el 66,68%. Per tant, crec que la conclusió que hem invertit en l'Església catòlica una quantitat prou significativa per demostrar que realment ens preocupen aquests béns i que volem aconseguir la seva restauració. Que els béns podrien ser més restaurats si hi hagués més doblers? Això ens passa en música, en pintura, es escultura i en tots els apartats de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, que com vostè sap, Sr Pons, encara que tenguí predilecció pel tema de museus i arxius, també existeixen a la meua Conselleria.

Ha parlat d'altres temes, com el fet que la Sra Pilar Ferrer hagués intervingut i el d'insinuar que era que jo no volia donar cara. Jo ja estic molt avesada a mostrar cara, Sr Pons, sobretot quan vostè presenta les mocions. La Sra Pilar Ferrer ha intervingut com a representant del Grup PP-UM, com ho han fet els altres Diputats.

Pel que fa al tema de la publicitat, jo ja sé que és un obsessió que vostè té en aquest tema. Li diré, i crec que convendria que en prengué nota, que jo entenc la publicitat com la difusió i el fet de donar a conèixer les activitats que té la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, i crec que és bàsic que això es faci perquè la gent en pugui gaudir, dedicant-hi una quantia bastant inferior a la que hi dedica el Ministeri de Cultura. Crec que seria interessant veure quines quanties dedica a aquest tema el Govern SOCIALISTA en matèria de cultura, de sanitat, d'acció social, etc., per després poder venir a discutir amb propietat a aquest Parlament, perquè en aquest moment no està legitimat per fer-ho. Miri primer el que fan els seus i després ja parlarà del que fan els altres.

Per una altra part, dir que sabem tot el que vostè diu de l'Església catòlica, que és una institució que ha perdurat al llarg dels segles. Que estic totalment d'acord que és una institució que té totes aquestes característiques que vostè ha mencionat i no explicaré per no allargar, per bé que no entenc que el tenguí a vostè com a valedor. Moltíssimes gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sra Consellera. Grups que volen intervenir en aquesta qüestió incidental? Pel Grup Mixt, té la paraula el Sr Vidal.

EL SR VIDAL I JUAN:

Gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats.

En primer lloc, per no haver-ho de tornar a repetir, entenc que, estant d'acord el Grup proponent de la moció, no hi haurà inconvenient per part de la Mesa ...

EL SR PRESIDENT:

Sr Vidal, vostè no intervé dins la qüestió incidental, per això tendrà posteriorment el torn de contrarèplica que queda pendent, és a dir...

EL SR VIDAL I JAUME:

Jo ho feia per guanyar temps, però m'agrada intervenir; si el Sr President m'ho deixa fer, llavors hi tornaré.

Deixant això de banda i fent referència únicament al comentari del Sr Damià Pons sobre la meua reticència quant al punt 3, que demana la prioritat d'aquesta inversió, en fi, d'aquest dispendi que demana aquí de 300 milions, jo entenc que, encara que la Sra Consellera ha dit "a més a més", queda clar que el tema de l'Arxiu Diocesà de Mallorca va inclòs en aquesta xifra dels 300 milions que jo m'he permès qualificar de mítica. Quant a la prioritat, només vull aclarir al Sr Pons que, per part meua, no hi ha cap reticència, el que hi ha és una manca d'informació. Vostè ha parlat que el Sr Marí - supòs que es referia al Sr Marí i Tur - havia dit això davant la comissió. Supòs que no era cap comissió d'aquest Parlament. No ho sé, perdoni, jo desconec aquest tema i per això he demanat que es votàs per separat, repetesc que senzillament per una manca d'informació que no hem permet determinar si aquesta inversió ha de ser prioritària, que, torn a repetir, no crec que sigui a més a més, sinó part d'aquests 300 milions sobre els quals m'he permès el comentari del fru-fru, etc. Moltes gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Vidal. Dins el torn de qüestió incidental té la paraula el Sr Pons i Pons.

EL SR PONS I PONS:

Sr President. Sres i Srs Diputats.

Obsessió publicitària cap. Jo no he posat mai cap anunci a cap diari, per tant, a mi, que em registrin. Quantia de la publicitat. Per què ens preocupa? Perquè detreu fons que són absolutament necessaris per altres partides. Quan hem parlat dels 300 milions, xifra mítica o no mítica: "Ui, és una xifra astronòmica! No pot ser, no hi ha partida. Què farem?". Li torn a dir: No he sentit mai cap gemec que digués: "Aquest Govern està molt preocupat. No té doblers per posar anuncis", això no ho sentit mai i crec que plourà molt abans que jo ho senti.

Jo no venc a defensar el Ministeri de Cultura. Vostès formen part d'una estructura política que té un Grup Parlamentari a les Corts Generals, molt nombrós per cert, que si han de recordar al Sr Ministre de Cultura que ha de complir determinades coses, li ho recorden, però jo no els sentit pregar molt als populars de Madrid per les coses del patrimoni eclesial de les Illes Balears en relació amb els incompliments del Ministeri de Cultura, no sé si és que no forma part de les seves prioritats. Ho veu com aquesta argumentació no és realment consistent?

Tornant al tema de la moció, vostè mateixa m'ha donat la raó quant al punt 1, que la comissió no es reuneix degudament. M'ha posat determinades excuses, però al final ha dit textualment: "no ha seguit les prescripcions del Reglament". Idò miri, "pacta sunt servanda", aquest conveni es va firmar per complir-se, si no els va bé en firmin un altre o el modifiquin, però no incompleixin un element reglamentari de manera reiterada. Encara li diré més coses: Per què la part eclesial va dir "per això, ens podem reunir més poc"? Perquè es varen presentar allà i s'hi continuen presentant sense una partida

pressupostària sòlida, i clar, els capellans tenen moltes feines, no estan per discutir beneitures i fer reunions que no condueixen a res. Es tracta de dir: "Hi ha doblers suficients per restaurar, podem discutir. Farem un pla de prioritats?". Li ho va demanar el Sr Cabrer, no li ho deman només jo. Per què? Perquè han d'administrar bé. I el Sr Cabrer va dir - ho recordi, pel tema de les illes - : "Primer s'han de fer les obres necessàries, siguin de l'illa que siguin, i després, quan s'hagin arranjat aquestes coses que no poden esperar per ordre de prioritats, mirarem de territorialitzar quant a diòcesis". Això és molt important.

No torni a treure l'excusa que aquest Parlament ha intervengut en retalls pressupostaris, perquè jo, no diré la paraula desafiar, però sí que li prec que digui, de tots els pressuposts que ha aprovat aquest Parlament, quina partida destinada a restauracions de l'Església catòlica s'ha retallat en una pesseta per part dels grups parlamentaris. Ara bé, si els varem retallar una partida d'aquestes fantasmagòriques que després serveixen com excusa per dir: "M'han llevat aquells 50 milions que jo havia de dur a l'arxiu i ara no els hi puc dur", però la partida no ho deia i aleshores, si allà hi havia una partida indeterminada varen dir: aquests cinquanta milions els destinarem, per exemple, entre altres coses, a la catedral de Ciutadella. No ho varen incrementar a petició del Grup NACIONALISTA I D'ESQUERRES, en aquell moment, si no ho record malament? Hi va haver un increment, em pareix que va esser així.

L'Arxiu Diocesà és dins els 300 milions, no es tracta de posar els 300 milions i les coses que demanam per a l'arxiu. Jo els agrairia que quan parlin d'una cosa ponderin la seva importància. Vaig veure a un diari que vostè, Sra Consellera, feia o pensava fer una tesi doctoral sobre una determinada figura dins Mallorca, crec que era la figura del batle a Mallorca. Com a usuària possible d'aquest arxiu, li aconsello que faci totes les gestions possibles abans que necessiti consultar-lo, perquè si hi va els mesos de calor, que són la majoria en aquest país mediterrani, i va a la sala de lectura, es trobarà que no hi ha refrigeració, que no hi ha cortines a les finestres, que no hi ha persianes, que el sol pega directament a les taules dels investigadors i damunt els documents no cal dir què passa amb un document antic exposat durant hores a insolació directa - i que hi fa una temperatura que més que una sala d'un arxiu europeu sembla un secador d'albercocs.

Per tant, si un dia necessita consultar aquest arxiu per fer la tesi, cosa que haurà de fer, lògicament no la podrà fer a ca seva, li aconsello que hi vagi preparada per suportar unes temperatures realment tropicals. Bromes a part, la moció ha denunciat una situació i el debat no ha fet més que evidenciar que és tant o més greu de com la moció manifesta. Moltes gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Diputat. Vol fer ús de la paraula per tancar la qüestió incidental, Sra Consellera?

LA SRA CONSELLERA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS (Mª Antònia Munar i Riutort):

Gràcies, Sr President. Vull fer ús de la paraula perquè m'al·ludeixen constantment i m'obliguen a intervenir una altra vegada. Vostè planteja la situació com si fos desastrosa, Sr Pons; jo li dic que realment hi ha molt a fer, que l'Arxiu Diocesà es pot millorar i que es pot millorar l'Arxiu del Regne de Mallorca, per descomptat. No hi ha només tot el que vostè ha dit: es podria posar aire condicionat, es podria millorar la situació de l'arxiu en general i, sobretot, hi ha molta pols a l'arxiu, també li he de donar la raó en això. Com he dit, en general es podrien millorar tots dos, encara que no tinguin res a veure l'un amb l'altre, perquè en aquest moment no parlàvem de l'Arxiu del Regne de Mallorca, parlàvem de l'altre i vostè ha mesclat les dues coses. Supòs que al llarg d'aquesta legislatura també parlarà de l'arxiu i del museu, que sé que són temes que el preocupen. Sàpiga que enguany he dotat aquest arxiu i també el museu amb unes quantitats importants en relació amb el pressupost que tenim i amb els dels anys anteriors. No obstant això, sé que vostè trobarà les quantitats insuficients, perquè jo també els hi trob. M'agradaria que fossin molt més elevades, però els doblers, com vostè sap, sempre són limitats.

També li vull recordar, Sr Pons - i no és per ficar-me amb el Ministeri, però vostè cada vegada em posa el dit dins la boca - que tant els museus com els arxius depenen del Ministeri, són propietat del Ministeri, nosaltres només tenim la gestió, i que ells podrien fer perfectament totes aquestes inversions. Jo puc demostrar amb documentació que he fet continuades sol·licituds al Ministeri perquè condicionin l'arxiu, perquè condicionin el museu, perquè facin inversions en aquests edificis i no les fan. No sé com després vostè, precisament vostè s'atreveix a venir a aquest Parlament i acusar-me perquè aquest arxiu o el museu no es troben en condicions. Ha estat vostè, Sr Pons, el que ha passat a l'Arxiu Històric; jo no ho hagués fet, si vostè només hagués parlat de l'Arxiu Diocesà, jo no li hagués tret aquest terna, però certament és vostè que m'obliga a contestar d'aquesta manera. El qui té l'obligació d'invertir no inverteix, i vostè després no em pot culpar que aquests inversions no s'hagin fet. Nosaltres, per a la gestió, en aquest moment tenim l'arxiu perfectament ben dotat. Moltes gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Una vegada tancada aquesta qüestió incidental, aquesta Presidència entén que el tema s'ha debatut prou. Si no hi hagués especial interès per part dels grups restants a fer ús del torn de contrarèplica, passaríem a votació.

Passam, idò, a votació. Votarem per separats els punts 1,2 i 3.

Sres i Srs Diputats que votin a favor del punt 1, es volen posar drets, per favor. Gràcies, es poden asseure.

Sres i Srs Diputats que votin en contra el punt 1, es volen posar drets, per favor. Gràcies, es poden asseure.

Sres i Srs Diputats que s'abstenen?

El resultat de la votació d'aquest punt 1, ha estat: A favor, 28; en contra, 30; abstencions, cap. En conseqüència queda rebutjat aquest punt 1.

Passam a la votació del punt 2.

Sres i Srs Diputats que voten a favor del punt 2 de la moció, es volen posar drets? Gràcies, es poden asseure.

Sres i Srs Diputats que voten en contra? Gràcies, es poden asseure.

Sres i Srs Diputats que s'abstenen?

El resultat de la votació ha estat: A favor, 28; en contra, 30; abstencions, cap. En conseqüència, queda rebutjat el punt 2 de la moció.

Passam a la votació del punt 3.

Sres i Srs Diputats que voten a favor, es volen posar drets? Gràcies, es poden asseure.

Sres i srs Diputats que voten en contra, es volen posar drets? Gràcies, es poden asseure.

Sres i Srs Diputats que s'abstenen? Gràcies.

El resultat de la votació del punt 3 ha estat: A favor, 25; en contra, 30; abstencions, 3. En conseqüència, també queda rebutjat el punt 3 i, conseqüentment, tota la moció derivada de la interpel·lació presentada pel Grup Parlamentari SOCIALISTA sobre política del Govern de la Comunitat en matèria de protecció del patrimoni cultural de l'Església catòlica a les Illes Balears.

Se suspèn la sessió per un temps de 15 minuts.

IV.2) MOCIÓ R.G.E. NÚM. 1724/91, DERIVADA DEL DEBAT DE LA INTERPEL·LACIÓ R.G.E. NÚM. 1271/91, PRESENTADA PEL GRUP PARLAMENTARI MIXT, RELATIVA AMB LA POLÍTICA RELACIONADA AMB LA PRODUCCIÓ, DISTRIBUCIÓ I CONSUM D'ENERGIA A LES ILLES BALEARS.

EL SR PRESIDENT:

Recomença la sessió. El punt següent és la Moció núm. 1724, derivada del debat de la Interpel·lació núm. 1271, presentada pel Grup Parlamentari Mixt, relativa a política relacionada amb la producció, distribució i consum d'energia a les Illes Balears. Pel grup proposant, té la paraula el Diputat Sr Pascual i Amorós.

EL SR PASCUAL I AMORÓS:

Sr President. Sres i Srs Diputats.

La interpel·lació que es va debatre aquí fa quinze dies va produir una bona notícia, que era que el Conseller de Indústria i Comerç, que avui veig que no és aquí, va anunciar que en un termini de 8 a 12 mesos el Govern presentaria el Pla energètic de les Illes Balears. A la rèplica, ja vàrem saludar aquesta

notícia i, evidentment, aquest anunci ha tengut una relació directa amb el plantejament del primer punt de la moció que avui presentam.

Abans d'entrar directament en aquest primer punt, passem a analitzar el que és un pla energètic, i per això recordarem molt succintament els punts que entren dins el Pla Energètic Nacional que s'ha presentat recentment al Congrés de Diputats, que es debatrà pròximament i du les previsions de producció, distribució i consum d'energia fins a l'any 2000.

Xifres bàsiques del Pla Energètic Nacional: Un creixement anual mitjà del consum d'energia del 2,4%, un creixement anual d'energia elèctrica del 3,5%, i unes inversions de 950 mil milions de pessetes en el nou parc de generació d'energia elèctrica. Una part d'aquesta energia es genera a través de centrals hidràuliques; una altra part amb centrals de carbó, de turbines de gas; una altra, molt important, amb centrals que funcionen amb gas natural i una altra amb autoproducció, que és la més important de totes. Aquest pla energètic també preveu du el gas natural per dues vies: Per un costat des de França, a través del gasoducte que ve de la Unió Soviètica i consisteix a prolongar des de Lacq fins a Calahorra aquest gasoducte, però quant a l'altra font de proveïment de gas natural, que és Argèlia, també hi ha una previsió que aquest gas natural s'ha de dur en un gasoducte pel Marroc i per davall l'estret de Gibraltar.

Per consegüent aquí hi ha unes inversions, s'han de fer unes obres i unes instal·lacions. El Pla Energètic Nacional preveu que s'han de fer unes centrals elèctriques noves, que s'han de fer uns gasoductes i que tal vegada s'hauran de fer uns llocs de descàrrega de productes derivats del petroli, etc, etc .. Això vol dir que s'han d'ubicar físicament dins un territori unes obres i unes instal·lacions, i aquí volia arribar. Quines competències té en energia la Comunitat Autònoma de les Illes Balears? Una cosa és l'Estatut reformat, que nosaltres esperam que s'aprovarà i que quan s'hagi aprovat nosaltres tendrem competències en energia, i l'altra, la situació actual, ja que malauradament el nostre Estatut no diu una paraula sobre energia en els articles dedicats a les competències. Siguin exclusives, siguin competències de desenvolupament legislatiu o competències d'execució, no parla d'energia; per tant, hem de concloure que en aquest moment nosaltres no som competents per fer un pla energètic, encara que joestic convençut que podem desenvolupar el pla energètic que d'aquí 8 a 12 mesos ja s'haurà aprovat a les Corts Generals, el qual es refereix més aviat a la península i dona bastant llibertat a les illes, que és el nostre cas.

Aleshores nosaltres tendrem aquí un document que esperam que ens dirà quina xifra han de créixer, quines previsions hi ha de consum anual. Ja he dit que en qüestió d'energia elèctrica, per exemple, el pla estatal és del 3,5%; la mitjana dels cinc darrers anys ha estat del 7,9%, el creixement de demanda d'energia a les Illes Balears l'any 1991 en relació al 1990 ha estat del 6,5 i hem de veure quines previsions feim, perquè en funció d'aquestes previsions serà necessària o no la construcció d'una nova central, la qual, si fa falta, evidentment s'haurà d'ubicar a qualche lloc.

Aleshores, no basta un pla energètic, perquè ja tenim el pla aquí, molt bé, però una de les coses més importants que ha de resoldre és si volem gas natural o no en volem. La resposta

hauria de ser positiva, d'això ja en parlarem l'altre dia, perquè així com nosaltres consumim, gas canalitzat, un 1,8% de la producció d'energia elèctrica i un 6,2 de gasos líquids, o sigui de butà, a Espanya ens trobam al 12%, hi ha una previsió d'augmentar fins al 18%, i el consum mitjà de l'OCDE del gas és del 20%. Per què, això? Perquè, com varem dir, el gas natural és net, no té sulfurs, no té partícules, té un contingut d'anhidric carbònic molt més baix que els productes derivats del petroli i, per tant, tothom tendeix a consumir-ne més. Però clar, per tenir aquest gas hem de tenir un punt de descàrrega, s'ha de resoldre el punt de descàrrega dels vaixells metaners i això s'ha d'ubicar en un lloc.

Com hem d'ubicar totes aquestes instal·lacions? És molt simple. Hi hauria una manera, que jo no sé quina seria, que consistiria a fer-ho per Reial Decret sense participació ciutadana, però jo no sé si el Govern d'aquí té aquestes competències, tal vegada ho hauria de fer el Govern de Madrid, si ho tengués que fer el govern de Madrid jo entenc que no seria bona la solució, perquè si nosaltres volem autonomia som nosaltres que hem de resoldre i dir com volem el nostre futur. Al costat d'aquest possible sistema, que nosaltres no propugnam, n'hi ha un altre, que es fer servir un instrument d'ordenació territorial ja previst a la Llei d'Ordenació Territorial que aquest Parlament ha dotat a la Comunitat Autònoma i que seria un Pla director sectorial d'obres i instal·lacions per a la producció i distribució d'energia.

Quins avantatges té aquest Pla director sectorial? En primer lloc, té el gran avantatge que dona una participació ciutadana. Hi ha un plantejament d'alternatives que s'exposen al públic, ha una informació pública, hi ha uns informes de molts d'organismes que se senten implicats i hi ha una justificació de la solució adoptada. Per consegüent, aquest és el sistema pel qual s'han de dur a terme les determinacions que puguin sortir del Pla Energètic. Si fa falta una central, un Pla director sectorial ha de dir on s'ha de fer, i si s'ha de dur gas natural, per exemple, ha de dir com s'ha de descarregar, on s'ha de descarregar i com s'ha de distribuir.

Jo vull posar un exemple d'un Pla director sectorial que crec que ha estat enormement positiu per a aquesta Comunitat Autònoma, que és l'únic que s'ha aprovat fins ara, que és el Pla Director de residus sòlids. El tema dels residus sòlids també era enormement conflictiu, no hi cap municipi que els vulgui, tothom vol que els residus sòlids vagin a parar al municipi del costat, i al final s'ha arribat a un Pla que preveu que tots els residus de Mallorca es transformaran en energia elèctrica a Son Reus. Aleshores, quina és la virtut d'aquest Pla de residus sòlids que s'ha aprovat aquí? La seva gran virtut tal vegada no és que els residus es transformin en energia elèctrica, jo dubto que sigui la millor solució, tal vegada hi podria haver solucions tècnicament millors que aquesta, però sí té una gran virtut i és que aquest pla es va aprovar per unanimitat d'aquest Parlament.

En el cas de l'energia ens trobam amb un tema enormement conflictiu. A Sant Joan de Déu, per exemple, tenim una central que tothom està d'acord que s'ha de tancar tan aviat com sigui possible perquè no compleix les condicions d'emissió de gasos i de partícules, entre altres causes perquè la xemeneia no pot ser més alta pel fet de trobar-se en una zona de servitud de l'aeroport i tal vegada s'haurà de crear una central nova i ningú no la vol. Aleshores, com es menja, això? Només hi ha un

sistema i és que el Govern ens ha de dir com hem de créixer, on s'han d'ubicar les obres i les instal·lacions i, si fos possible, aquest Parlament ho hauria de consensuar perquè fóssim tots els grups parlamentaris, grossos i petits, que arribàssim a una solució igual que vàrem arribar al Pla de residus sòlids.

Això és el contingut dels dos primers punts, després queda el tercer: l'Institut Balear de l'Energia. En primer - lloc, he de dir que no proposam un Institut Balear de l'Energia gros. Si s'hi fixen, Sres i Srs Diputats, nosaltres no el dimensionam aquí, això és feina del Govern. Ha de ser tan -petit com sigui possible; jo vull posar per exemple l'Institut Balear d'Economia, que ni tan sols no té personalitat jurídica i que és dins la Conselleria d'Economia i Hisenda, on funciona i fa una feina. Per què demanam la creació d'un Institut Balear de l'Energia? Perquè pensam que els temes d'estalvi, tots els temes d'energies alternatives com l'energia solar i l'energia eòlica, per exemple, i tot el tema de l'eficiència energètica siguin tractats per persones que no pensin en altra cosa. El problema és que en aquests moments els qui duen els temes d'energia dins la Conselleria d'Indústria duen altres coses; necessitam persones que no pensin res més que en energia, perquè el problema és molt gros i el tema prou important per justificar que hi hagi algunes persones amb dedicació exclusiva a aquest tema.

No importa que sigui massa gros; si ha de tenir personalitat jurídica o no n'ha de tenir, ho decidirà el Govern. Ara bé, que hi hagi un organisme que cooperi, que estiri el carro i que obligui a GESA, per exemple, a estudiar i prendre mesures per a l'estalvi energètic. Per exemple, una cosa importantíssima, degut al rendiment de producció d'energia elèctrica, és que s'incentivi que tot el que sigui calefacció, tot el que sigui cuines, o sigui tot el que sigui encaletir, es faci amb gas i no a base d'energia elèctrica. Això és una tasca molt important que s'ha de fer i l'ha de fer qualcú. Jo no dic que hi hagi hagut mala voluntat per part del Govern, crec que no n'hi ha hagut, el to de la moció no és aquest, però tenc el convenciment que s'ha d'intensificar una lluita per a l'estalvi d'energia, per a la reconversió d'energies alternatives, perquè augmentin els autoproductors i també perquè es reciclin en energia coses com els residus sòlids i d'altres productes.

Per tant, això és la moció. Crec que és una moció moderada; es, du aquí amb l'ànim que el tema energètic sigui tractat per consens, que aquest consens comenci avui i que s'aprovin els tres punts que presentam.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Pascual. A aquesta moció, s'han presentat esmenes. Per defensar les registrades amb el núm. 1768, del Grup Parlamentari SOCIALISTA, té la paraula el Diputat Sr Valenciano i López.

EL SR VALENCIANO I LÓPEZ:

Sr President. Sres i Srs Diputats.

El Grup Parlamentari SOCIALISTA ha presentat concretament tres esmenes a aquesta moció que no fan més que perfilar i precisar una mica més el seu contingut. Pel que fa referència al text de la moció hi ha una àmplia coincidència entre el Grup Parlamentari SOCIALISTA i el Grup

Parlamentari MIXT, en el sentit que nosaltres estam bastant d'acord amb les mesures que proposa aquest Grup.

Ja fa quinze dies, el dijous dia 3 d'octubre, el Conseller d'Indústria es va comprometre a elaborar aquest pla energètic i a presentar-lo en aquest Parlament. Això significa que el Govern ha sabut rectificar d'hora, ha sabut canviar i ha decidit actuar amb les eines que té. Per tant, no és tracta d'un joc d'atzar que ens ha anat bé, que haguem tret una travessa o la loteria, o sigui d'una cosa per la qual ens haguem de congratular. Senzillament, el Govern té una responsabilitat i, en aquest cas, l'ha assumida i ha dit que presentarà en aquest Parlament un pla energètic. Per tant, en aquest sentit, nosaltres creim innecessària qualsevol felicitació perquè és un problema de responsabilitat davant aquesta Cambra.

La nostra esmena al primer punt és de substitució de tot el punt, però amb el mateix esperit de la moció, és a dir, que es presenti al Parlament un pla energètic. Evidentment, si l'han de presentar al Parlament, supòs que s'haurà de tramitar segons l'article 172 del Reglament, que diu com s'han de tramitar els plans. En aquest sentit, la nostra esmena fa referència a aquest tema. Quant al termini entre 8 i 12 mesos que dóna la moció per presentar aquest pla energètic al Parlament, nosaltres consideram que l'hem de fixar. Es pot posar 12 mesos, si s'ha fet abans que es presenti abans, no crec que el deixin dormir dins un calaix, supòs que no l'amagaran i que el presentaran aquí. Per tant, lògicament, seria més coherent donar-los el termini màxim per presentar-lo.

Les altres dues esmenes que ha fet el nostre Grup fan referència a l'apartat segon, que preveu que, en base a les determinacions del Pla Energètic, el Govern formarà un pla sectorial d'edificacions, etc. Atès que no hi ha directrius d'ordenació territorial, la Llei d'Ordenació Territorial marca que abans d'elaborar aquest pla sectorial s'han de presentar obligatòriament al Parlament els criteris generals. Per tant, és lògic i precís que, abans d'aprovar el Pla, el Govern presenti a aquesta Cambra els criteris generals per sotmetre'ls a la consegüent aprovació, criteris generals que el dia de la interpel·lació ja vam dir des d'aquesta tribuna - i ho tomam a dir avui - que tenim plenes competències per fer-los, que l'única cosa que feim és assumir la nostra responsabilitat.

Pel que fa al punt tercer, el nostre Grup no hi ha presentat cap esmena, però jo crec que després d'escoltar la intervenció del Diputat Sr Pascual seria interessant fer qualche precisió. Primerament hem de fer una referència a l'experiència que tenim en aquest Parlament del sector d'empreses públiques de la Comunitat Autònoma. Supòs que hi haurà diputats que estaran d'acord amb aquest sector i uns altres no tant; hi ha empreses públiques que funcionen bé i unes altres que funcionen molt malament, molt malament, i casualment les que generalment han funcionat pitjor ha estat les vinculades directament o indirectament amb la Conselleria d'Indústria.

Tenim un cas, per exemple, del quan n'hem parlat a bastament en aquest Parlament, IFEBAL, empresa vinculada a la Conselleria d'Indústria, empresa pública del Govern de la Comunitat Autònoma. IFEBAL, "buque insignia" l'any 1987, segons el President Cañellas, avui en dia vaixell fallit i naufragat, per bé que no és l'única. Foment Industrial S.A, una empresa que neix l'any 1988, té un pressupost de 15 milions de

pessetes dia 1 de gener de l'any 1988, però és que dia 12 de desembre de l'any 1988 té un superàvit de 15 milions de pessetes. Arriba l'any 1979, 20 milions de pessetes de pressupost dia 1 de gener; superàvit a finals d'any, 20 milions de pessetes. Arriba l'any 1990, torna a tenir 20 milions o li fan una transferència de crèdit de 400 milions de pessetes per comprar una nau industrial, però no creguin que aquella nau industrial fos per fomentar la indústria, no senyors, era per una cooperativa, és a dir, que l'experiència de les empreses públiques vinculades a aquesta Conselleria del Govern de la Comunitat ha estat molt negativa, molt.

Política energètica de la Direcció General d'Energia i Medi Ambient. Hi ha una direcció general que es diu així, Sr Pascual, però només s'ocupa d'energia i medi ambient, i supòs que vostè sap que hi ha medi ambient a Obres Públiques, a Agricultura; per tant, hi ha un Director General que s'hi podria dedicar un poc.

Quina és l'anàlisi del funcionament d'aquest programa d'energia. També anam malament, els donaré quatre xifres. Per a mostra un botó: l'any 1990, capítol d'inversions: de 144 milions varen aconseguir invertir-ne 36, els Srs Diputats ho poden llegir quan vulguin, un 25% d'èxit o un 75% de fracàs, però aquests milions que tenien no eren només dotació d'aquell any, eren milions que venien d'anys anteriors, és a dir que dels 144 milions que tenien n'hi havia 90 i busques que procedien de romanents dels anys 1989 i 1988 més uns 40 i busques de l'any 1990. Què significa, això? Que ni tan sols l'any 1990 varen ser capaços de gestionar, a través d'aquest programa, el que venia dels anys 1988 i 1989.

L'experiència que tenim en aquest sentit referent, per una banda, a les empreses vinculades a aquesta Conselleria i, per l'altra, a la bona execució del pressupost en aquesta qüestió per part de la mateixa Conselleria, per descomptat és molt negativa. Quant a l'exemple de l'Institut Balear d'Economia, Sr Pascual, el Conseller d'Economia - vostè era ponent a la Llei de Pressuposts - va dir en aquest Parlament, fa un any, que no funcionava. Jo crec que vostè s'ha equivocat de sigles i volia dir Institut Balear d'Estadística, que és petit i funciona bé, supòs que anava per aquí i, en aquest sentit, en el sentit de crear un institut semblant a l'Institut Balear d'Estadística, petit, però que funcioni, nosaltres li donaríem suport. En el sentit de l'Institut Balear d'Economia que, si no ho record malament, va crear l'anterior Conseller d'Economia, el Sr Soler, avui President del Parlament, el Conseller Forcades, quan va arribar, el va arxivar ràpidament i no ha fet absolutament res més, ni tan sols no ha tengut una pesseta de pressupost d'aquest Parlament.

Per tant, a pesar d'aquests núvols, a pesar d'aquestes dificultats que hem vist que han existit de temps enrera, nosaltres esperam que pugui funcionar i donarem suport a aquest punt tercer, esperant, així sí, que la Llei de Murphy no torni encertar una altra vegada els seus auguris. Gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Valenciano. Per defensar les esmenes presentades pel Grup Parlamentari PSM-EEM, registrades amb el núm. 1783, té la paraula el Diputat Sr Serra i Busquets.

EL SR. SERRA I BUSQUETS :

Gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats.

El nostre Grup ha presentat tres esmenes a la iniciativa del Grup Mixt. La primera es refereix a l'Institut Balear d'Energia; nosaltres creim que, si s'ha de crear, s'ha de fer tot d'una i, per tant, propugnam un termini de tres mesos, i després tres esmenes d'addició, perquè ens sembla que en aquest moment hem d'abordar amb urgència tres problemes grossos que existeixen en la nostra societat respecte de l'energia.

El primer és que nosaltres creim que tots hem d'estalviar energia i que per això hi ha un bon instrument, que és la realització d'auditories energètiques, i la decisió de complir, com a mínim, l'objectiu que tenen establert el Consell d'Europa i les institucions de la Comunitat Europea, que és de procurar estalviar un 15% de l'energia. Per això, la nostra primera esmena d'addició és que el Govern realitzi auditories energètiques a les seves instal·lacions amb l'objecte d'aconseguir un estalvi com a mínim del 15% de l'energia que s'utilitza, i ara hi afegiríem que també ho faci el Parlament, que durant el descans han apagat aquests llums, però moltes vegades la casa no estalvia l'energia que podria estalviar; és un exemple com qualsevol altre.

La segona esmena d'addició és que es promoguin campanyes d'estalvi energètic i d'utilització d'energies alternatives no contaminants amb coordinació amb GESA, que és l'empresa que bàsicament hauria d'haver fet aquestes campanyes i promogut les energies alternatives, però no ho ha fet o almanco no ho ha fet suficientment. Promoure aquestes campanyes, per tant, participar amb GESA, amb administracions locals i amb associacions de veïnats. Creim que ja hi ha un principi d'acord, almenys a Palma, respecte d'aquesta qüestió, i pensam que es podria fer extensiu i que el Govern ho podria impulsar. Repetesc: Impulsar campanyes d'estalvi energètic i utilització d'energies alternatives no contaminants, combinant l'actuació del Govern de la Comunitat amb GESA, ajuntaments, consells insulars i associacions de veïnats.

La darrera esmena d'addició és que el Govern procura per tots els mitjans legals possibles frenar i evitar la contaminació que produeixen actualment les instal·lacions d'energia elèctrica de GESA a les Balears. Avui mateix, una pregunta del Diputat Sr Peralta feia ressò de la problemàtica de les noves instal·lacions de GESA al Port de Maó; a Palma tenim les de Sant Joan de Déu, que qualsevol que passi per la carretera, vagi en avió o només anant devora la mar pot observar la contaminació que produeix, sobretot a partir d'aquestes hores.

La veritat és que ens pareixen esmenes d'addició molt senzilles i que denotarien una voluntat de practica. A nosaltres, Sr Pascual, ens va agradar que el Govern volgués fer un pla energètic, ens va semblar correcte i positiu, ho diguérem i ho deim, si bé tenim una sèrie de dubtes respecte d'aquest pla director sectorial, però ja veurem, en principi li donarem suport com a figura territorial de la legislació en ordenació del territori, dubtam del seu resultat, però li podem donar suport, com també en donam a l'Institut Balear d'Energia, si bé demanam que sigui en tres mesos.

Ara bé, el que sí es poden començar a fer avui mateix són campanyes d'estalvi energètic i que les mateixes institucions estalviïn energia en base a auditories. El Govern de la Comunitat n'ha fet alguna, concretament a edificis públics del Consell de Mallorca; per tant les s'hauria de fer el mateix Govern i començar a demostrar a la societat que és possible estalviar, lluitant, per altra banda, contra la contaminació amb tots els mitjans legals. Què vol dir, això de tots els mitjans legals? Vol dir aplicar d'una manera progressiva i progressista la legalitat vigent. El Sr Valenciano ha fet referència a les competències en medi ambient de distintes conselleries, però jo sé que a vegades les inspeccions referents a medi ambient es fan quan el problema ja no existeix; sempre hem dubtat si hi ha o no voluntat d'inspecció en aquesta matèria.

Per tant, creim que són tres afegitons a la proposta del Grup Mixt que completen un debat que nosaltres creim que és molt important per a la nostra societat.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Serra. Passam al torn dels grups que no han presentat esmenes. Pel Grup Parlamentari POPULAR I UNIÓ MALLORQUINA, té la paraula el Sr González i Ortea.

EL SR GONZÁLEZ I ORTEA:

Gracias, Sr Presidente. Sres i Sres Diputados.

Trato de ordenarme un poco e ir por partes, porque realmente casi son más tres mociones que una, tres mociones de los tres grupos de oposición. Empezando por la del Grup Mixto que da lugar y origen al debate, no tengo nada que decir respecto al primer punto. Efectivamente, nos podemos congratular del anuncio hecho por el Conseller. La verdad es que quizá del término congratularse - que el pleno del Parlamento se congratule de eso - parecería reservada a temas de mayor enjundia institucional que una simple declaración del Conseller de que hace este plan. Sin embargo parece útil apoyar su primer punto, por cuanto concreta un poco las palabras del Conseller y de alguna forma le compromete definitivamente a traer ese plan entre 8 y 12 meses y a remitirlo a este Parlamento para su discusión, porque según la clase de plan, y en eso entrara ahora, podría tener que venir aquí o no. Así, al apoyar este primer punto de su moción, comprometemos decididamente al Gobierno a que efectivamente nos presente el plan en ese plazo y se discuta.

Por qué decía según qué clase de plan? Yo creo que tenemos toda una serie de problemas con relación al plan energético. Lo primero de todo, como ha dicho el Sr Pascual, es que el todavía no esta aprobado el Plan Energético nacional. Hay un texto remitido al Congreso, le confieso que yo no lo conozco, conozco un borrador que leí hace algún tiempo y que no sé si coincide con el que en este momento esta en el Congreso y creo que no se ha empezado a discutir, usted lo ha dicho antes y esas eran mis noticias. Por consiguiente, no sabemos con exactitud lo que dirá este Plan Energético nacional y, sobre todo, no sabemos lo que más nos importa del mismo, que es lo que pueda decir respecto de las Islas Baleares.

El segundo tema que usted ha señalado desde esa tribuna y que es fundamental, es que en este momento nosotros no tenemos competencias en materia energética. El punto 25 del artículo 149 de la Constitución confiere las competencias sobre las bases energéticas al Estado, aunque realmente el propio planteamiento de esas bases parece que nos da ciertas posibilidades de desarrollar algunas competencias en la materia. Sin embargo, hay una cosa evidente y clara: En lo que sí tenemos competencias sin ninguna duda, de acuerdo con el Estatuto, es precisamente en el tema de ordenación del territorio. Si resulta que tratamos de enmarcar el plan energético en su conjunto en los términos de la Ley de Ordenación Territorial, seguramente habría que elegir la figura del plan director sectorial y eso obligaría, no a discutir el plan director sectorial aquí, sino a que se nos remitieran los criterios de ese plan director tal como propone una de las enmiendas del Grupo SOCIALISTA, exclusivamente en lo que se refiere a ubicación.

Por consiguiente, yo creo que es mucho más útil que se nos remita el plan en su integridad - por eso le he dicho que estamos dispuestos a apoyar el primer punto de su moción - y voy a ir mas lejos: que el plan ya contenga algunas previsiones de ubicación, porque yo concibo el plan como explicaré seguidamente, y con ello no quiero condicionar en absoluto al Gobierno. Además, se da la desgraciada circunstancia de que el Conseller de Industria se encuentre de viaje y no esté presente en este debate, ni siquiera en el pre-debate, para haber podido cambiar impresiones con él, pero yo supongo que el Plan Energético a que se refería tiene que contener algo así como un análisis y un diagnóstico de la situación actual, como cualquier otro plan, previsiones de futuro en el año horizonte que se fije, alternativas posibles en el estado actual de la tecnología energética, siempre de acuerdo, naturalmente, con las previsiones del Plan Energético nacional.

Podría haber otro apartado sobre nuevas tecnologías, aprovechamiento de recursos y posibilidades de ahorro dentro de nuestro ámbito y, finalmente, instalaciones necesarias en cada caso. Yo creo que al figurar las instalaciones necesarias dentro de esas alternativas, ya sería conveniente ir hablando de ubicación, porque no nos engañemos, al final será sota, caballo y rey: Todas las posibilidades energéticas que usted ha citado, la de del gas, las posibilidades de aumentar o ampliar la producción eléctrica y quizá un mayor aprovechamiento de las energías alternativas - hablo de energía eólica, sobre todo de energía solar, probablemente - todo eso, en un año horizonte próximo, dentro de 5, 10, 15 años, todavía va a significar una pequeña parte del consumo energético y del problema energético de las Islas. Yo, por lo menos, no vislumbro la posibilidad de que eso pueda variar y llegar a ser una parte substancial del aprovechamiento energético del archipiélago.

Con esa visión esquemática del asunto, por consiguiente, no me parece útil la segunda parte de la moción que usted propone. No es útil en este momento condicionar a ver primero un plan en que se nos presentan una serie de alternativas energéticas y después - y de acuerdo con la enmienda, porque en todo caso tendríamos que aceptar la enmienda del Grupo SOCIALISTA - una vez visto ese plan a un año, resulta que se nos manden aquí unos criterios para las ubicaciones. Yo creo más útil coger absolutamente en su integridad la primera parte de su moción y, aparte de las congratulaciones, como digo, incidir en el meollo del asunto. En un año, a lo sumo, el Gobierno nos remite un

plan completo que examinamos y discutimos aquí; después ya veremos qué forma le damos, si tenemos que pasarlo a un plan director sectorial, que seguramente será uno de los caminos más probables, se hace así; si no, hay otra alternativa posible.

El otro día, el Conseller de Ordenación del Territorio nos hablaba de la elaboración de las célebres directrices de ordenación del territorio. Yo creo que eso tiene que llegar y de alguna forma las conclusiones que sacaríamos del debate del plan elaborado por el Gobierno podrían incluirse en esas directrices, pero en todo caso yo creo que no tenemos por qué adelantar acontecimientos cuando la situación está tan atrasada y nuestras competencias en la materia exclusiva de energía, insisto, son prácticamente nulas o, en todo caso, complementarias o subsidiarias de las del plan del Estado.

Respecto al tercer punto, estoy radicalmente en contra. Yo suelo estar radicalmente en contra de un aumento de la administración y sobre todo de lo que considero un aumento innecesario. Usted ha dicho de pasada que convendría que hubiera una serie de personas que pensasen exclusivamente en energía y a mi me parece bien, pero esas personas pueden estar perfectamente en la Dirección General. En este momento, en la Dirección General de Energía hay dos servicios que se ocupan del tema, y yo le voy a leer una fotocopia de lo que hay en el presupuesto del año 1991 - los presupuestos actuales, o sea que está al alcance de todas las Sras y Sres Diputados tenerlo delante - sobre la descripción de objetivos del Programa de Energía y Medio ambiente, así se titula.

“Descripción de objetivos - el primero que figura; no van enumerados, pero es el primero de todos -: Promover una mayor eficiencia en el uso de la energía en los aspectos de ahorro y diversificación”. Segundo punto: “Fomentar el uso de energías renovables y de recursos energéticos autóctonos”. Tercero, cuarto y quinto se refieren a otros temas. Sexto punto: “Desarrollar actividades de investigación en el ámbito del programa”. Por consiguiente, estos objetivos caen de lleno en lo que usted pretende que haga ese Instituto que pide que se cree. “Descripción de actividades - dice después, continuando con el mismo programa -: Primero, promoción de actuaciones en el campo del ahorro y diversificación de la energía y en la aplicación de nuevas tecnologías. Segundo, elaboración y difusión de publicaciones técnicas en relación a los objetivos del programa. Tercero, elaboración de estadísticas energéticas anuales. Cuarto, tramitación de expedientes de ayuda económica y promoción de actuaciones en este campo”.

Yo creo, sinceramente, que los servicios de la Dirección General que se ocupan de esto recogen absolutamente el instituto que usted propone aquí que se cree. Realmente, insisto, me parece innecesario desnudar de competencias una Dirección General para crear un instituto. Usted dice: Puede ser pequeño, no hace falta que sea muy grande, pero yo digo que si lo único que hacemos es coger los funcionarios y los medios actuales de la Dirección General y traspasarlos a un instituto, realmente creo que no adelantaremos nada. Claro, si se trata de dotarlos de otros medios, yo le sugiero que espere el mes que viene para ver el presupuesto de la Comunidad Autónoma y verá usted como los medios son escasos y sobre todo las enormes necesidades de incrementar el Capítulo VI y no incrementar los capítulos I y II del Presupuesto, o sea los que se refieren a personal. Verá usted como estaremos de acuerdo en que es más conveniente, en todo

caso, pedir algún trabajo concreto o exigir a esta Dirección General que cumpla con sus obligaciones, si es que en algún caso parece que no lo hace, cosa que, por supuesto, yo no tengo ninguna razón para pensar.

De manera que, como dije, no vamos a apoyar el tercer punto, la creación de ese instituto, que, además, creemos sinceramente que no sería en absoluto conveniente para la Comunidad Autónoma. Los fines se recogen, como digo, en la Dirección General, y con esto paso muy rápidamente a las enmiendas del Grupo Parlamentario PSM-EEM. La primera creo que queda contestada, es un añadido al punto de la creación del Instituto Balear de la Energía. En cuanto a las auditorias energéticas para conseguir un ahorro como mínima del 15%, Sr Serra, seamos serios, seamos serios. Esta propuesta que hace usted me parece doblemente demagógica y le voy a decir por qué. No le digo mal intencionada, que en algún momento, cuando la leí, me pasó por la cabeza, se lo confieso, pero no, no le digo mal intencionada, pero demagógica, sí. Lo primero de todo es suponer que la Administración pública de la Comunidad Autónoma dilapida y derrocha energía, y la segunda cuestión demagógica es que, además, plantea usted toda esto como si ese ahorro hipotético del 15% al que usted se refiere tuviera algún peso.

Cuando ha empezado a hablar, lo tengo por ahí apuntada, ha dicho usted que exponía tres problemas grandes y ha empezado por el primero. El primer problema grande para usted era éste, o sea que en un debate general sobre el consumo de energía y la problemática energética de las Islas, a usted le parece que lo verdaderamente singular e importante puede ser este ahorro teórico del 15%. Le voy a decir una cosa: La administración autonómica, la administración de esta Comunidad Autónoma es extraordinariamente sobria y si se hicieran estas auditorias con un sentido amplio muy probablemente lo que habría que hacer sería promover un mayor consumo de energía, porque la mayor parte de las instalaciones son heredadas de la administración del Estado, de la administración periférica, están en regulares condiciones en cuanto a sistemas de calefacción, de iluminación, de refrigeración, etc., y créame que las conozco bien, porque llevo casi veinte años pateando los despachos de la Administración autonómica, y en aquellos puntos que pueda tener realmente alguna relevancia la cuestión energética, crea que la Administración autonómica también es extraordinariamente cuidadosa.

A voz de pronto - no tenga la absoluta seguridad, aunque creo estar muy próximo a la realidad - le voy a decir un caso de consumo energético en Mallorca, que son las iluminaciones en las carreteras, que es un tema que conozco bien. Lamentablemente, hay demasiado poca iluminación en las carreteras y lo que hay que hacer es un plan de aumento de esas condiciones de iluminación, por otras razones, naturalmente, no por las consideraciones energéticas, sino por consideraciones de seguridad vial. Por consiguiente, insisto, si algo pondrían de relieve esas auditorias sería precisamente una necesidad de mejor acondicionamiento de las instalaciones de la Comunidad Autónoma.

Perdón, Sr Presidente, acabo rapidísimamente. En cuanto a las otras enmiendas, una se refiere a las campañas de ahorro energético y utilización de energías alternativas. Usted, Sr Serra, lo ha definido bastante bien; usted mismo ha dicho que GESA era la más indicada para hacer estas campañas y no los magros presupuestos de la Comunidad. Resulta curioso que en el debate anterior un miembro de otro grupo de oposición se quejase de los gastos de publicidad del Gobierno y usted proponga campañas de este tipo. El tema del ahorro energético es un tema que hoy por hoy es competencia del Estado y vuelvo donde empecé mi exposición. Por consiguiente, ¿por qué no pide usted al Estado o a las empresas encargadas y que sacan buenos beneficios de la venta y distribución de energía que hagan esas campañas y no que carguen una vez más, insisto, sobre los magros presupuestos de la Comunidad Autónoma?

Finalmente, si el Presidente me da un minuto - le ruego su benevolencia, pero tenga en cuenta que prácticamente estoy discutiendo tres cosas distintas ...

EL SR PRESIDENT:

Tiene el tiempo agotado, incluso con un exceso del 50%.

EL SR GONZÁLEZ Y ORTEA:

Gracias, Sr Presidente. Bien, pues nada más que acabar diciendo que en cuanto a la enmienda que se refiere a las instalaciones de GESA, el Gobierno ya ha tomado importantísimas medidas sobre el tema de la central de San Juan de Dios. Como sabe usted, funcionaba alternativamente con dos combustibles: uno malo, cuando se suponía que había inversión térmica y otro bueno, cuando no, y que realmente funcionaba más con el malo que con el bueno. La Conselleria de Industria ha exigido que se utilice siempre el buen combustible, y así se hace ahora. Nada más. Muchas gracias, Sr Presidente, y perdón por...

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Diputat. Atès el conjunt de esmenes presentades, deman al portaveu del Grup proposant si vol fer ús de la facultat que li dóna l'article 165.2 del Reglament de proposar la suspensió de la sessió durant deu minuts per recapitular.

EL SR PASCUAL I AMORÓS:

Gràcies, Sr President. Pel que fa concretament al Grup Parlamentari SOCIALISTA, jo pens presentar dues transaccions que puc llegir aquí, ho dic per no perdre temps. Atesa la duració de la sessió, consider que si és possible, hauríem d'estalviar els deu minuts.

EL SR PRESIDENT:

D'acord; té la paraula per acceptar o rebutjar esmenes i fixar la posició.

EL SR PASCUAL I AMORÓS:

Sr President. Sres i Srs Diputats.

Començaré per les esmenes que presenta el Grup Parlamentari SOCIALISTA i la intervenció del Sr Valenciano. Ha presentat dues esmenes. La primera diu: "El Govern de la Comunitat Autònoma remetrà al Parlament tal i tal", i lleva la manifestació que el Parlament es congratula. Nosaltres som de l'oposició, i així com quan el Govern fa una cosa que no consideram ben feta el criticam, si fa falta amb duresa, si qualque membre del Govern o el mateix Govern duen qualque cosa bona, tampoc no li hem de llevar una cullerada de mel. Per consegüent, a pesar que després s'oposarà als punts 2 i 3, que són els més importants, volem mantenir l'expressió "es congratula".

Quant a la resta de les coses que tenen importància, que el pla sigui tramitat segons l'article 172 del Reglament de la Cambra i que el termini sigui de 12 mesos, jo li propòs una esmena transaccional, el text de la qual, que després passaré al President, diria: "En un termini de 12 mesos, el Pla Energètic de les Illes Balears, que remetrà aquest Parlament per a la seva discussió i aprovació, segons l'article 172 del Reglament de la Cambra", amb la qual cosa donaria satisfacció a tot el que proposa la seva esmena, tret del principi, que és la qüestió de la congratulació.

Respecte de la segona, jo he dir que no millora les coses, o sigui que les empitjora i diré per què. El Govern no ha de formar uns criteris d'un pla director, ha de formar tot el pla director, inclosos els criteris. Per consegüent, substituir el pla director sectorial pels criteris generals del pla director sectorial és un mal assumpte. El que es pot fer, ja que vostè vol que aquests criteris vinguin aquí en un termini de sis mesos, és una altra esmena transaccional que seria que quan acaba la redacció proposada pel Grup Parlamentari Mixt, on diu "a les Illes Balears", després d'una coma digui: "els criteris del qual - del pla director - seran presentats al Parlament en el termini de sis mesos". Així, don satisfacció al que volia, però llevat la incorrecció que el Govern formuli uns criteris. No són uns criteris que ha de formular el Govern, és tot el pla.

Llavors hi ha el detall de l'Institut Balear d'Estadística. Efectivament també m'agrada molt més l'Institut Balear d'Estadística que l'Institut Balear d'Economia; l'únic que jo volia era treure un exemple d'un institut que no comporta un cost important, i ja que he esmentat aquest tema, contestaré al Sr González i Ortea.

Fins ara, quantes vegades s'havia parlat del tema de l'energia, en aquest Parlament? Quines actuacions brillants ha tengut la Direcció General d'Energia Industrial i de Medi Ambient? Quines coses han fet, tan meravelloses? Jo no n'he vist cap, Sr González i Ortea. Jo crec que ha passat amb un silenci sepulcral tot el tema energètic durant aquests anys i que el tema de l'Institut només té importància en una cosa, potser amb els mateixos funcionaris redistribuïts, per bé que si en fessin falta un o dos més, tampoc no passaria res. Què passa? Que si cream un Institut Balear de l'Energia hi ha unes persones que cada any han de venir aquí, que s'han dedicat més a aquest institut i no sé què més. Quan tenim un tema que es troba diluït dins una Direcció General, què passa? Que no se'n parla. Molt

bé, continuarem sense parlar-ne. De totes maneres jo li anuncio que pens fer un seguiment d'aquest tema al llarg de tots aquests quatre anys.

Respecte del PSM-EEM, jo anava a dir que el Grup majoritari posassin el termini que volguessin, però com que tanmateix rebutjaren la moció, li he de dir que acceptar la seva esmena i que es voti amb el termini de tres mesos. Respecte a les seves esmenes addicionals, evidentment no tenim cap inconvenient perquè es votin, nosaltres ho farem a favor, però que es votin per separat si qualcú ho demana.

El Sr González i Ortea diu que sí al Pla Energètic i que s'ha de discutir ...

EL SR PRESIDENT:

Sr Pascual, li prec que manifesti si accepta o no les esmenes del PSM-EEM, perquè no es poden votar ...

EL SR PASCUAL I AMORÓS:

Si, Sr President, ho he dit, les accepto i de pas, si vol, li donaré el text per si...

Bé, Sr González i Ortea, hem de fer un pla energètic i l'hem de dur aquí. Resulta que molt probablement - dic molt probablement perquè els comptes d'aquest Govern són que es continuï urbanitzant, que es continuï construint - hi haurà un increment important del consum d'energia que farà imprescindible una central. He dit molt probablement, tal vegada canvien de política urbanística i també hi ha un gran estalvi i no fa falta aquesta central, però no és lògic, si havíem de posar unes missions les posaríem que continuarem amb la mateixa política que s'ha dut fins ara, que canviarem la Llei d'Espais Naturals, etc, i que necessitarem una central.

Aleshores, hem d'ubicar aquesta central. Molt bé, ja tenim el pla energètic aquí. Després, què feim? Després, diu, no sabem si haurem de fer les directrius o un pla director sectorial. Males notícies, Sr González i Ortea. Si les directrius d'ordenació territorial no són exposades al públic, amb el seu avanç de planejament, d'aquí a un any, ens acaba d'anunciar una mala notícia. Precisament n'he pres nota, perquè vostè ha dit "esperarem i quan tenguem aquí el Pla Energètic aquí, tal vegada després l'incorporam a les directrius". El Sr Conseller ja no em va contestar; la pròxima vegada li preguntaré si faran l'avanç de planejament de les directrius després de les olimpíades o en haver acabat la legislatura.

Si volem resoldre urbanísticament el problema de les obres i instal·lacions per a la producció i distribució d'energia, haurem de fer un pla director sectorial, a no ser que no vulguem que no hi hagi participació pública, perquè tal vegada és un objectiu que no hi hagi una participació pública. Jo crec que no, jo crec que aquí hi ha d'haver una participació important de tots els sectors socials, i no passi pena, Sr González i Ortea: El nostre Grup, el més petit d'aquesta Cambra, si es du aquí una cosa raonable li donarem suport encara que sigui impopular, encara que sigui impopular la ubicació de les instal·lacions i de les obres que s'hagin de fer. Cerquin el consens, el cerquin, amb el consens la informació pública no fa por, li he posat l'exemple del Pla de residus sòlids. Una cosa tan conflictiva com els residus sòlids a Mallorca, s'ha resolt a base de consens. Anem a cercar la mateixa solució. De totes maneres, jo esper que al final tendrem el pla director sectorial; que avui no s'aprovarà, però que al final l'haurem de fer.

Respecte a l'Institut Balear d'Energia, com a darrer tema, aquí tenc, per exemple, la Comunitat Autònoma de València que té, des de l'any 1982, l'Institut de promoció d'energies alternatives i d'estalvi energètic, i n'hi ha bastants més a tot Espanya. Vull dir que no es que facem cap invent, sinó senzillament un institut que té precedents i que crec que fa falta si realment volem estalviar energia, si volem dur una política energètica racional.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Pascual. Dins el torn de contrarèplica, té la paraula el Sr Serra i Busquets.

EL SR SERRA I BUSQUETS:

Gràcies. En primer lloc, el nostre Grup està molt content que el Grup Mixt estigui d'acord amb les esmenes que presentam, però hem de fer una rèplica des d'un punt de vista purament de raonament a la intervenció del Portaveu del Grup POPULAR I UNIÓ MALLORQUINA.

Quan parlem d'auditories, Sr González i Ortea, parlem d'una cosa en la qual Conselleria d'Indústria ja hi té una certa pràctica. En concret, va fer auditories als centres del Consell Insular, cosa que supòs que vostè ha seguit o, si no, li podem passar aquestes auditories quan vulgui. Aleshores, aquestes auditories apuntaven, encara d'una manera una mica primitiva, a una figura que avui en dia tècnicament tots coneixem, que es diu recerca de millor tecnologia de mercat, ja que precisament la millor tecnologia de mercat és la que arriba a estalviar l'energia bàsicament d'edificis, i qui diu edificis hi pot afegir altres tipus d'instal·lacions.

En aquest sentit, quan nosaltres parlem de les recomanacions del Consell d'Europa - si vostè també ho vol qualificar de demagògic, ho faci, m'és igual - el que plantejam és senzillament el mateix que diu la darrera resolució del Consell d'Europa en aquest respecte, ni més ni manco. Per altra banda, la veritat és que quan vostè ha començat a parlar de més consum, però parlant d'instal·lacions obsoletes, aleshores ja se'ns han creuat els cables. Si hi ha instal·lacions obsoletes, precisament serà cercant millors tecnologies de mercat que se substituiran i, per tant, es produirà un estalvi, això és obvi.

Per altra banda, Sr González i Ortea, crec que no ens ha entès quan nosaltres hem parlat que la via d'instar el Govern a promoure campanyes d'estalvi energètic amb coordinació amb GESA, institucions d'administració local i associacions de veïnats. Això no vol dir en absolut que s'hagin de posar doblers, vol dir senzillament orientar aquestes campanyes. En principi, GESA s'ha compromès a fer-ne d'aquestes campanyes, ho ha dit públicament. Si el Govern manifesta la seva voluntat de coordinació, de direcció, per ventura haurà de posa o no - això ja és un decisió que correspon al Govern, no a nosaltres - part del seu pressupost, però sí que hi pot tenir una participació; si no la vol tenir, és un altre tema.

Contaminació? Coneixem molt bé la història de Sant Joan de Déu, coneixem parcialment la de Maó, hi ha controvèrsia entorn del tema, però li puc que dir que després de l'actuació de la Direcció General del Govern, Sant Joan de Déu ha continuat amb uns processos de contaminació, de vegades fins i tot enganant, perquè no ha acabat de substituir el fuoil aquest dels vespres així com havia dit, això és obvi.

I ara acabaré amb una petita broma que per ventura vostè coneix, Sr González i Ortea. Vostè sap que la Conselleria d'Indústria del nostre Govern va autoritzar de tallar el llum a una planta completa de les seves pròpies instal·lacions? Això va ser fa dos anys; va sortir al BOCAIB, signat per la Conselleria d'Indústria, supòs que no devia ser per estalvi energètic, ho dic com a possible exemple de gestió: El mateix Govern va autoritzar a tallar-se el llum per falta de pagament d'un comptador, al Polígon. Ho dic perquè és una broma que va ser pública i que en termes generals va resultar bastant graciosa. Gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Serra. Per Grup Parlamentari SOCIALISTA, dins el mateix torn de contrarèplica, té la paraula el Diputat Sr Valenciano i López.

EL SR VALENCIANO I LÓPEZ:

Sr President. Sres i Srs Diputats.

Referent a la intervenció del Sr Pascual sobre les esmenes del Sr Pascual i la transacció que proposava, jo crec que quant a la primera esmena el tema és ben clar, Sr Pascual. És excessiu, ens podem congratular per coses importants, ha dit el mateix portaveu del Grup POPULAR, però per una cosa com aquesta realment creim que no hi ha lloc, que és molt més adequada la redacció que proposa el nostre Grup i, per tant, no acceptam aquesta transacció.

Referent a la segona transacció que proposa, del pla director sectorial, jo no vull entrar a debatre si primer són els criteris o una altra cosa; el que no tendria cap sentit seria que haguéssim d'aprovar aquí uns criteris generals quan ja s'ha fet el pla. Si ja han fet el pla, de què serveix aprovar els criteris? Lògicament, primer s'han d'aprovar els criteris i després s'ha de fer el pla, però és igual, acceptam la transacció. El que jo voldria fer és una reflexió en aquest sentit al Portaveu del Grup POPULAR, perquè la seva intervenció m'ha donat a entendre que en principi ho veia bé, que no votarien a favor, perquè que tampoc no estava tancat, i en aquest sentit m'agradaria introduir - dins el context d'aquest debat, evidentment - un argument que no he dit, però que crec que és important i que s'ha de tenir en compte, tot i que no ha sortit a cap dels dos debats que hi hagut, ni el dia de la interpel·lació ni ara, i és la producció d'energia.

En aquest moment, nosaltres tenim una producció d'energia i l'any 1994, d'aquí a tres anys, han de tancar la central de Sant Joan de Déu, perquè ja és obsoleta, és a dir, que restarem 150 megavats. Per una altra banda, s'obrirà la nova central des Murterar 2, que seran 250 megavats més, és a dir que només tendrem un increment de 100 megavats. Per què passa? Que si nosaltres mantenim el mateix ritme de creixement o fins i tot, si volen, d'un 6% - és el debat que hi va haver a la interpel·lació i a la moció -, cosa que els puc demostrar numèricament amb una taula, d'aquí a quatre anys resultarà que ja consumirem aquest increment que haurem tengut d'energia. Què significa, això? Significa que d'aquí a quatre anys, exactament d'aquí a quatre anys, forçosament ha de funcionar una nova central. És molt diferent que aquesta central sigui una central grossa, que pugui absorbir una gran capacitat, o que sigui una central petita, de tràmit, només per pal·liar aquest "décalage" que hi pugui haver de programació, perquè després es faci una central grossa.

Per tant, jo voldria que reflexionassin en aquest sentit, perquè aquesta programació és molt important. Si el Parlament aconseguim dur endavant un pla energètic ràpidament, que es pugui construir una central més o manco important que asseguri l'energia, estalviarem haver de fer una central petita per cobrir aquest "décalage" de programació amb el qual ens trobarem d'aquí a quatre anys, és a dir, ens estalviarem el problema que diuen normalment de ca el tresorer: Amb una programació ràpida, ens estalviarem una central de 100 megavats, cosa que

evitaria molts de problemes que realment no desig a ningú i encara manco a la barriada del Coll de'n Rabassa.

Per tant, jo apel·laria a la responsabilitat del Grup POPULAR. Si avui no aprovam aquí una mesura ràpida i eficaç per tal que es pugui construir ràpidament una central important, el que farem serà obligar a construir una central petita, perquè d'aquí a quatre anys la central des Murterar 2 no donarà a bastament. Reflexionin, perquè crec que és un tema important. Jo entenc perfectament els motius que diu el Portaveu del Grup POPULAR i fins i tot els compartesc, però hem presentat aquesta esmena perquè s'ha de donar velocitat a aquesta tramitació perquè és innecessari fer una central petita que d'aquí a sis o set anys quedaria obsoleta, si ara - si ho feim ràpidament - en podem fer una de grossa. Jo demanaria al representant del Grup POPULAR que s'ho pensàs una mica, perquè val la pena votar a favor del segon punt. Gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Valenciano. Pel Grup Parlamentari POPULAR I UNIÓ MALLORQUINA, té la paraula el Sr González i Ortea.

EL SR GONZÁLEZ I ORTEA:

Gracias, Sr Presidente. Sr Pascual, ventajas del Instituto Balear, dice usted que habrá unas personas que tendrán que comparecer aquí y explicarnos qué hacen. Perdome, pero no le entiendo. La mecánica parlamentaria no sólo permite, sino que hay una figura que usted, como veterano, sabe muy bien que funciona constantemente, que es la de comparecencia de los consellers acompañados de sus directores generales. Pida usted la comparecencia del Conseller de Industria con el Director General adecuado y que nos expliquen lo que hacen, todas las veces que usted quiera; usted o cualquier otro grupo parlamentario, de acuerdo con el Reglamento de la Cámara. Por consiguiente, no me parece razón de peso para hacer un instituto que diga que así tendrán que venir a contarnos qué hacen; insisto que pueden hacerlo directamente los responsables de la Consellería o de la Dirección General en concreto.

Directrices, mala noticia. Yo no doy noticias, Sr Pascual. Como usted sabe, yo no soy miembro del Gobierno e ignoro por completo cuando el Gobierno va a presentar las directrices de ordenación del territorio, pero - y en esto empalmo un poco con lo último que se habló, con lo que dice el Sr Valenciano - mi principal argumento es precisamente el de la rapidez. El otro día el Conseller nos dijo también que había encargado que en seis meses GESA diera un estudio de posibles alternativas a la ampliación de la central en S'Estalella y, naturalmente, al pedir alternativas, se pedía en otros sitios. Bien, dentro de seis meses vamos a tener muchos más datos o va a tenerlos la Consellería de Industria. Lo que yo digo es por qué ahora vamos a prever un plan atípico, por decirlo de alguna manera, que no está contemplado en la Ley de Ordenación del Territorio, para el cual damos al Gobierno un año, y después aún damos otros seis meses para que se haga un plan director sectorial sobre ubicación, que es nuestra competencia concreta, la de ordenación del territorio. Yo digo: Vamos a pedir que el Gobierno no traiga un plan en doce meses lo más completo posible, a poder ser con esas alternativas de ubicación ya estudiadas, que al final - insisto y lo dije antes - se va a tratar de sota, caballo y rey, porque tampoco se pueden vislumbrar

grandes alternativas y entonces, dentro de seis meses, dentro de ocho meses, el Gobierno va a tener muchas más posibilidades, entre ellas los estudios de las directrices de ordenación del territorio, que no sé cuando se acabarán, pero que me consta que están muy adelantados. Es un elemento más.

Por consiguiente, lo más rápido de todo es no aprobar el segundo punto de la moción que presenta el Sr Pascual, es lo más rápido de todo, aprobar exclusivamente el primero, que dice que en doce meses tendrá que presentarse aquí un plan para su discusión y debate. Por supuesto, si usted mismo pide en el primer punto que este plan se traiga al Parlamento, el plan va a tener toda la luz y todos los taquígrafos que usted quiera, la opinión pública va a poder decirlo todo, por de pronto todos los miembros de esta Cámara, que en principio representamos a toda la opinión pública de las Islas. Por consiguiente, insisto que el plan no puede tener más luz y más taquígrafos, si lo que usted está pidiendo y yo le estoy diciendo que vamos a apoyar su petición, es que el Conseller de Industria - el Gobierno, en definitiva - traiga este plan aquí. No acabo de ver qué obscuridades o qué tinieblas ve usted en el asunto.

Lo de la tecnología, Sr Serra, quizá lo expliqué muy mal, estaba muy apurado, el tiempo se acababa. Yo no digo que las instalaciones estén obsoletas; por poner un ejemplo claro, yo no digo que la Comunidad Autónoma tenga un coche muy antiguo que le consume mucho y que lo que hay que hacer un un examen de ese coche y decir: Mire, tire usted ese coche y compre otro nuevo nuevo que consuma mucho menos, y además de gasolina sin plomo. No digo eso, yo digo que esta Comunidad Autónoma es de una sobriedad prácticamente espartana; que tiene un coche cuando probablemente necesitaría tres y cuando probablemente cualquier auditoria - eso lo digo entre comillas - le diría: Lo que usted necesita son tres coches, con uno no puede usted funcionar. No sé si ahora me he explicado suficientemente.

En cuanto al tema que el Gobierno coordine una campaña que va a pagar GESA, Sr Serra, si usted mismo me está diciendo que GESA incumple las órdenes de la Consellería de Industria en cuanto a los usos de determinados combustibles, ¿usted cree que GESA va a pagar la campaña, a hacer de pagano y dejar que el Gobierno, sin poner una peseta, coordine y le diga la campaña que tiene que hacer? Eso, Sr Serra, no nos lo creemos ni usted, ni yo, ni ninguno de los diputados Gracias, Sr Presidente.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr González i Ortea. De la intervenció del Sr Valenciano he deduït que no està d'acord que es modifiqui el punt primer de la moció. En conseqüència, només queden dues possibilitats a l'autor de la moció: Acceptar l'esmena o deixar el text inicial tal com estava, perquè per fer la modificació no hi ha d'haver cap Grup que s'hi oposi.

EL SR PASCUAL I AMORÓS:

Sí; el text inicial, Sr President.

EL SR PRESIDENT:

Demana al Sr Secretari segon que faci lectura del text de la moció que anam a votar, tal com ara queda.

EL SR SECRETARI SEGON:

“1.- El Parlament de les Illes Balears es congratula per l'anunci fet pel Conseller d'Indústria i Comerç que el Govern formularà en un termini comprès entre 8 i 12 mesos el Pla Energètic de les Illes Balears, que remetrà a aquest Parlament per a la seva discussió i aprovació.

2.- En base a les determinacions del Pla Energètic, el Govern formarà el Pla director sectorial d'edificacions i instal·lacions per a la producció i distribució d'energia a les Illes Balears, els criteris del qual seran presentats al Parlament en el termini de sis mesos.

3.- El Parlament de les Illes Balears insta el Govern a la creació de l'Institut Balear de l'Energia en el termini de tres mesos, l'objecte del qual serà la promoció de l'estalvi i eficiència energètics de les energies alternatives y, en general, de tots el problemes derivats de la producció, distribució i consum d'energia a les nostres illes.

4.- El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de la Comunitat Autònoma a realitzar auditories energètiques a les seves instal·lacions amb l'objectiu d'aconseguir un estalvi, com a mínim del 15% de l'energia que s'utilitza.

5.- El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de la Comunitat Autònoma a promoure campanyes d'estalvi energètic i d'utilització d'energies alternatives i no contaminants amb coordinació amb GESA, les institucions d'administració local i les associacions de veïns.

6.- El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de la Comunitat Autònoma que procuri, per tots els mitjans legals possibles, frenar i evitar la contaminació que produeixen actualment les instal·lacions d'energia elèctrica de GESA a les Illes Balears”.

EL SR PRESIDENT:

Sí, Sr González i Ortea. D'acord. Procedirem, idò, a la votació per separat. En primer lloc, votarem el primer punt, i a continuació, la resta.

Sres i Srs Diputats que votin a favor del punt primer de la moció, es volen posar drets, per favor? Gràcies, es poden asseure.

Sres i Srs Diputats que voten en contra del punt primer, es volen posar drets per favor?

Sres i Srs Diputats que s'abstenen, es volen posar drets, per favor? Gràcies, es poden asseure.

El resultat de la votació ha estat: A favor, 36; en contra, cap; abstencions, 20. En conseqüència, queda aprovat el punt primer de la moció i passam a la votació dels punts següents.

Sres i Srs Diputats que votin a favor, es volen posar drets? Gràcies, es poden asseure.

Sres i Srs Diputats que voten en contra, es volen posar drets? Gràcies, es poden asseure.

Sres i Srs Diputats que s'abstenen?

Resultat de la Votació: A favor, 26; en contra, 30. En conseqüència, queden rebutjats els punts posteriors de la moció. Queda, idò, aprovada la moció presentada pel Grup Parlamentari MIXT relativa a política relacionada amb producció, distribució i consum d'energia a les Illes Balears, únicament pel que respecta al punt primer.

V.- INTERPEL·LACIÓ R.G.E. NÚM. 1472191 PRESENTADA PEL GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTA, RELATIVA A POLÍTICA LINGÜÍSTICA DEL GOVERN DE LA CAIB.

EL SR PRESIDENT:

Passam al punt següent de l'ordre del dia, que és la Interpel·lació núm. 1472, presentada pel Grup Parlamentari SOCIALISTA, relativa a política lingüística del Govern de la Comunitat Autònoma. Pel Grup interpel·lant, té la paraula el Diputat Sr Moll.

EL SR MOLL I MARQUÈS:

Moltes gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats.

Abans d'entrar en el tema de la interpel·lació, voldria fer algunes consideracions prèvies. Primer, voldria aprofitar per felicitar la Sra Cava de Llano per les seves primeres paraules en català de la seva intervenció i, ja que hi som, també felicitar el Sr Ribas de Reyna per la seva intervenció en el Consell Insular. Per favor, no es deixi impressionar per aquelles crítiques que li varen fer al diari. Sense assenyalar ningú, a mi em fa molta gràcia veure que hi ha moltes persones mallorquines que quan parlen en castellà destrossen aquesta llengua i ningú no els critica, i en canvi vostè va parlar bastant bé en mallorquí i el varen criticar. No en faci cas.

L'altra consideració que vull fer és que aquest tema de la normalització lingüística no es presta a un plantejament partidista. En conseqüència, vull anunciar que s'ha presentat aquesta interpel·lació amb un esperit constructiu, perquè aquest és un tema típic en el qual els socialistes sempre hem ofert la nostra col·laboració al Govern de la Comunitat Autònoma, perquè el consideram un tema d'interès general de la societat illenca. Però, clar, això no vol dir que haguem de mantenir una actitud crítica, precisament per la importància que té el tema. A nosaltres ens preocupa el desinterès del Govern pel tema de la llengua, ens fa sospitar que el Govern no té política lingüística, i potser els senyors del Govern em demanaran: Si no tenim política lingüística, per què ens interpel·len sobre una cosa inexistent? Els interpel·lam perquè voldríem que ens

convencessin que anam errats i que sí tenen una política lingüística.

Parlo contínuament del Govern perquè creim que aquest és el punt clau, que la política lingüística no és la política d'una conselleria, jo mateix ho he dit altres vegades en moltes intervencions anteriors sobre aquest tema, sinó que ha de ser necessàriament una política de tot el Govern, ha de ser una política interdepartamental per excel·lència. Quan es parla de carreteres, per exemple, ja se sap, això és cosa del Sr Saiz i els altres podem desconnectar o passar olímpicament; quan es parla de la producció lletera, és un tema del Sr Morey, i quan parlem de l'Hospital Joan March, és tema del Sr Oliver i els altres podem fer mots encreuats, però quan es parla de normalització lingüística això no és possible perquè és un tema que afecta totes les conselleries, que totes s'han de sentir al·ludides i totes hi han de tenir el mateix interès, i com que això en realitat no és així, passa el que passa, que el Govern, en aquest tema, entra contínuament en contradiccions i incoherències, i, per tant, està mancat de credibilitat en el tema de la defensa de la nostra llengua.

Jo vull reconèixer que la Conselleria de Cultura s'esforça, cobreix l'expedient, encara que moltes vegades sense massa convicció - es va veure en el tema de la pregunta del Sr Damià Pons sobre la retolació de les peces exposades al Museu de Mallorca, que la resposta de la Consellera no va ser molt convincent - però en fi, jo vull reconèixer que és la Conselleria que s'esforça més, però evidentment això no basta. No sols no basta, sinó que jo diria que no serveix per a res, en definitiva, si les altres conselleries passen olímpicament del tema. Una de les coses bones que ha fet la Conselleria de Cultura va ser el Decret 100/1990, de 29 de novembre, que regula l'ús de les llengües oficials de l'Administració de la Comunitat Autònoma. El que passa, Sra Consellera de Cultura, és que els seus companys no li fan cas, i això és greu, a pesar que, insistesc, hi ha hagut algun progrés.

Per exemple, l'article 7 del seu Decret estipula, molt correctament, que la retolació pública s'ha de fer en català i "només per circumstàncies socio-lingüístiques d'especial transcendència - diu el decret i jo afegesc: que no es donen enlloc de les Illes Balears - la retolació ha de ser bilingüe i, en aquest cas, la primera versió ha de ser en català". Això ho diu la Llei de Normalització Lingüística que fa cinc anys que va entrar en vigor, i fins ara no s'havia fet en absolut, això per una banda, però efectivament, fa poques setmanes -jo ja havia presentat aquesta interpel·lació, però sé cert que no és conseqüència d'això, que consti - es va canviar la retolació de l'autopista de l'aeroport i de la via de cintura i he comprovat, i en aquest sentit vull felicitar els responsables d'aquesta acció, que la retolació és totalment correcta: només en català, perquè no hi cap necessitat de posar-ho en cap altra llengua, perquè tothom entén perfectament el que es diu allà.

Però clar, insistesc, això després de cinc anys i fins ara només a una via pública. La Consellera dirà: Idè si que hem fan cas, però lamentablement la mateixa Conselleria, al mateix temps que fa això, vulnera l'article 21 del seu decret, que diu que les publicacions de la Comunitat Autònoma han de ser en llengua catalana. Resulta que hem rebut un llibre, el Conseller ha tengut l'amabilitat d'enviar-nos un llibre molt interessant i molt ben fet, però es diu "Guía de la flora y fauna del mar

balear", que no sols és totalment en castellà, sinó que la mateixa tarja de salutació, el "saluda" del Conseller és en castellà; sabem per tant, que ell és "Consejero de Obras Públicas de la Comunidad Autónoma".

En català no hi ha absolutament res més que els noms vulgars dels peixos i plantes marines que descriu el llibre; més ben dit, hi ha els índexs analítics dels "nombres vulgars en castellano" i dels "nombres vulgars en inglés", però no "en catalán", sinó índex analític dels "nombres vulgars utilizados en las Baleares". Usats en quin idioma? Això no ho diu, en principi és un misteri. Llavors, les instruccions d'ús de la guia diuen que donen els nom vulgars "en castellano, en catalán y en inglés", encara que, després de "catalán" posen entre parèntesis "el utilizado en las Islas Baleares". Se suposa, per tant, que són els noms utilitzats a les Balears en català, però resulta que no, perquè llavors diu "indicados - aquestes llengües - con una C, B e I, respectivamente; la B, naturalment, de balear, un idioma que, com tots sabem, no existeix.

De manera que diuen els noms vulgars dels nostres peixos i plantes marines en un idioma que no existeix, i per si qualcú no creu que no existeix, el mateix llibre ho demostra, perquè dóna com a noms balears, per exemple, la pàguera o el pardal de moro, i jo deman: Si això és balear, què parlen a Menorca? Perquè a Menorca la pàguera és el pagre, al fadrí diuen junclà i al pardal de moro, amb perdó, li diuen vergamansa. Què passa? ¿Que això que parlen a Menorca no és balear o, si em permeten la punta de demagògia, que vostès volen imposar el mallorquí com a balear, i tal vegada els mallorquins i els eivissencs ens tuparan?

He posat tant d'èmfasi en l'actuació de la Conselleria d'Obres Públiques precisament per documentar que la política lingüística és de tot el Govern, coordinada, si vostès volen, per una conselleria, que pot ser la de cultura o una altra, ens és igual, però el seu esperit ha d'impregnar totes les conselleries, i si no, no sortiran de contradiccions. IFEBAL, per exemple, ens envia una targeta o una tarja per poder anar a les exposicions; tant la tarja com la carta estan en castellà. Ja sé que la Sra Consellera ha renyat els senyors d'IFEBAL i estic content que ho hagi fet, però no li han tornat a fer cas, perquè IFEBAL acaba d'enviar una documentació al Parlament que havíem demanat els socialistes i altra vegada l'ha enviada en castellà. Diuen que és culpa d'un funcionari, però això encara seria pitjor, perquè resultaria que la política lingüística del Govern Autònom de les illes Balears la dictarien els funcionaris espanyolistes, per dir-ho de qualche manera.

Si continuen per aquest camí, hauran de reconèixer que vostès fan desnormalització lingüística. Avui matí mateix he dut la meva filla a la Universitat i he vist el cartell a l'obra de construcció de l'Escola d'Hostaleria, cartell posat per la Conselleria de Turisme, tot en castellà. Les notificacions al Parlament jo volia dir que fins fa poc venien totes en castellà; no és ver, fins fa poc no, avui mateix he rebut una notificació del Sr Gilet que no serà possible la compareixença del Conseller de Turisme, escrita en castellà. Avui matí el Sr Morey ha donat un informe a la Comissió d'Agricultura, si no vaig errat, sobre no sé quines coses de la Comissió Europea, també tot en castellà. L'escrit de salutació del President de la Comunitat Autònoma a Hàbitat 91, al fulletó dels constructors era en castellà, l'escrit del President de la Comunitat Autònoma.

Jo crec que no els pot estranyar la nostra desconfiança davant aquest incompliment sistemàtic de la Llei de Normalització Lingüística. Hi ha sectors de dretes que es queixen que la Llei és una coacció, i és evident que ho és, perquè si la coacció nos fos necessària tampoc no necessitaríem lleis. La llei és una coacció i des del moment que la legítima representació popular, elegida democràticament, li dona forma de llei, tan lícita és una coacció com l'altra. Per què ha de ser lícita, per exemple, la coacció que suposa haver d'aprendre anglès i no ho ha de ser la coacció d'haver d'estudiar català? És exactament la mateixa coacció, i vostès estan sotmesos a la coacció d'haver de complir la Llei de Normalització Lingüística aprovada per unanimitat d'aquest Parlament, és a dir, també amb els seus vots.

La llei, com dic, fa cinc anys que està en vigor i vostès l'han incomplerta sistemàticament. Jo crec que aquesta és la prova del fet que vostès no tenen una política lingüística, si entenem per tal una política dirigida de forma ambiciosa i compromesa a la consecució d'un únic objectiu: fer que la nostra llengua, el català, sigui el vehicle normal, corrent, socialment necessari, obligat i exigit de comunicació social. Socialment necessari, no dic legalment necessari, obligat i exigit.

Ara per ara vostès no tenen aquesta voluntat i com que no tenen política lingüística, - aquesta és la nostra interpretació, ens convençin del contrari- s'han cercat un sucedani, han fet aquell acord institucional per a una campanya de normalització lingüística involucrant els consells insulars i l'Ajuntament de Palma. D'aquesta manera, vostès dilueixen la seva responsabilitat establint un acord en el qual involucren altres poders públics per fer una campanya que els serveix per cobrir l'expedient i eludeixen la seva obligació de formular, estructurar i executar una autèntica política lingüística. Ja sé que a l'acord defineixen la campanya d'una altra manera, però hauria de ser una operació de xoc, de durada relativament curta i molt intensa, amb un objectiu que seria aconseguir de crear el clima social necessari, la sensibilització social necessària perquè les altres mesures a adoptar dins una política lingüística trobin adobat el terreny, de manera que puguin fructificar.

Dit d'una altra manera: La campanya de normalització lingüística no és una política lingüística; és una eina d'una política lingüística, però no és la política lingüística, i, per tant, pressuposa l'existència d'una concepció global d'allò que s'ha de fer per retornar la nostra llengua a la seva plenitud i a la seva condició d'instrument social de comunicació a les nostres illes.

Desgraciadament, com jo ja suposava, s'ha encès el llum vermell molt abans que jo acabàs. Ja sé que reglamentàriament el President o la Presidenta, té més raó que un sant, en aquests moments, però voldria demanar si, atesa la importància política del tema, em podria concedir un parell de minuts més. Procuraré que siguin molt pocs, perquè crec que és important constatar que, com a mínim, aquest acord té un gran avantatge, i és que, com que està firmat pel Molt Honorable President de la Comunitat Autònoma, suposa un reconeixement que la política lingüística és de tot el Govern, no una política d'una conselleria.

Tots vostès, el Govern, molt ben representat en aquest moment, encara que escassament, tenen la gravíssima responsabilitat, però també l'honor i el privilegi de ser els qui han

aquestes illes. Crec que aquesta és la competència més noble que té aquest Govern, la que no haurien d'estar disposats a delegar ni a transferir a ningú. Vostès haurien de ser els impulsors del recobriment del català a les nostres illes, la locomotora que estirà tota la societat i tots els altres poders públics en aquesta tasca de recobriment del català. La nostra preocupació és veure que vostès no volen ser locomotora, que vostès van a remolc i ho reconeixen també a l'acord institucional, on diuen explícitament que els tràmits dels acords es prengueren a iniciativa de l'Obra Cultural Balear, que havent rebut de totes les institucions implicades diversos encàrrecs encaminats a la normalització ...

EL SR PRESIDENT:

Li prec que vagi acabant, Sr Moll.

EL SR MOLL I MARQUÉS:

Li asseguro que només necessito un minut, Sr President. Proposo que s'establís un pla conjunt de normalització lingüística i s'oferí a actuar com a entitat coordinadora, vostès ho escriuen a l'acord. De manera que la iniciativa va partir de l'Obra Cultural Balear; vostès hi posen els doblers i deleguen la responsabilitat. Nosaltres els demanem que per favor no deleguin aquesta responsabilitat. Estructurin una política lingüística compromesa amb el patrimoni cultural del nostre poble i assumeixin la seva responsabilitat creant els òrgans expressament encarregats d'executar aquesta política. Compleixin la llei, senzillament; ens conformem amb poquíssim, no importa que facin una gran definició de política lingüística, en tenen una de definida a la Llei, la compleixen, però posin mans a l'obra tot d'una, comencin a fer feina tot d'una. Jo els puc assegurar que en aquesta tasca poden comptar amb el suport del Grup Parlamentari SOCIALISTA i també estic segur que el nostre poble, les generacions d'ara i les que vendran, com diu la cançó, els ho agrairan per sempre més. Moltes gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Moll. En representació del Govern, té la paraula la Consellera Sra Munar.

LA SRA CONSELLERA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS (Mª Antònia Munar i Riutort):

Sr President. Sres i Srs Diputats.

Vull començar la meua intervenció rebutjant per complet les afirmacions del Sr Moll. Per argumentar la seva interpel·lació sobre política lingüística del Govern de la Comunitat Autònoma, ell utilitza uns arguments que intentaré rebatre un darrer l'altre. No em queda més remei que desmentir-lo públicament, perquè ha arribat un punt que sembla sincerament que l'oposició, amb la finalitat de demanar per demanar, ni tan sols es pren la molèstia d'informar-se correctament sobre quines són les actuacions de l'Executiu.

El Sr Moll acusa el Govern de no haver complert i, en molts de casos, ni tan sols haver iniciat el desplegament reglamentari adient per tal de realitzar el compliment de la llei vigent 3/1986, de 29 d'abril, de normalització lingüística. Doncs bé, crec que aquesta imputació és greu a més de falsa. Passaré a rebatre-la punt per punt, deixant abans ben clar que la Llei 3/1986, promulgada pel mateix Govern existent en l'actualitat, no només responsabilitza l'Executiu de la seva aplicació, sinó que hi involucra tots els poders públics que actuen dins l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

De fet, a l'articulat de l'esmentada llei es diferencien clarament aquells preceptes que afecten la totalitat dels ciutadans, aquells que afecten tots els poders públics, aquells en què el Govern ha de dur a terme unes tasques de promoció i aquells que de manera directa li encarreguen la realització de determinades accions. Em centraré en aquests, concretament, atès que seria impossible rebatre punt per punt tot l'Estatut d'Autonomia, en primer lloc, la Llei de Normalització i els diferents reglaments.

Passem, doncs, a analitzar aquesta darrera part. Article 9.1: "El Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ha de regular, mitjançant disposicions reglamentàries, l'ús normal de la llengua catalana, oralment o per escrit, en les activitats administratives de la seva competència". Doncs bé, aquesta regulació ja s'ha fet de manera que crec que prou explícita amb la promulgació del Decret 190, de 29 de novembre, pel qual es regula l'ús de les llengües oficials a l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Per una altra part, l'article 14.2 diu: "Correspon al Govern de la Comunitat Autònoma, d'acord amb l'assessorament de la Universitat de les Illes Balears, determinar els noms oficials dels municipis, territoris, nuclis de població, vies de comunicació interurbana en general i topònims de la Comunitat Autònoma. Els noms de vies urbanes han de ser determinats pels Ajuntaments corresponents i també amb l'assessorament esmentat, donant preferència a la toponímia popular tradicional i als elements culturals autòctons". D'acord amb aquest article, el Govern també ha dictat dos decrets, el Decret 36/1988, de 14 d'abril, pel qual es publiquen al BOCAIB les formes oficials dels topònims de les Illes Balears, i un altre Decret, el 61/1990, de 31 de maig, d'aplicació del Decret 36/1988, de 14 d'abril.

Un altre article, el 14.3, diu: "Aquestes denominacions són les legals a tots els efectes i la retolació ha de concordar amb elles. El Govern de la Comunitat ha de reglamentar la normalització de la retolació pública, respectant en tots els casos les normes internacionals que l'Estat hagi subscrit". El Decret 100/1990, de 29 de novembre, pel qual es regula l'ús de les llengües oficials de l'Administració de la CAIB, desplega també aquest precepte legal al Títol V, La Retolació Pública, articles 7 i 8, que no llegiré per anar més aviat.

L'article 28.1 diu: "El català ha de ser la llengua usual de les emissores de ràdio i de televisió i els altres mitjans de comunicació social titularitat de l'Administració Autònoma o sotmesos a la seva gestió". Com vostès sabran, l'únic mitjà de titularitat del Govern és l'emissora Ràdio Jove, adscrita a la Direcció General de Joventut de la Conselleria adjunta a Presidència i que realitza la totalitat de la seva programació en llengua catalana.

Uns altres articles, els 31 i 32, diuen, respectivament: "El Govern de la Comunitat Autònoma ha de dur una política de col·laboració en matèria de ràdio i televisió amb altres comunitats autònomes que tinguin el català com a llengua pròpia" i "En qualsevol cas, el Govern de la Comunitat Autònoma farà les gestions necessàries per facilitar als ciutadans de les Illes la recepció de les emissions de televisió en llengua catalana depenent d'altres comunitats autònomes". Doncs bé, el Govern Balear, mitjançant la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, manté aquesta política de col·laboració amb altres comunitats autònomes i ha facilitat la recepció a les Illes Balears de TV3, del Canal 33, de TV9 i de Catalunya Ràdio. Cal afegir que lamentam el tancament de Ràdio 4, no imputable precisament al Govern d'aquesta Comunitat, cosa que també hem comunicat a la direcció de Radiotelevisió Espanyola.

L'article 34.1 diu que el Govern de la Comunitat Autònoma assegurarà l'ús de la llengua catalana en totes les funcions i activitats de caire administratiu que es realitzin a les institucions i organismes que en depenen. Aquest mandat legal s'ha desplegat mitjançant el Decret 100/1990, de 29 de novembre, pel qual es regula l'ús de les llengües oficials de l'Administració de la CAIB que l'article 1 en fixa l'àmbit d'aplicació.

L'article 34.3 diu: "Les bases de convocatòria per a la provisió de places de l'Administració de la Comunitat Autònoma i de les corporacions locals inclouran una referència expressa al coneixement de la llengua catalana". Aquest precepte ve regulat a l'article 45 de la Llei 2/1989, de 22 de febrer, de Funció Pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, que estableix que a les seves proves selectives que es realitzin per a l'accés a les places de l'Administració dins l'àmbit territorial de les Illes Balears s'ha de tenir en compte, entre altres mèrits, el nivell de coneixement de les dues llengües oficials, la ponderació del qual determinarà l'Administració per a cada nivell professional".

Així mateix, un altre article, el 26 del Decret 100/1990, de 29 de novembre, pel qual es regula l'ús de les llengües oficials a l'Administració de la CAIB, fixa que en totes les bases de les convocatòries per a la selecció de personal al servei de l'Administració de la CAIB, funcionaris o contractats, en propietat o amb caràcter temporal, incloses les de promoció interna, s'hi ha d'incloure la pràctica obligatòria d'un exercici de coneixement de català o d'acreditació d'aquest, segon el cas, amb l'objectiu de valorar i assegurar que el nivell de coneixements de l'aspirant correspon al nivell d'obligatorietat assignat a cada lloc, a més de la seva consideració com a mèrit en tots els casos, d'acord amb un altre article, el 45, de la Llei de Funció Pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Un altre article, el 27 d'aquest mateix Decret, estableix que les bases de tota convocatòria de proveïment de places a l'Administració de la CAIB ha d'incloure, per al seu accés, els coneixements orals i escrits de la llengua catalana segons els requisits de classificació assignats a aquests. L'article 35.1 també diu que el Govern garantirà el coneixement de la llengua catalana als funcionaris i també a altres empleats públics al servei de l'Administració Autònoma, i que la mateixa obligació correspondrà també als consells insulars i a les corporacions locals dins el seu àmbit competencial. Aquest precepte és plenament garantit, atès que la Conselleria de Cultura, Educació i Esports va signar, fa temps, un conveni amb l'Obra Cultural Balear perquè realitzi aquests cursos de català per a funcionaris i personal adscrit a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Un altre article, el 38.2, diu que el Govern, d'acord amb les corporacions locals interessades ha de crear centres especialment dedicats en tot o en part a fomentar el coneixement, l'ús i la divulgació de la llengua catalana i de la cultura de les Illes Balears, i que així mateix podrà subvencionar fundacions i quantes entitats tinguin aquesta finalitat. Per tal de donar compliment al que disposa aquest article, el Govern Balear, juntament amb els Consells insulars i l'Ajuntament de Palma signà en data 13 de novembre del 1989 l'acord interinstitucional per a la campanya de normalització lingüística coneguda per tots amb el lema "la llengua, feina de tots". Per tant, no ha estat un incompliment ni ganes de deixar de complir amb una obligació el que ens va fer firmar aquesta campanya, sinó precisament el compliment d'aquestes obligacions.

D'altra banda, existeix l'Institut d'Estudis Baleàrics, organisme adscrit a la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, que du a terme una tasca considerable de divulgació de la cultura de les Illes Balears i de la llengua catalana com a vehicle d'expressió. Un altre article, el 39, diu que el Govern de la Comunitat assumirà la planificació, l'organització, la coordinació i la supervisió del procés de normalització de la llengua catalana, i que ha d'informar anualment sobre la seva evolució. Amb aquest fi s'ha creat i posat en funcionament un servei que té com a objecte les funcions assenyalades sense perjudici de les atribucions reconegudes a la disposició addicional segona de l'Estatut d'Autonomia, que ho dóna a la Universitat de les Illes Balears. Per una altra part, l'organigrama de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports també compta amb un servei, el de normalització lingüística, el qual du a terme totes aquestes tasques establertes en aquest article i, d'altra banda, el Govern també ve informant periòdicament el Parlament sobre qualsevol qüestió relacionada amb la política de normalització lingüística.

Un altre article, el 41, diu que el Govern de la Comunitat Autònoma ha d'establir un pla amb l'assessorament de la Universitat per tal que la població prengui consciència de la importància i utilitat de la llengua catalana i de la conservació, foment i transmissió de la cultura pròpia de les Illes Balears. El Govern, també mitjançant la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, manté estretes relacions amb la Universitat de les Illes Balears per tal de fomentar la difusió, l'estudi i la protecció de la nostra llengua i de la nostra cultura. De fet, són múltiples les actuacions que es duen a terme d'una manera coordinada. Per destacar-ne algunes, podríem fer referència a la creació del centre col·laborador del TERMCAT, Terminologia Catalana, o de l'inici d'una col·lecció denominada novament de difusió científica en català; els estudis de topònims, entre altres dels temes que, veig que s'encén el llum vermell, per tant no m'allargaré.

També existeix la Junta Avaluadora de Català, un organisme creat per la Conselleria amb la finalitat de lliurar certificats de coneixement del català entre la població adulta de les Illes Balears i que compta amb vocals de la nostra Universitat. Un altre article, el 42, també diu que s'han de realitzar enquestes sobre la situació de la llengua catalana a les Illes Balears. L'Institut Balear d'Estadística ha fet aquestes enquestes, també en va fer el Consell Insular de Mallorca quan jo n'era Presidenta de la Comissió de Cultura, i la veritat és que la darrera d'aquestes enquestes - no - l'havíem fet nosaltres, sinó la Generalitat de Catalunya - deia que el grau de coneixement de la nostra llengua era bastant superior al de Catalunya i que ens trobàvem en una situació en certa manera bona quant a coneixement i ús de la llengua catalana, elevadíssim oralment i que anava pujant en la forma escrita.

He parlat dels preceptes legals d'una manera directa i que són responsabilitat del Govern; els hem anat veient un per un i podríem dir que hi ha hagut un compliment exhaustiu per part del Govern d'aquests preceptes, i pel que fa al desenvolupament dels títols I, III i IV, que de qualque manera estan vinculats a la cultura. Hi ha un altre apartat, el Títol II, que en certa manera fa referència als temes d'educació, però com que veig que no tenim temps, no el podré analitzar en aquest moment.

EL SR PRESIDENT:

Li prec que vagi acabant, Sra Consellera.

LA SRA CONSELLERA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS (Mª Antònia Munar i Riutort):

Gràcies, Sr President, però com que és una relació exhaustiva de tot el que s'ha fet en tots i cada un dels punts, no tinc temps d'explicar-los tots. Només manifestar que el Govern de la Comunitat ha intentat fer un compliment exhaustiu de tots i cada un dels articles que ens obliguen, i que el Sr Moll ha intentat ridiculitzar una gestió seriosa en matèria de normalització lingüística posant uns exemples puntuals que l'únic que demostren és que realment encara no s'ha aconseguit la normalització, que encara hi ha molt per fer.

Quant als exemples que ha posat - el llibre del Sr Saiz i els temes d'IFEBAL i del Sr Gilet - jo li puc donar resposta dels motius d'un tema concret, perquè tenia el Conseller al meu costat i m'ha pogut donar l'explicació. És el tema de l'informe del Sr Morey d'avui matí al Parlament, i té, com tot, la seva justificació. El Sr Morey duia unes fotocòpies d'unes disposicions i comentaris de la Comunitat Econòmica Europea sobre un tema i també les fotocòpies que venien a dir quin era la posició del Govern Central - del seu Govern - sobre el tema de quotes lleteres. Aquestes fotocòpies, evidentment, eren en castellà, fet pel qual no han passat per un servei de traducció de llengua per venir al Parlament. Jo crec que tal vegada podríem recomanar al Sr Sólvez, que és alacantí - per tant, també de parla catalana - que quan doni els informes lleters, en lloc de fer-los en castellà els faci en el català d'Alacant, i en aquest cas no necessitem el servei de traducció. Gràcies, Sr President.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sra Consellera. Per fixar la posició i pel Grup Parlamentari Mixt, té la paraula el Sr Vidal i Juan.

EL SR VIDAL I JUAN:

Gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats.

Molt breument, perquè després de les tan brillants com dilatades intervencions tant de l'interpel·lant com de la interpel·lada, crec que podem demorar la fixació de la nostra posició fins que es presenti una moció a un pròxim ple. De totes maneres, hem pres mostra i llavors ho farem. Gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Vidal. Pel Grup Parlamentari PSM-EEM, té la paraula el Diputat Sr Morro.

EL SR MORRO I MARCÈ:

Gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats.

Procurarem ser breus, però el tema és prou important per fer-ne un esment. El nostre Grup també vol agrair amb sinceritat a l'Honorable Sra Diputada María Luísa Cava de Llano la voluntat expressada d'assumir la Llei de Normalització Lingüística com un fet de consciència individual i també un deure en l'exercici d'una funció pública a les Illes Balears.

Per ventura podríem començar plantejant un tema i és què es pretenia en el moment en què es va aprovar la Llei de Normalització Lingüística. Quines eren les intencions? Què es podia esperar? Quins objectius es plantejaven? Pens que la mateixa llei deixa molt clars tres aspectes fonamentals: Un, la recuperació de l'ús normal del nostre idioma dins les administracions de les Illes Balears, l'ús normal dins l'Administració tant autonòmica com local, un repte històric que és fonamental per respecte als drets dels ciutadans i també com a exemple a seguir per les altres organitzacions i administracions de les nostres illes. Com poden demanar a la societat de les Illes Balears que sigui conseqüent, que normalitzi el seu idioma si l'Administració pública no ho fa.

El segon aspecte seria la creació d'uns mitjans de comunicació audiovisual, se n'ha parlat molt en aquest Parlament i se'n continuarà parlant, realment és un dels temes més endarrerits. Un altre aspecte era l'adequació del sistema educatiu per tal d'atendre la demanda de coneixement del català. Aquests objectius - administració, mitjans de comunicació, sistema educatiu - eren els que havien de garantir la generalització del coneixement de la llengua catalana entre la població de les Illes Balears; i aquests eren els plantejaments que dugueren a la formulació de la Llei de Normalització Lingüística per a les Illes Balears. Certament, això ho volem deixar molt clar, hi ha molt poques competències: ni en mitjans de comunicació, ni en educació, i això no ho podem deixar de banda, perquè el Títol II és De l'Ensenyament i el Títol III és Dels mitjans de comunicació social. És ben cert que hi ha poques competències i que, en bona part, la Llei de Normalització Lingüística es fa difícil de complir des d'aquesta escassetat, des d'aquesta pobresa competencial.

No obstant això, després de sentir la intervenció de la Sra Consellera jo pens que no només ens hem de demanar si la Conselleria de Cultura i el Govern Balear han emès un conjunt de decrets que s'han fet sobre el tema de la normalització lingüística. Hem de tenir en compte altres aspectes: Quina és la situació actual de la nostra llengua a les Illes Balears? És cert que hi ha hagut coses positives, seria absurd negar-ho, sobretot tenint en compte la situació d'on partíem, però és igualment cert, dramàticament cert, que l'ús del català entre la gent jove d'aquestes illes es troba en retrocés, especialment als medis urbans grans com Palma, Eivissa i les zones litorals turístiques. Certament la situació social de l'idioma no és bona per molts de decrets que es facin.

Han canviat actituds? Han canviat hàbits? Han canviat prou en el mateix Govern, és cert, s'han fet decrets. En aquest sentit hi ha una llista considerable que vostè gairebé no ha tengut temps de llegir, però ¿com jutjam el compliment de la llei per part del Govern? Pels decrets que ha fet o pel seu compliment? El Decret 100/1990, de 29 de novembre, regula certament l'ús lingüístic per part de l'Administració Autònoma i dels organismes que en depenen. És un decret oficial, publicat, però ¿quines conselleries el compleixen? El Sr Moll s'hi ha referit i qualsevol ciutadà ho pot fer: És evident que la Conselleria d'Obres Públiques i Ordenació del Territori no el compleix; és evident que IFEBAL, IBASAN, IBATUR, no el compleixen; que les Conselleries de Funció Pública - Indústria, Comerç, Turisme a la seva pràctica quotidiana, en els seus documents interns, en la seva expressió pública de cara a l'exterior, no el compleixen.

A l'altre extrem, certament, hi trobam la Conselleria de Cultura i la Conselleria d'Agricultura amb un ús molt més normalitzat, per ventura la seva presència aquí avui és simptomàtica, però no ens enganem, perquè aquest decret no s'acompleix. Han passat molts d'anys des que va aprovar la llei. Tal vegada es podrà continuar argumentant que hi ha raons de prudència, d'oportunitat, que aconsellen de no frisar, etc. Jo pens que això no és excusa. En aquests moments tenim decrets, molt bé, tenim lleis, però falta complir-los. Hi ha un acord institucional publicat també l'any 1989, quan la campanya de normalització lingüística. Què s'ha fet, d'aquella campanya?

El tema de la toponímia, Sra Munar. Realment el punt 1 de l'article 14 ho diu ben clar, "els topònims de les Illes Balears tenen com a única forma oficial la catalana", però basta llegir el Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per trobar contínuament grafies i formes absolutament aberrants sobre els topònims dels municipis d'aquestes illes, i això crec que és un fet del qual s'ha de deixar constància: Que els mateixos rètols que col·loquen algunes conselleries incompleixen permanentment aquest article 14 esmentat.

Realment, i acab, es fa molt poc. Es fan algunes coses, això és indiscutible, però molt poques, i la situació és greu. Voldria fer referència, perquè varen agradar molt poc al nostre Grup PSM-EEM, a les paraules del President del Govern en el seu discurs d'investidura. Just hi ha el problema de les modalitats? Just hi ha el problema de la imposició? No ens preocupen altres aspectes? Ens hem de limitar simplement a aquests dos aspectes als quals es va fer referència? Jo voldria que fossin altres, creim que la interpel·lació és prou important i creim que, més que actituds simplistes de negar una realitat evident, fa falta que agafem el bou per les banyes amb serietat, amb rigor, i anem cap a una política que no és de partit, una política de país, una política de govern d'aquestes illes en la tasca més noble i més clara que pot dur a terme.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Diputat. Pel Grup Parlamentari POPULAR I UNIÓ MALLORQUINA, té la paraula el Sr Marí i Tur.

EL SR MARÍ I TUR:

Gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats. Ja que es parla de normalització lingüística, supòs que tothom estarà d'acord que puguem començar en una llengua que, encara que és morta, tenint en compte que aquesta tarda s'ha parlat tant de catedrals, bisbes i capellans, té la seva vigència. Hi aquell adagi que diu "esta brevis et placebis", que en la nostra llengua vol dir: sigues curt i t'aplaudiran. Jo no deman que m'aplaudeixin ni molt menys, però els promet que encara que els d'Eivissa ja hem perdut l'avió, així mateix seré molt curt.

El nostre Grup està totalment d'acord amb el que ha dit aquí la Sra Consellera. Dir que el grau de compliment del tema de la normalització lingüística no és tasca gens fàcil. Jo tenc la sort de treballar a un institut on hi ha més de 1000 alumnes i on s'ensenya el català, el castellà, l'alemany, l'italià i el francès, i els puc assegurar que mai no hi ha hagut cap protesta contra l'ensenyament de l'alemany, de l'italià, del francès o del castellà i en canvi hem d'acceptar que hi algunes reticències a l'hora d'aprendre el català. Això és culpa de tots, però jo record molt bé un consell que em donava mon pare, que deia que s'agafaven més mosques amb una gota de mel que amb una bóta de vinagre. Jo crec que hem de fer la normalització lingüística i record molt la dedicatòria que em va fer el Sr Moll, en una obra tan important per al coneixement de la nostra llengua com el Diccionari Català-Valencià-Balear. Dues personalitats de les quals avui s'ha parlat aquí implícitament, una el Sr Moll, pare, i l'altre Isidor Macabich, dos homes possiblement molt amics, però que a l'hora de normalitzar el català, si els tinguéssim aquí, segurament assistiríem a un dels debats més curiosos que es puguin fer sobre normalització lingüística.

A part d'aquesta petita anècdota, jo vull fer referència a l'informe que avui, a la una i mitja, ens ha entregat la coordinadora de la Comissió de la campanya de normalització lingüística, que no és tan catastrofista com s'ha dit aquí, perquè avui semblen certes aquelles paraules de Bertrand Russell quan diu que sempre és mal argument el fet de presumir l'absoluta maldat del contrari. Aquí no hi ha maldat absoluta de ningú, però a vegades un pensa ho pensa i creu que els bons, els que estan a favor de la campanya, són uns, i els que estan en contra o ho feim malament som els altres. En aquest tema de la política de normalització lingüística, crec que tots hem d'anar amb un mateix autobús, però un autobús al qual no li poden posar una marxa massa ràpida, perquè a vegades les coses no son així com un voldria, sinó així com la societat vol que siguin.

Dit això, dir i recollir el que ha ens dit la coordinadora d'aquesta campanya: "He de reconèixer que, malgrat progressos perceptibles en tots els camps, el ritme del procés de normalització en el temps de vigència de l'acord institucional per a la normalització lingüística ha estat lent i que és un esforç a tots els nivells perseverant". Un esforç que el nostre Grup - el que jo represent - no dubtin que el portarà a terme, però és que també ens agradaria que en aquelles institucions en les quals vostès hi tenen molt a dir, com per exemple un ajuntament regit pel partit socialista, o almanco ajudat per aquest partit, al diari Avui que aquest matí ens han donat a l'avió, el ban de l'Ajuntament de Sant Joan de Labritja d'Eivissa diu que "los interesados en asistir a clases del idioma inglés que este Ayuntamiento tiene previsto iniciar próximamente en colaboración con etc., etc.". En fi, que tots feim algun pecat literari o lingüístic, fins i tot els de l'esquerra, així que n'hem d'aprendre tots, nosaltres i vostès, eh?

Quant a la normalització lingüística, jo voldria recordar el que va dir el Director Provincial d'Educació, al qual vostès coneixen molt bé i jo respecto molt, però que ens hauria de fer pensar. Diu: "un cambio radical que ponga fin a la bipolaridad de estudiar sólo en catalán o sólo en castellano". Vull dir que això també ho podrien pensar i hauríem de saber exactament què volia dir.

Finalment, vull acabar dient que és una tasca comuna, i això ho diu la coordinadora de la normalització lingüística, "il·lusionar el conjunt de la societat balear en un projecte col·lectiu encaminat a aconseguir la plena normalització de la llengua de les Balears en un clima de concòrdia i de respecte dels drets de tots". Moltes gràcies, Sr President.

EL SR PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr Diputat. Per al tom de rèplica, té la paraula l'interpel·lant, Sr Moll.

EL SR MOLL I MARQUÈS:

Moltes gràcies, Sr President. Srs i Srs Diputats.

Jo he de començar per dir que jo tenia una lleugera esperança, però que desgraciadament no s'ha acomplert. La rèplica de la Sra Consellera - que s'ha sentit interpel·lada i jo ja he dit des del principi que no l'interpel·lava a ella, que interpel·lava el Govern; em va bé que hagi contestat ella en nom del Govern, però que no parli només d'ella - no ha estat en absolut dins l'esperit constructiu que jo havia anunciat i, pel que es veu, ella no ha sabut copsar, però ja en parlarem.

El primer que ha fet la Sra Consellera ha estat dir que la normalització de la llengua catalana és un objectiu dels poders públics, com diu l'Estatut d'Autonomia. Clar, això és una de les coses que jo havia suprimit de la meua primera intervenció i precisament és el que jo els retrec a vostès. En mallorquí ho deim ben clar: el que és de tothom no és de ningú; resulta que com que és competència de tots, al final no és competència de ningú.

L'Estatut diu que la normalització de la llengua és un objectiu dels poders públics, però clar, quan parla de la normalització lingüística i diu que és un objectiu de tots els poders públics vostès només se senten al·ludits en part. La regulació de la quota de producció lletera, per continuar amb el Sr Morey, també és un objectiu del Govern de la Comunitat Autònoma, però clar, només del Govern de la Comunitat Autònoma, els ajuntaments no tenen res a dir en això, i el resultat final és que vostès dediquen més esforços a la regulació de la producció lletera que a la normalització del català. Això no és resultat! Clar, com que és competència de tots, si els altres no fan res, jo tampoc no faig res. El Sr Marí també ho ha dit: Hi ha ajuntaments seus que també s'equivoquen. Clar, jo no ho he discutit això, jo no he discutit que no hi hagi ajuntaments nostres que també s'equivoquin; jo procuraré que s'equivoquin cada vegada manco i som aquí com a oposició per procurar que vostès també s'equivoquin cada vegada manco - em referesc al Govern, en aquest cas-

En conseqüència, jo insistesc que la interpel·lació i la moció que seguirà, lògicament, va amb esperit constructiu, però ja veig que el ressò que tendrà serà molt magre, perquè l'únic que fa la Sra Consellera és acusar-nos de no estar informats. Jo crec que vostè ens vol embetumar; nosaltres no estam informats, però ve aquí i pareix que ens vol embetumar, perquè diu cada cosa que han fet i no és cert que ho hagin fet, ja en parlarem després, però, a més, diu: "Això ho hem fet, perquè ho diu el decret tal". Ja ho ha dit el Sr Morro i té tota la raó del món: Què m'importa a mi, si el decret ho diu i ningú no ho fa, ni el Sr Saiz, ni el Sr Gilet? Al Sr Morey li ha passat això, molt bé, però no li hagués posat la tapa de Conselleria d'Agricultura, què vol que li digui? No és de la Conselleria d'Agricultura? Idò no li posin la seva tapa i ja està. Vostè dona un paper del Govern de Madrid, molt bé, està en castellà, però el que vostès assumeixen ho facin en català, per favor, perquè si no, no ens podran convèncer que vostès volen defensar la llengua catalana, és impossible. Com ens volen convèncer d'això? Resulta, per tant, que vostè ha fet un decret. Com que l'ha fet, ja ha cobert l'expedient i es queda tant tranquil·la. Jo insistesc que quasi ningú no el compleix. S'han publicat els topònims i vostè ja queda feliç, però a les entrades dels pobles tots estan mal escrits, encara, i la Llei de Normalització Lingüística donava un termini ben curt i ben clar per normalitzar tot això. Vostès van a cobrir l'expedient.

Aquests dies, Sra Consellera, alguns sectors ultramontans i peponellistes l'han acusada de catalanista. Per favor, no es deixi impressionar; de vegades jo tenc la sensació que vostè viu massa pendent del que diuen els diaris. No es deixi impressionar, sigui catalanista, no es preocupi; les persones més insignes d'aquest país illenc han estat catalanistes, tant els de la cultura com els de la política. Homes de totes les mentalitats, des d'un reaccionari - perquè era reaccionari - com Mossèn Alcover, passant per un conservador com Costa i Llobera, fins a un progressista com mon pare, i perdonin la immodèstia, eren catalanistes, clar que sí, i en política igual, des d'Emili Darder fins a Gabriel Alomar i tants d'altres. Sigui catalanista, per favor. La preocupació que jo tenc, precisament, és que em pareix que no ho és. Sigui catalanista, per favor, i ser catalanista, en aquest cas, vol dir tenir la convicció que vostès tenen l'obligació de defensar decididament la nostra llengua. Com es fa, això? Amb coses tan senzilles com, per exemple, plantar cara i donar guerra a l'estultícia iconoclasta d'aquests "masocas" mallorquins obnubilats per la ignorància o l'autoodi que es dediquen a embetumar els rètols que acaba de posar la Conselleria d'Obres Públiques, i que ja s'han embetumat per la via de cintura castellanitzant o espanyolitzant, com vostès vulguin, els topònims. Plantin cara a aquesta gent. Jo crec que ara que s'ha posat de moda això de les patrulles ciutadanes, tan nefastes, seria bo que en fessin una armada de dissolvents que anàs a fer nets aquests rètols. Si volen, jo m'oferec voluntari, hi podem anar; si els hotelers varen a anar fer net el Salt de la Bella Dona, els diputats podríem a anar fer nets els rètols. Estic disposat a fer-ho; si vostès s'hi apunten, hi podem anar.

S'ha tornat a encendre el llum, però és una llàstima, perquè vostè diu: Nosaltres hem fet no sé quantes coses. Jo ho he dit que vostès havien fet coses, i concretament vostè, la Conselleria de Cultura, però vostè no diu el que no han fet. Més ben dit, i per això he dit que ens volia embetumar: també ha dit que havien fet coses que no han fet. Vostè - m'ha citat no sé quins articles i jo n'hi citaré uns altres. El 29 imposa al Govern l'obligació de garantir el dret dels ciutadans a ser informats pels

mitjans de comunicació social tant en llengua castellana com en llengua catalana. No digui que això ho han fet. Vostès tenen l'obligació d'adoptar les mesures pertinents i produir els mitjans necessaris per al coneixement i ús de la llengua catalana en tots els àmbits i activitats de la vida social. No digui que ho han fet. La qüestió de les funcions i activitats de les seves institucions i organismes, ja ha quedat ben clar que no ho fan. Vostès han d'assumir la planificació, organització, coordinació i supervisió del procés de normalització, i no ho fan. Han fet aquest acord, que està molt bé, però no és que vostès assumeixin aquest procés - i vostè ha dit que ho han fet i, sobretot, han d'informar anualment el Parlament, cosa que, en cinc anys, no ho han fet cap vegada. També diu que hi ha una enquesta feta. L'article 40 diu que el Govern - no la Generalitat o el Consell Insular, el Govern - ve obligat a fer una enquesta i un mapa socio-lingüístic, a revisar-los periòdicament a fi de valorar la incidència de la campanya de normalització lingüística permanent que vostès haurien de fer i no fan, i això tampoc no ho han fet. Com vostè comprendrà, Sra Consellera! Jo crec que podríem continuar amb molts més articles que no han complert, però evidentment així no ens poden convèncer que vostès tinguin una política lingüística. Moltes gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Moll. Per a la contrarèplica, té la paraula la Consellera Sra Munar.

LA SRA CONSELLERA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS (Mª Antònia Munar i Riutort):

Gràcies, Sr President. Aquesta vegada seré molt breu. La normalització lingüística, Sr Moll, és un objectiu de tots i de tots els poders públics, i no s'ha de defensar abans que l'ataquin. Quan dic tots, dic tots, i vostès són els primers que l'incompleixen totalment. Posaré un exemple. Després de llegir-li lleis, reglaments, campanyes a les quals ens hem adherit, etc., vostè diu que nosaltres no hem fet res, ha volgut que almanco això quedàs clar. Jo li ho podria rebatre punt per punt, però al final vostè tomaria a dir exactament el mateix, perquè no hi ha pitjor sord que aquell qui no vol escoltar, i en canvi no es preocupa en absolut de tots els incompliments que fan tant els seus ajuntaments com els mateixos ministeris. Concretament el Ministeri d'Educació i Ciència, que és el que influeix més, de cara al futur, en tots els ciutadans, incompleix totalment. En les proves de tots els mestres que han d'opositar, no els fan saber català, això és una de les coses que fan més difícil la necessitat que els mestres puguin ensenyar en llengua catalana o almanco l'entenguin i vostès no solucionen cap d'aquests problemes. En les proves d'enguany hi ha hagut les mateixes dificultats que l'any passat i l'altre i l'altre i l'altre. Després de jo haver-li explicat tot el que nosaltres hem fet, vostè posa uns exemples que poden ser certs, però que el fet de ser anècdotes significa que les coses importants - s'han fet i que precisament vostè es fixa en coses petites, com un llibre publicat per una Conselleria. Per què no es fixa i parla de coses positives? De quin és el grau de coneixement oral de la nostra llengua, que és altíssim. Tampoc no es vol fixar en el fet que cada dia augmenta el grau de coneixement escrit, perquè això no li interessa; tampoc no li interessa que hi hagi quantitat de conselleries totalment normalitzades, on tots els funcionaris empen la llengua catalana, fins i tot per a les comunicacions internes, ni que el 99,9% de les publicacions de tot el Govern

Balear es facin en català. Vostè va a cercar un llibre on no s'ha fet i això m'omple de satisfacció, perquè el fet que vostè posi aquests petits exemples significa que el muntant general, que les coses importants ja s'han fet.

Després de tot això, diu que vostè parla per al Govern. Vostè no se'n deu adonar, però no parla per al Govern, perquè diu Sra Consellera, de manera que no parla en general, sinó que, no només em mira, sinó que al mateix temps diu el meu càrrec, contradient el que diu després. D'altra banda, per un costat diu que el Govern en general i jo en particular no feim res, i a la vegada diu que m'acusen de catalanista, que això el preocupa i que planti cara. Potser que a vostè li agradaria que me la rompressin, però jo no opino el mateix. No em fa massa il·lusió que m'acusin de res, ni de catalanista ni de cap altra cosa, però no es preocupi per això: estic acostumada a les crítiques, vostès m'ajuden a assumir-les.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sra Consellera.

VI.- PROPOSICIÓ NO DE LLEI R.G.E. NÚM. 1516/91, PRESENTADA PEL GRUP PARLAMENTARI MIXT, RELATIVA A DISMINUCIÓ D'EMISSIONS DE TVE A LES ILLES BALEARS.

EL SR PRESIDENT:

Passam al punt següent de l'ordre del dia, que és la Proposició no de Llei núm. 1516, subscripta pel Grup Parlamentari Mixt, sobre disminució de les emissions de TVE a les Illes Balears. En nom del Grup proponent, té la paraula el Sr Vidal i Juan.

EL SR VIDAL I JUAN:

Gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats.

Per acabar, un poquet de televisió, i no s'adormin, per favor. Esper que sense necessitat de recórrer a cites llatines, ni tan sols a Gracián, tindrem un poc de sort i sabrem sintetitzar de veritat, sense que m'hagin d'encendre el llum.

Quasi podríem dir que ens hem equivocat un poc pel que fa al títol d'aquesta proposició no de llei, perquè diu "disminució de les emissions de TVE a Balears" i hauria de dir el contrari, nosaltres demanam un augment, i és que des del mes de juliol s'ha deixat d'emetre l'informatiu vespre, de forma que TVE a les Illes Balears només emet durant una hora i cinc dies a la setmana. La programació és de 13 a 13,30 i de 14 a 14,30 hores, però es dona el cas que fa poc fins i tot s'ha reduït l'informatiu: si alguna vegada l'hem pogut veure, hem comprovat que només dura uns 20 o 22 minuts escassos.

Pel que fa a TVE, es cert que en alguns aspectes s'ha treballat més. Per exemple la cobertura de la informació referent a les illes menors ha anat millorant, però no ha succeït el mateix quant a la programació. Veim que així com havia augmentat des del 1979, que va començar només amb mitja hora d'emissió, des de l'any 1988 cap aquí ha anat disminuint i actualment, quan es va produir aquella disminució de 14,30 a les 14, i la programació anterior va passar a ser emesa des de les 13 a les 13,30 hores, com a compensació d'aquesta disminució es va crear l'informatiu vespre, que emetia a les 20,15 i acabava a les 20,30 hores, però que tenia una audiència molt considerable.

Tot això ha desaparegut i, resumint, som l'única comunitat autònoma de l'Estat amb llengua pròpia que encara no gaudeix de televisió autonòmica. L'ens públic de Radiotelevisió Espanyola de cada vegada redueix més l'espai d'emissió en la nostra llengua i l'arracona a hores de poca audiència, i això, a fil del que s'ha parlat aquí molt bé i molt extensament sobre la importància que té el fet de protegir i mirar de normalitzar la nostra llengua, jo crec que és molt important. Com que tots pensam igual, esper tots remarem en el mateix sentit: Que una cosa que és un vehicle cultural en la nostra llengua, tan important com aquestes emissions de televisió, aquí s'ha dit molt bé que és difícil crear lleis coactives a pesar que totes les lleis ho siguin, però que és difícil fer aquesta tasca, aconseguir aquesta normalització. En canvi - començant per mi mateix que he sentit protestar els meus fills perquè els feien estudiar això o allò -, és indubtable que aquestes emissions en la nostra llengua han aconseguit més que totes aquestes lleis que, torn a repetir, com a lleis, són coactives.

Si això no fos prou, tenim el cas de Canàries, on, naturalment, no tenen llengua pròpia com nosaltres, però ultra això les emissions duren tres hores - en tenim dades ben detallades, però no els vull cansar - cosa que demostra que és molt lamentable que una Comunitat Insular com la nostra que té llengua pròpia, repetesc - hagi arribat a aquesta disminució d'emissions. Per si això no fos prou, la Constitució, mitjançant l'article 3.3 resa que "la riquesa de les diferents modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que serà objecte d'especial respecte i protecció". Crec que només invocant això, tenint en compte que TVE és un servei públic i que no tenim televisió pròpia, com he dit abans, nosaltres veim molt bé que aquest Parlament es pronuncii en aquest sentit i insti el Govern de l'Estat perquè prengui les mesures oportunes que demanam aquí: Que almenys es torni a emetre des del centre de Radiotelevisió Espanyola a les Illes Balears, en la nostra llengua, durant 90 minuts diaris com a mínim i en hores d'audiència altes, tal com ja s'ha fet en èpoques anteriors, o sigui que no anem endarrera.

Potser ens diran que hi ha un Consell Assessor de RTVE a Balears; és veritat, sabem que treballa i que últimament fins i tot s'ha pronunciat en aquest aspecte, però la veritat és que, tal vegada per trobar-se dins el mateix ens públic o almenys, encara que sigui assessor, per no tenir una personalitat ni una força com la que podria tenir un acord del Parlament de les Illes Balears a través d'aquesta proposició no de llei, crec que procedeix que tots els grups pensem la importància d'aconseguir això que es pretén: que almenys no es redueixin aquestes emissions en la nostra llengua, en català, que emet TVE a les Illes Balears. Moltes gràcies, Sr President. Gràcies per la seva paciència, Sres i Srs Diputats.

(L'Honorable Sra Vice-presidenta primera substitueix el Molt Honorable Sr President en la direcció del debat)

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Diputat. Pel Grup PSM-EEM, té la paraula el Sr Morro.

EL SR MORRO I MARCÈ:

Gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats.

Des del nostre punt de vista, aquesta proposició no de llei constata uns fets innegables i indiscutibles. Els espais emesos pel centre de TVE a les Illes Balears han disminuït, és un fet, i, a més a més, han anat cap a hores de menor audiència. Per tant, és un proposició carregada de raó, perfectament emparada pel que estableix el marc constitucional, a la qual el nostre Grup, des d'una opció nacionalista i d'esquerres, no pot deixar de donar suport.

A la vegada, encara que sigui breument, volem anar una mica més enllà i insinuar alguns temes de reflexió. En primer lloc, creim que no ens hem de quedar amb l'anàlisi d'aquests minuts que s'han perdut o d'aquestes hores de menor audiència. A l'Estat espanyol, tot el sistema televisiu s'ha posat d'una manera clara al servei d'un procés uniformitzador i castellanitzador. Aquests darrers anys s'han fet moltes passes endarrera, passes que, des d'un punt de vista nacionalista, s'han d'analitzar i analitzam com a l'expressió d'una intolerància clara cap a la intercomunicació cultural i lingüística entre països, entre terres que tenen un mateix idioma, entre unes comunitats que parlen la llengua catalana.

Sembla - sembla no, és clar - que tracten d'impedir l'existència d'un espai de comunicació dins l'àmbit lingüístic català. De fet, TV3 es veia i ara no es veu al País Valencià, i a les Illes Balears realment es veu TV3, el canal valencià i el canal 33 gràcies a l'esforç econòmic i el treball d'una associació de ciutadans, crec que és prou evident. La concessions de canals privats no ha significat un procés positiu de cara a la presència del nostre idioma en el mitjà televisiu; tot el contrari, ha significat l'obertura d'un procés encara més empobridor i uniformitzador, i això són fets evidents. Hi ha una veritable reestructuració televisiva, com ha assenyalat Josep Gifreu, amb una estratègia més eficaç castellanització dels canals comunicatius dels nostres referents culturals sobre la base d'una llengua única, el castellà, i això no són casualitats. Es tracta de projectes, es tracta de polítiques que s'expressen clarament a través d'un Govern molt concret.

Evidentment, des del nostre punt de vista, creim que el Parlament de les Illes Balears ha de fer una opció clara en el tema que avui comentam al servei de la nostra personalitat com a poble i just hi ha un camí: Les Illes Balears han de comptar amb mitjans de comunicació propis en llengua catalana al servei de la comunicació dels nostres pobles i de la conservació i enfortiment de la nostra identitat. Manquen moltes mesures; manca, entre altres coses, la creació d'un canal autonòmic de televisió; manca la creació d'una emissora de ràdio d'àmbit interinsular; manca que el Govern Balear assumeixi una actitud decidida per tal de fer possibles uns mitjans de comunicació en la nostra llengua. Evidentment, hi ha una responsabilitat clara i important del Govern Balear.

També manca que el centre territorial de TVE sigui millor dotat de recursos humans, tècnics i econòmics. Ahir llegia a un diari que a Sant Cugat s'han iniciat obres d'ampliació, noves inversions, el mateix que a Esplugues, el centre de TVE a Catalunya, i per ventura el més important era que aquest centre preveu una ampliació que farà que la pròxima temporada s'emetran 45 hores setmanals. La Proposició no de Llei que debatem parla d'un mínim de 90 minuts diaris, hi ha una clara desproporció. Pens que hi ha una concepció provincial, quasi antropològica, de la televisió en català a les Illes Balears. Segurament a Madrid els costa entendre que en aquestes illes parlem una llengua pròpia, evidentment, una llengua pròpia com té tota comunitat, però una llengua que ha estat marginada per l'Estat.

També volem fer referència al fet que aquesta proposició no de llei és de mínims, on de fet es dona per bo el que podríem qualificar un "ghetto" horari en el qual se situa l'emissió en català des del centre de Balears. L'objectiu, repetesc, no pot ser altre que fer possible una televisió en català feta i emesa des de les Illes Balears, evidentment sense perdre la recepció d'altres televisions emeses des de fora. Això és una obligació constitucional. Televisió Espanyola té l'obligació d'emetre en llengua catalana, no just és una tasca del Govern Balear, també Televisió Espanyola ha d'emetre i establir una emissió completament en llengua catalana. Són 90 minuts, el nostre objectiu? Jo pens que no. Pensam que l'actuació per part de Televisió Espanyola i del Govern Central en certs aspectes arriba a ser gairebé una burla: de fet, s'han robat les emissions des de Sant Cugat a les Illes Balears.

Per tant, jo ja no parlaria d'opcions centralistes, crec que això no és la realitat, sinó d'autèntica ignorància de la realitat de les Illes Balears. Crec que no s'han adonat que aquí hi ha una llengua pròpia i una cultura pròpies, l'altre dia en parlàvem quan ens referíem al tancament o a la pèrdua de les emissions de Ràdio 4. Evidentment, i acab, nosaltres estam d'acord i votarem a favor, però no són només 90 minuts com a mínim, com es planteja en aquesta ben intencionada proposició no de llei: Es tracta de promoure un àmbit comunicatiu propi al servei d'aquest país i de la nostra cultura.

(El Molt Honorable Sr President reprèn la direcció del debat)

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Morro. Pel Grup Parlamentari SOCIALISTA, té la paraula el Diputat Sr Moll i Marquès.

EL SR MOLL I MARQUÈS:

Moltes gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats.

Vull començar per dir que el Grup SOCIALISTA, que sempre ha estat d'acord a exigir una ampliació de l'espai comunicacional en català a les nostres illes, sobretot en un instrument tan important com la televisió, donarà suport a aquesta proposició no de llei, però voldria fer una sèrie de consideracions.

No voldria entrar, com ha fet el Sr Morro, en el tema de la televisió autonòmica, perquè em sembla massa complicat i massa important per tractar-lo de passada. Només vull dir al Sr Morro que nosaltres no hem estat mai d'acord en la creació d'una televisió autonòmica a les Illes Balears per simples raons de prioritat de despesa, no per raons ideològiques o polítiques. En definitiva, estam segurs que hi ha altres solucions més econòmiques que la creació d'un canal propi, entre altres coses perquè és ben cert que tenim dret a unes hores d'emissió fetes des d'aquí en la nostra llengua, però si veim o si analitzam la situació a altres països on ja tenen aquest problema resolt, ens adonariem que els estudis regionals efectivament fan una programació regional com a màxim de dues o tres hores cada dia, i el que tenen és un canal diríem estatal, en el seu cas, en el nostre cas nacional, si vostè vol, o d'àmbit comunicacional català.

És a dir, que entrar només de passada en aquest tema, jo seria molt més partidari que TV3 fos la televisió de l'espai comunicacional català i que aquí tenguéssim, a més, una emissió regional de dues o tres hores cada dia com a màxim. Quan jo escolt les transmissions de partits de futbol pel canal valencià, m'he de tapar les orelles perquè és horrorós com destrossen la nostra llengua aquests bons senyors. Això que un jugador corri "pegat a la banda", com diuen aquests senyors de València, fa mal d'orelles i de qualque cosa més. Vull dir que a mi, com a oferta, l'emissió de València em sembla bastant lamentable.

Nosaltres creim, per tant, que els doblers que administra la Comunitat Autònoma poden ser destinats a coses més urgents, i no desconeix que el Govern actualment gasta quantitats brutals de doblers en coses que encara tenen manco prioritat que la televisió, això per descomptat, però en definitiva aquest tema ara no ve a compte, l'estudiarem quan vegem els pressuposts de l'any 1992. Nosaltres no hem presentat cap esmena a aquesta proposició no de llei i ho podríem haver fet. En aquests casos ho feim quasi sempre no recordant només les obligacions del Govern Central, sinó també les del Govern de la Comunitat Autònoma; aquesta vegada no ho hem fet perquè creim que són ganes de perdre el temps. En definitiva, mai no ens ha servit de res recordar al Govern Autònom les seves obligacions en aquests temes, però en aquest cas no ho hem fet sobretot per un altre motiu: Perquè resulta que hi ha un nou esperit de diàleg entre el Govern Central i el Govern de la Comunitat Autònoma, dins el qual tal vegada serà possible que també es plantegi aquest tema i nosaltres no voldríem interferir i que es produís,

com ja ha succeït altres vegades, una reacció contrària en el Govern, que digués: Com que ho ha proposat l'oposició, ara votarem en contra. En aquest Parlament tot és possible.

En definitiva, també hauria pogut demanar al Govern que fes les gestions pertinents davant l'ens públic de RTE per tal que sigui restablerta per a Balears la connexió amb el Canal 2 de Sant Cugat, sense perjudici, lògicament, de la continuació de la recepció dels programes de TV2 en castellà. És un tema que també ha estat àmpliament i reiteradament debatut en aquesta Cambra i tots estàvem d'acord en aquest desig de rebre aquest programes, de manera que supòs que la proposta s'hauria aprovat, per bé que creim que el tema que planteja el Grup Mixt en la seva proposició no de llei és prou important per contribuir, per la nostra banda, a evitar debats addicionals i dedicar-nos a concentrar esforços.

Votarem, per tant, a favor de la proposició no de llei tal com s'ha presentat, però voldríem fer algunes observacions que si bé no són prou importants per fer-les en forma d'esmena, creim que val la pena esmentar-les. En primer lloc, creim que en aquests casos és millor encomanar la gestió al Govern de la Comunitat Autònoma i no al Parlament, perquè el Parlament no pot fer gestions. El Parlament pot fer un propugnació, manifestar un desig, però no pot fer un seguiment d'aquest desig; qui ho podria fer, si volgués, és el Govern. Altra cosa és que vulgui.

En segon lloc, com ja vaig dir al debat de la proposició no de llei sobre la supressió de Ràdio 4, seria més exacte fer la gestió davant la Direcció de RTVE que davant el Govern Central, que formalment no pot fer res més que traslladar la nostra petició a la Direcció de RTVE. Ja sé que diran que qui comanda RTVE és el Govern Central - tema que tampoc no crec que convengui discutir en aquest moment -, però em pareix evident que dirigir-nos al Govern en lloc de fer-ho a la Direcció de RTVE és fer una voltera en lloc d'agafar la dreuera. Fins i tot acceptant la hipòtesi més pejorativa - i repetesc que l'hauríem de discutir -, en aquests casos els governs comanden a l'hora de fixar les línies generals ideològiques, però no a l'hora de prendre decisions de gestió tècnica i, com a màxim, econòmica. Aquí sí que, com va dir fa ja bastant de temps el Sr Joan Huguet, dirigir-nos al Govern Central és enviar "recados a la madre superiora", no serveix per a res.

Finalment, al nostre entendre també hauria anat millor invocar un altre article de la Constitució, no el 3.3, un article importantíssim que seria ben necessari que fos desplegat legislativament, però mentre no es faci aquest desplegament resulta massa general per a la invocació que se'n fa aquí. Hauria anat millor invocar l'article 20.3 de la Constitució, que diu que "la llei regularà l'organització i el control parlamentari dels mitjans de comunicació social que depenguin de l'Estat o de qualsevol entitat pública i garantirà l'accés a aquests mitjans dels grups socials i polítics significatius, respectant el pluralisme de la societat i de les diferents llengües d'Espanya". El desplegament legislatiu d'aquest article ja s'ha fet i, per tant, hauria estat possible fer gestions i pressionar, dins el marc d'aquest desplegament legislatiu, de manera que creim que hauria anat millor invocar aquest article, per bé que tampoc no té massa més importància. En qualsevol cas, com que suposam que la intenció del Grup Mixt al presentar aquesta proposició no de llei té el mateix esperit que es manifesta en aquest article de la Constitució, com ja he dit, li donarem suport. Moltes gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Moll. Pel Grup Parlamentari POPULAR I UNIÓ MALLORQUINA, té la paraula la Diputada Sra Ferrer i Bascuñana.

LA SRA FERRER I BASCUÑANA:

Gràcies, Sr President. Sres i Srs Diputats.

Aquesta proposició no de llei demana concretament que el Parlament de les Illes Balears manifesti desaprovació per la reducció dels programes emesos des del Centre Regional de TVE. Efectivament, s'ha retallat la programació de televisió al nostre centre regional. Posats en contacte amb el comitè d'empresa, no podem donar xifres, perquè maldament les hàgim sol·licitat a la direcció i al personal, no se'ns han facilitat, però sabem que s'han reduït les despeses i que actualment, un programa que es diu Magatzem no té pressupost.

El Consell Assessor de RTVE no ha estat consultat sobre aquests retalls. En aquests moments es preveu que la falta de pressuposts motiva el comportament actual de la direcció de TVE. En general, els treballadors, que efectivament són 70, com diu la moció - 68 de plantilla i 2 contractats per obra - tenen por, ja que desconeixen el futur que els espera als centres territorials i concretament al centre de Balears. Evidentment, el nostre grup no pot immiscir-se en els actes de gestió d'un servei públic quan es pretén alleugerir la desorbitada tendència a l'increment de la despesa pública, però si podem exigir sensibilitat per la riquesa lingüística de la nostra Comunitat. La necessitat d'aquests mitjans de comunicació de les llengües pròpies de les regions de l'Estat de l'Espanyol, llengües reconegudes i protegides a la Constitució del 1978, i, a l'àmbit de les Illes Balears, a l'Estatut d'Autonomia del 1983 i a la Llei de desenvolupament estatutari sobre normalització lingüística.

Els sociòlegs i els comunicòlegs ja han parlat a bastament de la funció eficaç que fan els mitjans de comunicació per la falta de cohesió social. No hi ha dubte que la llengua pròpia d'una societat, sempre digna, ha de ser protegida, i més encara en una Comunitat Autònoma com la nostra, on no hi ha mitjans de titularitat autonòmica. Per això sembla molt apropiat creure que tenim el dret de reclamar que l'Estat tenguí en compte aquestes circumstàncies per sortir a camí a la Comunitat Autònoma i al conjunt de la societat balear. En aquest sentit, el nostre Grup PARTIT POPULAR-UNIÓ MALLORQUINA donarà suport a qualsevol iniciativa que compleixi aquests objectius. Gràcies, Sr President.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sra Ferrer. Per fixar posició, té la paraula el Sr Vidal i Juan.

EL SR VIDAL I JUAN:

Gràcies, Sr President, primer de tot per aquesta oportunitat de donar les gràcies a tots els grups que integren aquesta Cambra que han anunciat el seu suport a aquesta proposició no de llei presentada pel Grup Mixt. No vull fer com aquell advocat que quan el fiscal ja havia demanat l'absolució del seu defensat va estar a punt que el condemnassin, de manera que no vull entrar en matèria respecte de totes les coses que s'han dit aquí, que jo agraesc com a recomanacions. Podria referir-me a algunes per puntualitzar, ho faré molt breument.

Quant al Grup PSM-EEM, vagi per endavant el nostre agraïment, com he dit, però el cert i segur és que aquí demanam una passa important i segura, perquè creim que ens faran cas. Quant al que ha esmentat d'altres emissores de televisió que emeten en català, per descomptat que han ajudat molt a la normalització lingüística i jo així mateix voldria dir-li que, a part del que han fet aquestes entitats privades de ciutadans, en el cas que jo conec, el Consell Insular d'Eivissa i Formentera va subvencionar totalment aquestes entitats perquè TV3 i el Canal 33 es poguessin rebre allà. A part d'això, podríem demanar més, com ha dit, però també sabem les possibilitats que té TVE a Balears. Efectivament - ho ha dit exactament la senyora que ha intervengut com a Portaveu del Grup majoritari PP-UM - només són 70 persones, en nombre rodó, quan jo havia esmentat l'exemple de Canàries, on tenen 250 persones. Per tant, tampoc no podem demanar massa; si demanàssim un augment de personal ja seria molt més difícil d'aconseguir.

Quant al PSOE, nosaltres creim que no tenim per què ficar-nos en si ho hem de dir al Govern o no, torn a dir que no vull perdre el plet, però crec que és important anar a la soca, com diuen a Sant Joan de Labritja, i la soca és el Govern de l'Estat. Finalment, també moltes gràcies al Grup PP-UM. Veig que coneixen perfectament el problema; jo no entro en les consideracions que ha fet sobre aquesta manca de mitjans que tenen - fins i tot han buidat un magatzem, segons he sentit a dir -, però crec que l'important és que coneixen el problema i que vénen a estar d'acord amb el que jo he dit: Que no es fa el cas que s'hauria de fer al Consell Assessor de RTVE, i per això, precisament, hem dut aquí aquesta proposició no de llei. Moltes gràcies.

EL SR PRESIDENT:

Gràcies, Sr Vidal. Pot considerar aquesta Presidència aprovada per assentiment aquesta proposició no de llei? Queda aprovada, idè, i s'aixeca la sessió.
